

Krytykują
audyt

SZKOŁY W GMINIE TUCHOLA: 4-godzinna dyskusja.
W jej trakcie nawet sugestia likwidacji „Trójki” Str. 10-11

Tygodnik Tucholski

tygodnik.pl

ISSN 1234-6314

nr 47 (1707) 21 listopada 2024

cena 5,10 zł (w tym 5% VAT)

Reklama

EXPRESS OPTYK
Tuchola, ul. Pocztowa 4 tel. 501 713 717
DLA KLIENTÓW
BADANIE WZROKU
GRATIS
www.express-optyk.pl

Los Gminnej
Spółdzielni
w Lubiewie
jest już
przesądzony?

Str. 7

Jubileusze
małżeńskie:
Kęsowo i Śliwice

Str. 8 i 13

95 lat KGW
Gostycyn!

Str. 14

**MIESZKAŃCY ZGŁASZAJĄ SIĘ DO „TYGODNIKA”.
MY DO FACHOWCÓW**

O WILKACH znów głośno

Wilki zaatakowały psy w Linówku, a także inne zwierzęta hodowlane na terenie gminy Śliwice. W październiku do ataków doszło m.in. w Śliwiczkach, gdzie celem drapieżników była jałówka. Mieszkańcy, pełni niepokoju, zgłaszają się do „Tygodnika”. My pytamy fachowców, którzy po pierwsze apelują, by zabezpieczać swoje posesje! Temat wilków wraca jak bumerang, ostatnio z większą siłą.

Str. 3

Fot. Anna Lipska

Pan Arkadiusz stracił dłoń w wypadku przed domem. Ułamki sekund... Str. 4

Reklama

**Sklep firmowy
Pomorskich Pralinek
już OTWARTY!**

Czekoladowe słodkości czekają!

Tuchola, ul. Świecka 26
(obok kościoła pw. Bożego Ciała)
Godziny otwarcia:
wtorek – piątek 10:00-17:00
sobota 10:00-14:00

Serdecznie zapraszamy!
Dla nas liczy się człowiek i ... czekolada.

**Wygodna lokata
i ekstra zyski!**

• 4,7% na 3 miesiące¹

Tuchola

Plac Wolności 27

czynne: pon., wt., czw., pt. 8.30-16.30

śr. 9.00-16.30

tel. (52) 320 13 99

¹ Propozycja dotyczy nowych środków deponowanych ponad wolumen środków znajdujących się na należących do Klienta rachunkach lokat terminowych w Santander Consumer Banku wg stanu na 26.09.2024 r. Oprocentowanie stałe w skali roku. Tabela Oprocentowania z dnia 01.10.2024 r. Oprocentowanie rachunków lokat terminowych zerwanych przed terminem wynosi 0%. Od skapitalizowanych odsetek pobierany jest podatek dochodowy od osób fizycznych.

**Zaplanuj
swoje zyski!**

**lokata
4,7%
na 3 miesiące**

Już ZA TYDZIEŃ kalendarz ścienny na 2025 rok – dodatek specjalny z pięknym widokiem z Tucholi!

Nie przegap następnego wydania „Tygodnika Tucholskiego”, w którym znajdziesz – bezpłatnie – kalendarz ścienny. Przygotowaliśmy go dla Ciebie w odświeżonej, dwustronnej wersji. Dzięki temu kalendarium będzie jeszcze bardziej czytelne. Kalendarz ozdobią zdjęcia. Pamiętaj – kalendarz na 2025 r. w „Tygodniku Tucholskim” już 28 listopada.

Od serca dla serca Natalki

To będzie impreza na wielką skalę!

Festyn w Tucholi pełny atrakcji

1 grudnia w Tucholi odbędzie się Festyn Charytatywny „Od serca dla serca Natalki”. Bohaterką jest Natalia Krajna, 5-miesięczna dziewczynka, która czeka na operację serca. Udało się zebrać środki na operację, ale organizatorzy imprez nie odpuszczają – celem jest zebranie jak największej dodatkowej puli na rehabilitację, która będzie czekać Natalkę.

Wydawało się niewyobrażalne zebrać 1,7 mln zł przez ok. miesiąc na operację serca, która ma być przeprowadzona w grudniu w Szwajcarii. Wielka mobilizacja setek ludzi, organizatorów imprez i w końcu jeden, niespodziewany ogromny przelew z Fundacji Siepomaga.pl sprawiły, że rodzice Natalki Krajny mogli

ogłosić, że wydarzył się cud. Środki na operację już są. Dziewczynka udała się właśnie z mamą Iwoną na szereg badań. Sama operacja to jedno. Potem dziecko będzie czekać rehabilitacja, dlatego zbiórka trwa nadal. Broni nie składają organizatorzy wydarzeń. Jest tak w przypadku jednej z największych imprez, która

zapowiada jest na 1 grudnia. Będzie to Festyn Charytatywny „Od serca dla serca Natalki”.

Organizatorami festynu są firmy: Fabryczka Atrakcji i Zabaw oraz mieszcząca się w Gostycynie Arka-Reklama

dia, z którą tatą Natalii Piotr Krajna jest związany zawodowo. Festyn odbędzie się na terenie tucholskiego OSiR-u. Powstał już plakat promujący wydarzenie, ale nowych punktów stale przybywa przez ostatnie

tygodnie. Można spodziewać się potężnej imprezy. Aktualną listę atrakcji, które z pewnością przyciągną całe rodziny, podajemy obok zapowiedzi.

(pp)

Festyn Charytatywny „Od serca dla serca Natalki” 1 grudnia, godz. 13:00-17:00

Wśród ogłoszonych do tej pory atrakcji są m.in.:

- animacje dla dzieci,
- zamki dmuchane,
- wata cukrowa, popcorn,
- fontanny czekoladowe,
- loterie fantowe,
- licytacje,
- stoiska z rękodziełem,
- zlot samochodów TNT Tuchola Night Team,

- animatorka – zabawa z językiem angielskim,
 - strzelnica laserowa,
 - dwie ścianki wspinaczkowe,
 - pyszne jedzonko na słono i słodko przygotowane przez KGW Gostycyn, KGW Przyrowa, KGW Zdroje,
 - żywe maskotki częstujące słodyczami produkcji Arkadia Sp. z o.o.,
 - całe mnóstwo voucherów, gadżetów na licytacje prowadzone przez niezawodną i profesjonalną osobę,
 - loteria fantowa z niespodziankami dla dzieci,
 - występy wokalne.
- Imprezę poprowadzi trzech DJ-ów.

Reklama

SKŁAD OPAŁU
poleca

- PELLET – **PROMOCJA**
- WĘGIEL
- DREWNO OPAŁOWE
- MATERIAŁY BUDOWLANE
- POKRYCIA DACHOWE
- MIESZALNIA TYNKÓW I FARB
- CEMENT EKSPERT

Bystaw, ul. Przemysłowa 9
tel. 608 67 10 25, 602 52 16 69

DOWÓZ W CENIE

SKŁAD WĘGLA
EKOGROSZEK, ORZECH
zapraszamy dowóz gratis

NAWOZY AZOTOWE
WIELOSKŁADNIKOWE

BLACHA TRAPEZ

PELLET promocja

PRETY 6, 8, 10, 12, 14, 16

609 068 202

TARTAK WUTKOWSKI

- tarcica iglasta sucha – sosna, modrzew
- tarcica liściasta sucha – dąb, brzoza, buk, olcha, jesion
- więzby dachowe
- deski szalunkowe 25 mm
- łaty 6x4, kontrłaty 6x2,5
- tarcica strugana/podbitki/deski tarasowe
- impregnacja zanurzeniowa/ciśnieniowa

DREWNO CERTYFIKOWANE

ŚLIWICE, ul. Starogardzka 45, tel./fax 52 334 00 93
www.tartakwutkowski.pl e-mail: biuro@tartakwutkowski.pl

STODOŁA
START 21:00

SOBOTNIA NOC
23 11 2024 SOBOTA

PARTY

BILETY: 20zł/osoba

STODOŁA CLUB Music&Bar /HOPLAND CEKCYN ul. Wczasowa 14

/stodola.musicbar

Imprezy co 2 tygodnie **Bar na miejscu**

Facebook

O wilkach znów głośno

Wilki zaatakowały psy w Linówku, a także inne zwierzęta hodowlane na terenie gminy Śliwice. W październiku do ataków doszło m.in. w Śliwiczach, gdzie celem drapieżników była jałówka. Mieszkańcy, pełni niepokoju, zgłaszają się do „Tygodnika”. My pytamy fachowców, którzy po pierwsze apelują, by zabezpieczać swoje posesje! Temat wilków wraca jak bumerang, ostatnio z większą siłą.

Tyle pozostało z kilkunastu kilogramowego psa. Fot. nadesłane

W październiku i listopadzie na terenie gminy Śliwice obserwuje się wzmożoną aktywność wilków. Gmina Śliwice nie jest jednak wyjątkowa. Wcześniej najczęściej tematem wilków zajmowano się w gminach: Lubiewo, Gostycyn, Tuchola. Wilki są w całym powiecie tucholskim.

Mały piesek chodził po podwórku

Janusz Piesik z Linówka opowiada nam, że pierwszy z jego psów zginął ponad tydzień temu. Było to kilka dni przed atakiem drapieżnika na pozostałe psy. To stało się w nocy z czwartku na piątek.

– To był mały piesek, który miał przeszło rok i chodził tylko po podwórku. Gdy zginął, pomyślałem, że gdzieś poszedł, bo może czegoś się przestraszył. Niestety nie wrócił. Potem w piątek rano było za cicho. Nie było słyhać ani jednego, ani drugiego psa. Zazwyczaj zaszczekały, gdy ktoś jechał samochodem (...) – wspomina Piesik.

Nasz rozmówca tłumaczy, że zaniepokojony poszedł sprawdzić,

co dzieje z jego czworonogami, które nocowały przy budach – na łańcuchu. Zamiast psów dostrzegł jedynie liczne ślady wilków. Piesik ocenia, iż tropy wskazują, że wilków mogło być pięć.

– Na uprawie były ślady ciągnięcia psa przez 300 metrów, do lasu – opowiada mężczyzna.

Ślady, o których mówi, sfotografował, co można zobaczyć na dołączonym zdjęciu. W odnalezieniu zwłok tylko jednego z psów pomogły mu kruki, których znaczna liczba gromadziła się na skraju pobliskiego lasu.

– Poszedłem tam zobaczyć. Był już tylko szkielet i kawałek skóry – dodaje.

Gmina już ostrzegala

Nasz rozmówca podkreśla, że wilki przez miejscowych obserwowane są cały czas, niezależnie od pory dnia. Podaje przykład, że latem przemieszczały się na pobliskich, wysokich łąkach, ignorując jego obecność i nawoływanie. Natomiast dotychczas wycie drapieżników miało być słyszane nocami, gdy szczególnie mocno świecił księżyc.

– Czują swobodę. Nie boją się. Wiosną nad lasami dużo było szczatek, jakiś kości. Nawet tak dużych, jak od jelenia. (...) Pozostałości moim zdaniem były świeże, bo były jeszcze zaczerwienione. (...) Przy rowach też coś takiego widziałem – opisuje.

Janusz Piesik wspomina, że na oko to dwa tygodnie przed atakami jego psy wyrażały swoim zachowaniem duży niepokój. Podejrzewa, że pewnej wcześniejszej nocy wilki weszły na jego podwórko. Opowiada, że słyhać było bieg większej zwierzyny.

Mężczyzna atak w swoim gospodarstwie zgłosił do Urzędu Gminy Śliwice. Śliwicki samorząd o zagrożeniu ze strony drapieżników informował już 6 listopada, kiedy to zaczęły napływać zgłoszenia o obserwowaniu wilków w pobliżu zabudowań.

Jedzenie mają podane na tacy. Zabezpieczajcie posesje!

Do ataków na zwierzęta gospodarskie i psy w gminie Śliwice dochodzi na obszarze Nadleśnictwa Trzebciny, dlatego kontaktujemy się ze specjalistką Służby Leśnej Sylwią Lawrenz. Kobieta ocenia, że problem bierze się z nieodpowiedniego zabezpieczenia zwierząt domowych i hodowlanych przez właścicieli.

– Wilki zasiedliły większość terenów leśnych, głównie tam, gdzie znajdują się odpowiednie warunki do życia, czyli odpowiednia baza pokarmowa i ukształtowanie terenu. Trzeba pamiętać, że wilki będą przy aglomeracjach, ponieważ są tam skupiska zwierząt hodowlanych, jak np. w Śliwiczach u osoby prywatnej hodującej daniela. (...) To pewnie miało duży wpływ, że zaczęły się one pojawiać, bo widziały, że jedzenie mają podane jakby na tacy. I tutaj pojawia się problem z zabezpieczeniem tych zwierząt. Trzeba liczyć się z tym, że trzeba posiadać solidne ogrodzenia (...) dające gwarancję, że wilk przez nie nie przejdzie – tłumaczy przedstawicielka Nadleśnictwa Trzebciny.

Problemem ataków wilków na psy jest z kolei terytorialny charakter obu gatunków. Dlatego ważne, aby zapobiegać samowolnemu bieganiu domowych czworonogów,

Wyraźny ślad ciągnięcia zdobyczy przez wilki w kierunku lasu. Fot. nadesłane

aby te nie zostawiały w lasach swoich śladów.

– Wilki będą, ponieważ są objęte ścisłą ochroną. Trzeba się do tego przystosować, dlatego pozostaje posiadanie odpowiednich ogrodzeń dla zwierząt i odpowiednie ich zabezpieczenie na noc, np. w zamkniętych pomieszczeniach (...) Wiem, że wilkom ciężko przyzwyczaić się do oświetlenia, np. czujek ruchu. Te mogą się sprawdzić – dodaje Sylwia Lawrenz.

Las jako element łączący. Nie puszczajcie tu psów wolno

Wschodnia część gminy Śliwice, gdzie ostatnio najczęściej dochodzi do ataków wilków na zwierzęta domowe i gospodarcze, położona jest na terenie Wdeckiego Parku Krajobrazowego. O komentarz do ostatnich ataków i występowania wilków na tym terenie prosimy Daniela Siewertę – dyrektora parku. Wypowiada się w podobnym tonie, co Sylwia Lawrenz z Nadleśnictwa Trzebciny.

– Doszło do współwystąpienia kilku przyczyn jednocześnie. Człowiek bardziej zaczął zwracać uwagę na swoje sąsiedztwo, jeśli chodzi o gatunki występujące obok. Tutaj akurat wilk jest najbardziej dominujący. Wszystkie te zdarzenia miały swoje położenie w bezpośrednim sąsiedztwie lasu. To jest element łączący. (...) Każde zdarzenie trzeba rozpatrywać indywidualnie, choć jak zrobimy podsumowanie, to wyjdą nam

elementy wspólne – analizuje sytuację Siewert.

Mężczyzna tłumaczy, że zgłoszonych przypadków ataków przez drapieżniki dotyczy psów, które są w gospodarstwach i zostały wyeliminowane przez wilki. Takie działania dzikich zwierząt to skutek działania ludzi, którzy (...) część psów puszczają bez opieki. Same wybierają, gdzie się przemieszczają. Często są to tereny leśne. Zostawiają na nich swój zapach i wchodzą również na terytorium, które zajmują poszczególne rodziny wilcze.

– Te rodziny nie pojawiły się ani w październiku, ani we wrześniu. One pojawiły się na tych obszarach kilka, nawet kilkanaście lat temu. To już ich stałe trasy, które patrolują. Człowiek, gdy zauważy, że ktoś wszedł na jego posesję i zostawił jakieś ślady, docieka, kto to był i po co. Minimalizuje również ryzyko płynące z wizyty takiego intruza. Podobnie zachowują się wilki. Na swoim terenie znajdują ślady zapachowe gatunku, który jest jakiegoś rodzaju zagrożeniem. Starają się działać prewencyjnie i to zagrożenie eliminować – obrazuje nasz rozmówca.

Dyrektor Wdeckiego Parku Krajobrazowego komentuje, iż nie jest tajemnicą, że wilki... nie są wegetarianami. Dlatego, gdy mają wybór trudnego polowania na leśną zwierzynę oraz wybór zwierzęcia, które nie ma możliwości ucieczki (np. jest uwiązane na łańcuchu), to decyzja o zaatakowaniu drugiej opcji jest dla niego korzystniejsza.

Anna Lipska

Reklama

PRODUCENT PELLETU

transport
GRATIS

ZABROCCY®
PIĘKNO W CZYSTEJ FORMIE

tel. 52 33 40 369
Okoniny Nadjeziorne 14
89-530 Śliwice

AUTO REJESTRACJE

AKCYZA, TABLICE, TŁUMACZENIA UBEZPIECZENIE OC/AC
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA REJESTRACJI POJAZDÓW
TUCHOLA • ul. Świecka 74-76 (przy rondzie) tel. 535-005-001

DIAMOND FINANCE UBEZPIECZENIA
znajdziemy dla Ciebie najlepszą ofertę
Aleksandra i Dariusz Czoska

UBEZPIECZENIA

☒ OC/AC ☒ MAJĄTEK ☒ SZKOLNE
☒ ZDROWOTNE ☒ FIRMOWE ☒ GRUPOWE
☒ TURYSTYCZNE

ul. Karasiewicza 3, 89-500 Tuchola tel. 600 094 637
Ponadto: sprzedaż biletów autokarowych zagranicznych SINDBAD

Pan Arkadiusz stracił dłoń w wypadku przed domem

Ułamki sekund, które wywróciły mu życie

Arkadiusz Wiśniewski z Minikowa w połowie września na skutek nieszczęśliwego wypadku stracił prawą dłoń. Teraz czeka go długi proces leczenia i rehabilitacji, a także zakup niezwykle kosztownej protezy utraconej części kończyny. O wypadku i o tym, co dalej opowiedział w rozmowie z „Tygodnikiem”.

Czas rekonwalescencji kikutu określony został na pół roku.
Fot. Anna Lipska

17 września Arkadiusz Wiśniewski na swojej posesji uległ wypadkowi, na skutek którego nigdy nie powróci do pełnej sprawności. Wyjaśnijmy od razu, że mężczyzna pochodzi z Minikowa, gdzie dotychczas wraz z rodziną spędzał każdą wolną chwilę. Każdy go w tej wiosce zna. Bliska jest mu Bydgoszcz, w której założył rodzinę i pracował do momentu wypadku.

Ułamki sekundy

Jak opowiada mężczyzna, do wypadku doszło podczas prac porządkowych przy domu w Minikowie. Wspomagał się w nich rękami.

– Nazbierało się gałęzi, które trzeba było pociąć – precyzuje Wiśniewski.

Mężczyzna podkreśla, że do dziś zastanawia się, jak doszło do tego, że maszyna wciągnęła mu rękę. Podejrzewa, że rękawiczka, jaką miał wtedy założoną, zahaczyła o gałąź. Nie zauważył tego na czas. To były ułamki sekund, podczas których stracił prawą dłoń. Maszyna odcięła mu ją. Starali się ją zabezpieczyć ratownicy medyczni, którzy przybyli na pomoc. Po przewiezieniu do 10. Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SPZOZ w Bydgoszczy, lekarze podjęli się natychmiastowej operacji. Niestety, obrażenia dłoni nie pozostawiały złudzeń, bo były zbyt rozległe. Nie dało się jej uratować.

Mężczyzna w szpitalu spędził 6 dni. Trafił do niego we wtorek, opuścił w poniedziałek. W tym czasie oprócz operacji i porad medycznych otrzymał wskazówki, jak powinien postępować. Odbił liczne

konsultacje z przedstawicielami sklepów medycznych i rehabilitantami. Za radą ich wszystkich szybko podjął działania w kierunku zakupu protezy.

Najważniejszym zaleceniem specjalistów była ciągła rehabilitacja, aby ćwiczyć czucie w ręce i jej elastyczność. Robi to, aby w niedalekiej przyszłości założyć protezę z Narodowego Funduszu Zdrowia lub kosztowną protezę bioniczną. Ta umożliwiłaby mobilność ręki. Oprócz dalszej rehabilitacji mężczyzną czekają kolejne zabiegi w miejscach szcicia kikutu. Warunkiem jest jednak całkowite zagojenie się rany.

– Niby wszystko dobrze się goiło, ale po 5 tygodniach okazało się, że w środku ręki zaczęło się psuć. Dobrze, że pani pielęgniarka zauważyła to w miarę szybko i udało się to zaleczyć. Teraz żona zajmuje się raną, bo codziennie trzeba rozwinąć opatrunki, przepłukać igłą ze specjalnym żelem, który powoduje zasklepienie. Pielęgniarka mówiła, że dzięki temu żelowi (...) nie pojawiają się żadne płyny, które mogą się tam zbierać, a rana skutecznie się zagoi – opisuje mężczyzna.

W najbliższy piątek (22 listopada) okaże się, czy sytuacja, którą dostrzegła pielęgniarka w powstałej przetoce, unormowała się. Początkowo od momentu wyjścia ze szpitala, mężczyzna co 2-3 dni jeździł na oddział, aby zmieniać opatrunki.

Proteza, która umożliwiłaby mobilność ręki. Ruszyła zbiórka

Obecnie na popularnym portalu siepomaga.pl prowadzona jest zbiórka charytatywna. Zebrane środki w głównej mierze miałyby zostać przeznaczone na zakup protezy bionicznej, która reagowałaby na ściąganie mężczyzny. A te mężczyzna – zgodnie z zaleceniami lekarzy – cały czas ćwiczy, aby „mógł nie

wyłączyć mu ścięgna”. Ku temu wykorzystuje każdą chwilę. Proteza miałaby działać na zasadzie interakcji z układem nerwowym, umożliwiając kontrolę nad ruchem protezy za pomocą sygnałów z mięśni i nerwów. Tym samym mężczyzna mógłby usamodzielniać się w sytuacjach, gdyby chciał poprawić ubranie, złapać kubek czy długopis. A nawet się podpisać. Mężczyzna rozwiązań szuka w specjalistycznych sklepach medycznych. Obecnie oczekuje na konsultację w Poznaniu.

– Czekamy na rozmowy, które odbędą się 13 grudnia – mówi Arkadiusz Wiśniewski.

Dodaje, że trudno określić dokładną kwotę potrzebną na protezę, ale oscyluje ona między 150 a 200 tys. zł. Zastępcza kończyna dobierana jest skrupulatnie i indywidualnie, aby jak najbardziej dopasować ją do lewej. Jednak zanim będzie mógł założyć protezę dłoni, upłynąć musi minimum pół roku. Badania, które czekają mężczyznę, mogą doprowadzić do kolejnych operacji, których celem miałyby być właściwe ułożenie ścięgien.

– Teraz formuje się tego kikutu bandażem. Na wierzchołku zwinęty jest ciasniej, a wyżej luźniej. Ma ukształtować się pod protezę – precyzuje Wiśniewski.

Uwielbiał gotować, pływać kajakiem, jeździć rowerem. Ciężko pogodzić się z losem

Poszkodowany mężczyzna od 19 lat pracuje w Bydgoszczy w firmie, która zajmuje się produkcją kabli na skalę międzynarodową. Arkadiusz Wiśniewski przebywa na zwolnieniu lekarskim, ale mimo to może liczyć na wsparcie ze strony przełożonych.

– Mistrz załatwił mi jednorazową zapomogę (...). Ja nawet

Mężczyzna nie ukrywa, że w tym trudnym czasie nieocenionym wsparciem są najbliżsi. fot. nadesłane

o niej nie wiedziałem. Zadzwoń tylko, że potrzebny jest mój podpis. Ucieszyłem się, bo to zawsze jakaś pomoc – podkreśla.

Wypadek zakłócił życie pana Arkadiusza i jego najbliższych. Wraz z żoną wychowuje 15-letniego syna i 12-letnią córkę. W zaistniałej sytuacji to właśnie jego pierwotny przejął część domowych obowiązków.

Teraz poszkodowanemu najtrudniej pogodzić się jest z brakiem możliwości wykonywania najłatwiejszych czynności. Wiśniewski tłumaczy, że lubi gotować, a obecnie nie może tego robić. Uwielbiał pływać kajakiem i zabierać dzieci na rowerowe wycieczki. Kochał majsterkować. Szlifierka, spawarka, wkrętarka czy młotek nie były mu obce. Teraz jest we wszystkim maksymalnie ograniczony, ale chciałby jeszcze kiedyś do tego wrócić.

– Jestem praworęczny, ale na chwilę obecną mogę stwierdzić, że to, czy straciłbym lewą dłoń, czy prawą, nie robiłoby różnicy – uściśla.

Jak sam komentuje pan Arkadiusz, zawiodło go... BHP. Założona przez niego rękawiczka zahaczyła o gałąź wciągającą przez rękaw.

– Rękawiczki są zdradliwe, bo rękę możesz uratować, ale jak złapie rękawiczkę, nie masz szans – dosadnie ocenia.

Mężczyzna przyznaje, że gdyby nie wsparcie najbliższych osób, nie dałby sobie rady po wypadku. W zaakceptowaniu nowej sytuacji pomaga mu psycholog.

Datę prowadzonej zbiórki na siepomaga.pl wyznaczono do początku lutego, a zebrane środki pomogą przy zakupie protezy, dalszym leczeniu i długiej rehabilitacji.

Anna Lipska

Wejdź na stronę www.siepomaga.pl/arkadiusz-wisniewski lub zeskanuj kod QR

Tutaj możesz pomóc Arkadiuszowi Wiśniewskiemu zebrać środki na protezę.

Arkadiusz Wiśniewski uwielbiał zabierać swoje dzieci na wycieczki rowerowe. Fot. nadesłane

TAXI
Przewóz max. 6 osób
tel. 781 555 507

INTER - VAX ŻNIN

**SIEDZIBA GŁÓWNA
UL. DWORCOWA 29**

88-400 ŻNIN

SPRZEDAŻ CIĄGNIKÓW I MASZYN

TEL. 606 407 352

SPRZEDAŻ CZĘŚCI ZAMIENNYCH

TEL. 798 806 204 (możliwość wysyłki)

**ODDZIAŁ
SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE**

**ul. Kościuszki 15
tel. kom.: 601 900 523
tel. kom.: 798 806 219**

SPRZEDAŻ / SERWIS / FINANSOWANIE

40 SaMASZ
LAT

AgroTom
PRODUCENT MASZYN ROLNICZYCH

**MASCHIO
GASPARDO**

CIĄGNIKI / MASZYNY ROLNICZE / CZĘŚCI ZAMIENNE

Solis

Zetor

NOWOŚĆ !

McCORMICK

Zetor

McCORMICK

Solis

DIECI

AgroTom

SaMASZ

METAL-FACH

**MASCHIO
GASPARDO**

UNIA

**POMOT
CHOUNA**

**FORTIS
TECHNOLOGY**

PROMAR

STIHL

Makita

KÄRCHER

Milwaukee

Tama

agrifirm

BASF
We create chemistry

36-latka straciła 2000 zł

To już plaga! Oszustwa na BLIK-a nie ustępują. Obroń się sam

W dzisiejszej policyjnej kronice znów pojawia się oszustwo na BLIK-a. Tym razem ofiarą jest 36-latka, która straciła 2000 zł. Policja apeluje o ostrożność, bo takich przypadków jest mnóstwo. Oto instrukcja, jak się zachować, żeby nie paść ofiarą oszusta.

Przypomnijmy, że oszustwo na tzw. BLIK-a polega na tym, że przestępca włamuje się na konto portalu społecznościowego danej osoby, wysyła do jej znajomych informację z prośbą o pożyczanie pieniędzy, tłumacząc się nagłą potrzebą. Następnie prosi swoją ofiarę o podanie kodu BLIK. Gdy go już uzyska, może np. wypłacić pieniądze z bankomatu. Ofiara tymczasem jest nieświadoma, że „pożyczyła” pieniądze komuś nieznanemu.

Komenda Powiatowa Policji w Tucholi ostrzega, apeluje i wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacji, w której – niby – od znajomej osoby za pośrednictwem komunikatora otrzymujemy nagłą prośbę o pożyczkę. Od razu powinna zapalić

się czerwona lampka. Adresem apelu jest też druga strona – wszyscy użytkownicy mediów społecznościowych.

– Aby nie paść ofiarą takiego oszustwa, należy: stosować dwuskładniowe uwierzytelnienie swoich kont społecznościowych (wówczas o wiele trudniej przejąć nasze konto – zalogowanie się wymaga potwierdzenia sms-em), potwierdzać tożsamość „znajomych”, którzy piszą do nas przez internetowe komunikatory. Najlepiej zadzwonić do takiej osoby. Wykonanie takiego połączenia zajmie nam kilkadziesiąt sekund, a tym samym zyskamy pewność, że nasz znajomy rzeczywiście jest w potrzebie i to właśnie jemu, a nie oszustowi, przekazujemy

pieniądze, sprawdzać dane transakcji przed jej zatwierdzeniem w aplikacji bankowości mobilnej (przestępca nie skorzysta z kodu, dopóki nie potwierdzimy transakcji na naszym telefonie), chronić swój telefon, a szczególnie PIN do aplikacji mobilnej banku – wykląda obszernie najważniejsze czynności officer prasowy KPP Tuchola **Łukasz Tomaszewski**.

Zanim prześlemy komukolwiek kod BLIK, upewnijmy się, że za prośbą o pomoc finansową nie kryje się próba oszustwa.

– Podczas zakupów internetowych kierujemy się zasadą ograniczonego zaufania i nie klikamy w nieznane linki – uzupełnia funkcjonariusz tucholskiej policji.

(pp)

kronika policyjna

• W czwartek 14.11 o godz. 11:20 w Tucholi na ul. Świeckiej kierujący opłem podczas skrętu w drogę poprzeczną nie ustąpił pierwszeństwa pieszej. 72-latek z Tucholi udzielił niezbędnej pomocy poszkodowanej. 67-letnia tucholanka nie wymagała wezwania ZRM. Strony doszły do porozumienia. Zdarzenie zostało zgłoszone po kilku godzinach od zaistnienia. Sprawca został pouczone.

• W piątek 15.11 w Tucholi na ul. Sępoleńskiej policjanci tucholskiej drogowki zatrzymali do kontroli motorowerzystę. W trakcie rozmowy z 63-letkiem mundurowi wyczuli silny zapach alkoholu. Kontrola stanu trzeźwości potwierdziła, że w organizmie mężczyzny znajduje się 1 promil alkoholu. Mieszkaniec gminy Tuchola będzie odpowiadał przed sądem za przestępstwo związane z kierowaniem pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości. Grozi mu do 3 lat pozbawienia wolności oraz sądowy zakaz kierowania pojazdami.

• Tego samego dnia o godz. 18:30 w Świcie kierujący peugeotem nie dostosował prędkości do warunków panujących na drodze, w wyniku czego stracił panowanie nad pojazdem i uderzył w przydrożne drzewo. 18-latek zamieszkały w gm. Tuchola otrzymał pouczenie.

• W sobotę 16.11 policjanci w Wielkiej Kłoni zatrzymali 36-latkę (mieszkaniec gm. Gostycyn), który podróżował rowerem w stanie nietrzeźwości. Urządzenie pomiarowe wskazało, że w jego organizmie znajdowało się ok. 0,6 promila alkoholu. Grozi mu wysoka grzywna i sądowy zakaz kierowania jednośladami.

• Również tego dnia policjanci ze Śliwicy na terenie gminy zatrzymali 34-latkę poszukiwanego na podstawie nakazu doprowadzenia wydanego przez SR w Tucholi. Mężczyzna doprowadzony został do aresztu w Chojnicach.

• W niedzielę 17.11 o godz. 11:50 w Tucholi na ul. Kościuszki (parking wewnętrzny) kierująca suzuki podczas cofania uderzyła w zaparkowanego opla należącego do 38-latka. Przyczyniła się do tego 42-letnia tucholanka. Ponieważ nie zostało dla nikogo stworzone zagrożenie bezpieczeństwa, obyło się bez zastosowania środków prawnych.

• Także w niedzielę nieustalony sprawca doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem 36-latkę, mieszkankę naszego powiatu. Podszkubając się pod inną osobę, uzyskał od niej kod BLIK, przy użyciu którego dokonał transakcji na jednym z portali sprzedażowych. Spowodował w ten sposób straty w wysokości 2000 zł.

red.

Reklama

KONKURENCYJNE CENY PROFESJONALNA OBSŁUGA

OŚRODEK WZIASOWY „BORY TUCHOLSKIE” w Okoninach Nadjeziornych

Okoniny Nadjeziorne 65, gm. Śliwice, pow. tucholski, tel. kom.: 609 778 609
www.okoniny.pl e-mail: biuro@okoniny.pl

**Bezpieczny, ogrodzony teren w lesie nad jeziorem:
place zabaw dla dzieci, grillownia, kręgielnia, ognisko,
boiska sportowe, miejsca wypoczynkowe i rekreacyjne.**

Organizujemy: - wesela, przyjęcia - uroczystości rodzinne - imprezy integracyjne i plenerowe	- klimatyzowane sale do 200 osób - noclegi dla gości weselnych - wystrój sali na życzenie - apartament dla Młodej Pary GRATIS
---	--

kronika strażacka

• W środę 13.11 o godz. 12:50 w Suchej doszło do pożaru butli gazowej ważącej 11 kg. Została ona wyniesiona przez właścicielkę poza posesję. Kobieta i jej córka poparzyły sobie dłonie, jednak nie zabrano ich do szpitala. Strażacy ugasili palącą się butlę i zakręcili w niej zawór. W akcji brały udział OSP Lubiewo, OSP Sucha i JRG Tuchola.

• W czwartek 14.11 o godz. 12:00 w Wozwodzie na DW237 samochód osobowy znalazł się w rowie. Peugeotem 306 podróżowały dwie osoby, żadna nie wymagała pomocy medycznej. Zastęp z JRG Tuchola zajął się wyciągnięciem pojazdu z rowu.

• Tego samego dnia o godz. 16:46 na Wysokiej Wsi k. Tucholi palily się sadze w kominie budynku mieszkalnego jednorodzinne. Po ich ugaszeniu strażacy z JRG Tuchola wyczyścili wyczystkę.

• W piątek 15.11 o godz. 21:15 w Legbądzie strażacy z miej-

scowej OSP oraz z JRG Tuchola gasili pożar sadzy w kominie.

• W sobotę 16.11 o godz. 9:43 w Kruszcze zauważyła żona pożar sadzy w kominie. Podczas działań strażacy z OSP Cekcyn i OSP Zdroje zajęli się ugaszeniem palących się sadzy i opróżnieniem wyczystki.

• Tego samego dnia o godz. 11:30 w Kręgu doszło do pożaru drewnianego domu letniskowego. Na miejsce zdarzenia wyruszyły OSP Śliwice (2 zastępy), OSP Rosochatka, OSP Krąg i JRG Tuchola. Podano prąd wody, następnie częściowo rozebrano budynek i dogaszono resztę pogorzelską.

• W poniedziałek 18.11 o godz. 9:00 w Tucholi na ul. Budowlanej doszło do pożaru w kotłowni budynku biurowo-usługowego. Na miejsce zadysponowano OSP Raciąż, OSP Legbąd i 4 zastępy JRG Tuchola. Działania strażaków polegały na odłączeniu prądu elektrycznego i podaniu prądu wody. Na szczęście nikt w zdarzeniu nie ucierpiał.

red.

Masz temat – DZWOŃ!

52 336 30 50

Pytamy o sprzedaż GS-u

Do długo wyczekiwanego spotkania przedstawicieli pracowników i członków spółdzielni z prezesem GS „Samopomoc Chłopska” Lubiewo Mirosławem Lookiem oraz członkami rady nadzorczej doszło 28 października. Po komentarzu i słowach wyjaśnienia w związku z tym wydarzeniem zgłosiliśmy się do samego prezesa. Zaznaczmy, że wówczas próbowaliśmy uczestniczyć w przywoływanyemu spotkaniu, ale nie zostaliśmy na nie wpuszczeni. Teraz Mirosław Look przekonuje nas, że rozmowa z pracownikami i członkami spółdzielni odbyła się na ścieżce dyplomatycznej i pozwoliła rozwiązać niepewność wśród większości pracowników.

– Powiedzieliśmy pracownikom, że przyjdzie czas na likwidację spółdzielni. Kiedy? Nie wiadomo. (...) Mówimy o likwidacji, bo sprzedaż to sprawa wewnętrzna, komu co i jak sprzedamy – twierdzi Look.

Prezes wyjaśnia, że aby dokończyć likwidację, potrzebne są dwie uchwały walnego zgromadzenia. Pierwsza z nich została już podjęta, natomiast o drugiej jeszcze nie zdecydowano. Gdyby druga z dokumentów nie została zaaprobowana, to GS Lubiewo funkcjonowałby, jak dotychczas.

Prezes o przyszłości pracowników

Mirosław Look w rozmowie z „Tygodnikiem” nie chce potwierdzić, że majątek GS-u zostanie sprzedany dwóm przedsiębiorcom. Z naszych nieoficjalnych informacji wynika bowiem, że nieruchomości w: Bysławiu, Bysławku, Lubiewie i Minikowie oraz piekarnia miałyby trafić do rąk jednego nabywcy. Natomiast majątek w Klonowie do innego. Prezes nie zgadza się ze sformulowaniem, jakoby GS Lubiewo był dziedzictwem mieszkańców gminy. Nadmienimy, że taka teza padła

Los Gminnej Spółdzielni w Lubiewie jest już przesądzony?

Wracamy do sytuacji Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” Lubiewo. Wśród mieszkańców pojawiało się coraz więcej wątków i plotek, które wydawały się ostygnąć po spotkaniu z pracownikami i członkami GS-u. Teraz dotarły do nas informacje o środowej (20 listopada) finalizacji sprzedaży większości majątku spółdzielni. Od prezesa słyszymy jednak, że informacja o tej dacie nie jest prawdziwa.

w anonimowym liście, który wpłynął do naszej redakcji w połowie października. Nadawca korespondencji podkreślał, że na lubiewską gminną spółdzielnię pracowało kilka pokoleń.

– Dziedzictwo jest takie, że jeżeli sprzedamy [majątek – przyp. red.] to większość pracowników dostanie pracę u nowych pracodawców. (...) Powiedzmy, że nie wszyscy, ale większość na 100 procent dostanie. Na przykład w piekarni wszyscy, a w sklepach powiedzmy, że 70-80%. (...) Ci, któ-

rzy pracy nie dostaną, mogą liczyć na odprawę zgodnie z przepisami i wszystkie inne świadczenia (...) – opowiada „Tygodnikowi” Look. Dodaje, że kwestię zatrudnienia można określić mianem trudnej.

Prezes zapewnia, że zarówno jemu, jak i członkom rady nadzorczej zależy przede wszystkim na dobru pracowników i jak najmniejszym stratom dla nich w zaistniałej sytuacji.

Mirosław Look przekonuje, że żadna transakcja nie jest jeszcze sfinalizowana i wszelkie kroki zale-

żą od decyzji kupców. Oficjalnego stanowiska w tej sprawie należy spodziewać się po drugim walnym zgromadzeniu. Jego terminu na chwilę obecną nie znamy.

– To od kupców będzie zależało kiedy, co i jak, bo cały majątek od razu na pewno nie będzie sprzedany. (...) Stanie się to etapami – kończy prezes gminnej spółdzielni.

Stale w obawach

We wtorek (19 listopada) do redakcji „Tygodnika Tuchol-

skiego” zgłosił się jeden z pracowników GS-u (prosił o anonimowość), który odniósł się do naszego artykułu z 10 października poświęconego trudnej sytuacji Spółdzielni. Cytowaliśmy w nim słowa prezesa Looka, który opowiadał, że to właśnie ze sprzedanych własności mieliby być spłacani pracownicy, opłacane podatki i zobowiązania.

– Na odprawy mogą liczyć wszyscy. Majątku starczy na pewno – zapowiadał nam w październiku prezes. Osoba, która skontaktowała się z nami, uważa, że rzeczywistość jest „zupełnie inna”. Kontaktująca się z nami osoba podważa dotychczasowe zapewnienia (także te ze spotkania z przedstawicielami pracowników oraz członkami spółdzielni) o odprawach i zapowiedzi stałego zatrudnienia u nowego pracodawcy. Twierdzi, że pracownicy nie mogą uzyskać bieżących informacji. Niektórzy z nich postanawiają kontaktować się z „Tygodnikiem”. Stale obawiają się o swoją przyszłość: albo o zatrudnienie, albo odprawy.

To nieprawda – odpowiada prezes

Dotarły do nas również nieoficjalne informacje wskazujące, że to już w środę (20 listopada) miałyby nastąpić podpisanie umowy sprzedaży między GS-em a nowym, przyszłym właścicielem. Pytamy o te doniesienia prezesa Mirosława Looka. Ten im zdecydowanie zaprzecza i przekonuje, że jest w tej sytuacji szczery.

Na ten moment nie udało nam się uzyskać stanowiska od drugiej strony, czyli potencjalnego nabywcy majątku GS-u. Do tematu wrócimy.

Tekst i fot. Anna Lipska

Teatralne święto w niedzielę w Lubiewie!

W artystycznym świecie teatru znajdzie się miejsce dla całych rodzin! Tematem przewodnim będą Bory Tucholskie, których kultura zostanie pokazana w odświeżeniu tradycyjnej, ale też futurystycznej. Nie zabraknie animacji dla najmłodszych i po prostu – dobrej zabawy!

W Bibliotece – Centrum Kultury i Promocji Gminy Lubiewo trwają ostatnie przygotowania do dużego, rodzinnego wydarzenia, jakim będzie „Teatralna FETA w Borach”. Przez ostatnie 4 miesiące członkinie i członkowie aż 4 grup teatralnych z naszego terenu intensywnie rozwijali swoje aktorskie umiejętności.

W niedzielę (24 listopada) podczas wielkiego finału zaprezentują się przed publicznością z całego powiatu!

W czasie teatralnego widowiska, którego motywem przewodnim będzie hasło: „Pewnego razu w Borach”, każda z grup wystawi własne, autorskie etudy. Elementem łączącym będzie dodatkowo profesjonalnie wyreżyserowane przez Piotra Nykowskiego oświetlenie. Czego można się spodziewać? Pojawi się tradycyjne spojrzenie na legendy, ich nowe odsłony nawiązujące do teraźniejszości, a ponadto futurystyczne wersje wybiegające w przyszłość. Do tego

gwara borowiacka wymieszana z językiem dzisiejszej młodzieży, szczypta improwizacji i garść teatru cieni.

Organizatorzy zadbają ponadto o teatralne zabawy i animacje. Będzie można sprawdzić, ile pro-

stych, a zarazem kreatywnych metod do rodzinnych zabaw, oferuje teatr. Wstęp wolny!

(kt), fot. B-CKiP

W Lubiewie wystąpią:

„Dorośli dzieciom” z Gminnej Biblioteki Publicznej w Kęsowie, „Świetlicowe babeczki” z Gminnego Ośrodka Kultury w Cękynie, grupa „A co tam” ze Szkoły Podstawowej im. Wojska Polskiego w Lubiewie, Grupa Teatralna B-CKiP Gminy Lubiewo.

„Teatralna FETA w Borach”

24 listopada (niedziela)
godz. 16:00
B-CKiP Gminy Lubiewo, ul. Witosa 1, Lubiewo

Reklama

„Świetlicowe babeczki”, jak i pozostałe grupy, cały czas przygotowują się do niedzielnych występów.

MÓJ MISZMASZ

65 wierszy i fraszek

QR code

Zapraszam

e-mail: slawomir.szymanowski@wp.pl

Ponad pół wieku idą wspólnie przez życie

Celina i Henryk Pasińscy z Tuchółki oraz Danuta i Eugeniusz Konkolewscy z Żalna mogą poszczycić się 50-letnim stażem małżeńskim. Z tej okazji pary zostały uhonorowane okolicznościowym medalem przyznawanym przez prezydenta RP.

Danuta i Eugeniusz Konkolewscy w otoczeniu bliskich i gminnych urzędników.

W środę (13.11) kolejne pary, obchodzące w tym roku Złote Gody, pojawiły się w Wiejskim Domu Kultury w Kęsowie. Tym razem wójt **Radosław Januszewski** i **Natalia Cyborowska**, zastępczyni kierownika Urzędu Stanu Cywilnego, tak pięknie jubileusz gratulowali **Celinie** i **Henrykowi Pasińskim** oraz **Danucie** i **Eugeniuszowi Konkolewskim**.

– Jest wiele jubileuszy godnych świętowania, ale na szczególną uwagę zasługuje tak wspólna rocznica jak pięćdziesięciolecie pożycia małżeńskiego. Dlatego z ogromną radością

i wielkim zaszczycem przyjmujemy was, drodzy jubilaci, do grona par w naszej małej społeczności gminnej, które obchodziły tak wspólnie jubileusz – zwróciła się do małżonków **Natalia Cyborowska**.

Z kolei wójt gminy poza życzeniami skierował w stronę mieszkańców Tuchółki i Żalna wyrazy uznania, wszak kiedyś nie było świadectw ze strony państwa, mogących pomóc w wychowaniu dzieci, jak to jest obecnie. Pary otrzymały też wyróżnienie w postaci medali przyznanych przez prezydenta RP. W trakcie uroczysto-

ści nie zabrakło również toastu wzniesionego lampką szampana i odśpiewania „Sto lat”.

„Wiara, nadzieja i miłość”

Celina i Henryk Pasińscy z Tuchółki związek małżeński zawarli 19 października 1974 r. Ślub cywilny wzięli w USC w Kęsowie, a sakramentalne „tak” powiedzieli sobie w kościele w Kęsowie. Małżonkowie poznali się dzięki bratu pani Celiny, w pracy w Tuchółce. Przed ślubem przez 5 lat byli parą.

Pani Celina pochodzi z Jeleńca. Kiedy miała 4 lata, jej ro-

dzina przeprowadziła się do Siciń. Pan Henryk od urodzenia mieszka w Tuchółce i tam też para zamieszkała po ślubie. Małżonkowie doczekali się 3 synów i 8 wnucząt – 4 chłopców i 4 dziewczynki.

Jubilatka pracowała w PGR-ach w Siciń, a później w Tuchółce przy pracach polowych. Po wychowaniu dzieci podjęła pracę w Tucholi w zakładzie krawieckim. Na emeryturę przeszła 13 lat temu. Jubilat po zakończeniu szkoły podstawowej pracował jako traktorzysta w PGR Tuchółka. Po zwolnieniu z PGR poszedł na zasiłek przedemerytalny. Na emeryturze jest od lat 12.

Państwo Pasińscy lubią spacerować, chętnie też wspólnie uprawiają działkę. Przebywając w domu, chętnie sięgają po krzyżówki.

Co ich zdaniem jest receptą na tak długie i zgodne po życie małżeńskie?

– Trzeba trzymać zgodę i być tolerancyjnym. To jest najważniejsze – stwierdził pan Henryk.

– Wiara, nadzieja i miłość. I wtedy jest wszystko – dodała pani Celina.

Jeden drugiego musi zrozumieć

Danuta i Eugeniusz Konkolewscy pobrali się 27 kwietnia 1974 r. Ślub cywilny miał miejsce w kęsowskim urzędzie, a kościelny w Dąbrówce. Jubilaci poznali się na potańcówce w Żalnie. Zanim zostali małżeństwem, spotykali się przez 2 lata. Z ich związku urodziło się 6 dzieci: 3 synów i 3 córki. Państwo Konkolewscy doczekali się 14 wnucząt (7 chłopców i 7 dziewczyn) i jednej prawnuczki.

Pani Danuta pochodzi z Przymuszewa, gdzie mieszkała do ślubu. Po nim przeprowadziła się do Żalna, skąd pochodzi jej mąż. Jubilatka w latach 1982-2004 pracowała w Szkole Podstawowej w Żalnie jako pomoc gospodarcza, potem poszła na zasiłek przedemerytalny. Przed rokiem 1982 zajmowała się domem i dziećmi. Na emeryturze jest od 20 lat. Pan Eugeniusz 50 lat przepracował w jednym zakładzie pracy, tj. Hydrotorze. W tucholskiej firmie zatrudnił się w 1968 r. Od 6 lat cieszy się życiem na emeryturze. Wielką

pasją jubilata jest wędkarstwo i wszystko, co z tym związane. Jubilatka za to chętnie zbiera grzyby. Małżonkowie wspólnie dbają o ogród. Lubią też czytać książki i rozwiązywać krzyżówki.

Sekretu udanego małżeństwa jubilaci upatrują w miłości, bliskości i byciu dla siebie wyrozumiałym.

– Wiadomo, jak to w życiu i w małżeństwie są różne dni, ale jeden drugiego musi zrozumieć. Wspólnie dużo razem przeszliśmy. Pracowaliśmy razem, wspólnie wychowywaliśmy dzieci. Było ciężko, bo nikt nam 800 plus nie dał – przyznali państwo Konkolewscy.

Agata Wiśniewska,
fot. UG w Kęsowie

Reklama

WYCIEZKI WOLNE MIEJSCA!

Jarmarki bożonarodzeniowe

- * 6-8.12.2024 - Jarmark bożonarodzeniowy PRAGA - 500 zł + 70 euro
- * 14.12.2024 - Jarmark bożonarodzeniowy BERLIN - 230 zł
- * 13-15.12.2024 - Jarmark bożonarodzeniowy WIEDŃ - 500 zł + 60 euro

- * 23.01 - 03.02.2025 - MEKSYK
- * 22 - 29.04.2025 - Pielgrzymka Przez Krainę Alpejskich Szczytów i Jezior
- * 27.04 - 06.05.2025 - GRECJA
- * 6 - 26.06.2025 - FRANCJA
- * - HISPANIA - PORTUGALIA oraz WŁOCHY I SZWAJCARIA
- * 19 - 28.06.2025 - CHORWACJA
- * 21 - 28.07.2025 - FATIMA
- * 28.07 - 04.08.2025 - FATIMA
- * 2 - 11.08.2025 - WŁOCHY
- * 3 - 9.09.2025 - WŁOCHY (samolot)
- * 23.09 - 03.10.2025 - WŁOCHY

KOŁOBRZEG wynajem apartamentów

- strefa SPA • 2 minuty do plaży, latarni morskiej i portu

novumapartamenty.pl

Biuro Turystyki i Transportu

NOVUM travel

ul. Gdańska 13e, 89-410 Więcbork
tel: 052-389-98-90, 512 512 120
e-mail: novumtravel@op.pl

ZAPRASZAMY!!!

Celina i Henryk Pasińscy z Tuchółki są małżeństwem od 50 lat, a parą jeszcze dłużej, bo od 55!

KONCESJONOWANA AGENCJA OCHRONY MIENIA I OSÓB „BOS”

Mariusz Łaszewski

POSTAW NA BEZPIECZEŃSTWO

- projektowanie systemów alarmowych
- montaż • centrale telefoniczne
- internet bezprzewodowy
- konwoje • ochrona fizyczna
- monitoring

KORZYSTAJ Z USŁUG PROFESJONALISTÓW Z TUCHOLI!

Tuchola, ul. Przemysłowa 4, tel. 52 334 35 14, kom. 603 504 254, 502 722 217
biuro@ochronabos.pl

Krytyczne stanowisko Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Sołectwa Stobno względem audytu dot. reorganizacji sieci szkół w gminie Tuchola

Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Sołectwa Stobno, mając na uwadze dobro obecnych i przyszłych mieszkańców sołectw Białowieża i Stobno, w szczególności dzieci, przedstawia gorzką analizę wyników audytu dotyczącego planowanej likwidacji Szkoły Podstawowej w Stobnie oraz innych placówek edukacyjnych w naszej gminie. Rozwój ww. sołectw, bo dla ich dobra powstało nasze stowarzyszenie, jest nierozdzielnie związany z funkcjonowaniem szkoły, która pełni centralną rolę w życiu społeczno-edukacyjnym obu wsi, ponieważ dzieci i ze Stobna, i z Białowieży uczęszczają do Szkoły Podstawowej w Stobnie. Szkoła nie tylko wspiera rozwój dzieci w ich lokalnym środowisku, ale także integruje społeczność, wzmacniając więzi międzyludzkie. Przed podjęciem decyzji dotyczącej reorganizacji sieci szkół za kluczowe uznajemy rozważenie pełnego kontekstu, zarówno demograficznego, infrastrukturalnego, jak i społeczno-ekonomicznego. Zarzuty stowarzyszenia względem przeprowadzonego audytu koncentrują się na następujących kwestiach:

1. Nadmierne skupienie na aspektach finansowych

W audycie znajdziemy następujący fragment:

*“Mając na uwadze obecną sieć szkół, liczbę oddziałów w szkołach i liczbie uczniów, zgodnie z obowiązującym prawem oświatowym nie ma przeszkód, aby:
– uczniów z SP Stobno – przenieść do SP Raciąż,
– uczniów z SP Kiełpin – przenieść do SP 3 w Tucholi lub do SP Legbąd.*

Powyższe jest wstępną propozycją wynikającą z przeprowadzonej analizy kosztów oraz prognoz demograficznych. Ostateczne decyzje podejmą uprawnione organy Gminy”.

Już ww. urywek sugeruje, że audyt koncentruje się głównie na kwestiach finansowych, w tym oszczędnościach budżetowych, które miałyby wynosić ponad 5,7 mln zł rocznie. Chociaż efektywność finansowa jest istotnym aspektem zarządzania gminą, nie powinna być jedynym kryterium przy podejmowaniu decyzji o fundamentalnym znaczeniu dla przyszłości lokalnych społeczności i edukacji dzieci.

W naszej ocenie analiza finansowa winna zostać uzupełniona o pełną ocenę społecznych i gospodarczych konsekwencji, zwłaszcza długoterminowych skutków, które mogą dotknąć rozwój lokalny.

2. Brak szczegółowych danych demograficznych i gospodarczych

Audyt nie zawiera szczegółowej analizy struktury demograficznej i gospodarczej poszczególnych wsi, takich jak: liczba mieszkańców, struktura wiekowa, zaangażowanie w prace rolne czy wkład podatkowy mieszkańców do budżetu gminy. Dane te są niezbędne do pełnego zrozumienia potrzeb oraz potencjału rozwojowego lokalnych społeczności.

Audyt nie uwzględnia rozwoju infrastruktury mieszkaniowej, wzrostu liczby nowych domów czy liczby wydanych pozwoleń na budowę.

Podejmowanie decyzji o tak szerokim wpływie, jak likwidacja lokalnych placówek edukacyjnych bez kompleksowej analizy demograficznej i gospodarczej, grozi błędnymi wnioskami.

3. Niedostateczna analiza infrastruktury i logistyki

Audyt sugeruje przeniesienie uczniów ze Szkoły Podstawowej w Stobnie do Szkoły Podstawowej w Raciążu, jednak nie przedstawia szczegółowych informacji dotyczących fizycznych możliwości tej placówki. Brakuje danych na temat wielkości szkoły, liczby sal lekcyjnych, wielkości tych sal, ich poziomu wyposażenia (krzesła, ławki lekcyjne i inne obowiązkowe oraz fakultatywne elementy), liczby toalet, szafek szkolnych oraz zdolności adaptacji przestrzeni na potrzeby dodatkowych uczniów. Nie ma informacji o wielkości świetlicy, jej możliwości i godzin, w jakich pracuje. Brak jakichkolwiek danych dotyczących stołówki szkolnej.

Audyt nie daje odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób zostanie zorganizowana w szkole w Raciążu edukacja dzieci obecnie 6-letnich i 7-letnich w ramach edukacji w I i II klasie (ponieważ istnieje niezaprzeczalne ryzyko stworzenia 2 klas pierwszych i 2 klas drugich w ramach

rocznika), w tym ewentualnej zmianowości pracy szkoły. Jako stowarzyszenie wystąpiliśmy w trybie dostępu do informacji publicznej o wymienione wyżej dane i na podstawie uzyskanych informacji nie mamy wątpliwości, że Szkoła Podstawowa w Raciążu już jest na skraju swoich technicznych możliwości, ponieważ klasa V uczy się w bibliotece, a klasa VIII w pracowni komputerowej. Nietrudno przewidzieć zatem, że szkoła ta nie ma możliwości znacznego zwiększenia liczby uczniów, a o takim skutku można mówić w sytuacji, gdy dzieci ze Stobna zostaną skierowane do Szkoły Podstawowej w Raciążu. Nie umniejszamy tu samej szkole ani jej kierownictwu, swoje wnioski wyciągamy jednak na podstawie faktów. Ponadto audyt nie uwzględnia aspektów logistycznych związanych z organizacją dowozu uczniów, pomijając fakt, że gmina jest zobligowana do zapewnienia transportu w określonych tylko okolicznościach, audyt pomija też przerzucenie ciężaru dowozu dzieci do placówek edukacyjnych na rodziców i opiekunów dzieci. Dodatkowym problemem jest brak ścieżki rowerowej pomiędzy miejscowościami Stobno i Raciąż, co eliminuje możliwość bezpiecznego dojazdu rowerem, zmuszając rodziców do korzystania wyłącznie z transportu publicznego lub prywatnego.

4. Pominięcie kwestii edukacji przedszkolnej

Audyt (poza jedną, wybraną w oparciu o niejasne kryteria, placówką) nie odnosi się do kwestii edukacji przedszkolnej ani organizacji punktów i oddziałów przedszkolnych. Przedszkola odgrywają fundamentalną rolę w rozwoju dzieci – zarówno intelektualnym, jak i społecznym. Brak planu na zapewnienie miejsc przedszkolnych dla dzieci z terenów zamykanych placówek jest poważnym zaniedbaniem, które może negatywnie wpłynąć na lokalną społeczność.

Jako Stowarzyszenie uzyskaliśmy informacje, że rodzice ze Stobna i Białowieży, stojąc wobec perspektywy likwidacji Szkoły w Stobnie, częstokroć podejmują decyzję o rezygnacji z edukacji przedszkolnej swoich dzieci, ponieważ dojazd do innych placówek niewątpliwie będzie dla nich problemem.

Jednocześnie ci sami rodzice ubolewają nad takim obrotem sprawy, ponieważ są przekonani o tym, iż edukacja przedszkolna jest kluczowym fundamentem przyszłego sukcesu edukacyjnego, a jej brak może prowadzić do późniejszych trudności w nauce.

Z informacji znanych powszechnie wynika, że pierwszeństwo w przyjęciu do placówki nauczania przedszkolnego mają dzieci, które kontynuują naukę w danej placówce oraz dzieci posiadające w takiej placówce rodzeństwo. Już te dwa kryteria powodują zmniejszenie szans naszych dzieci na uzyskanie miejsca w istniejącym przedszkolu, oddziale lub punkcie przedszkolnym, ponieważ nie będą kontynuować nauki, tylko ją rozpoczną, a rodzeństwa w placówce także z tych samych względów nie mają.

Z tego powodu rozwój infrastruktury przedszkolnej powinien być traktowany priorytetowo, aby zapewnić wszystkim dzieciom równy start edukacyjny. Pominięcie tej kwestii w audycie wskazuje na brak całościowego podejścia do problemu reorganizacji edukacji.

5. Niejasna przyszłość budynków likwidowanych szkół

Audyt nie przedstawia informacji na temat planów zagospodarowania budynków, w których funkcjonują szkoły, które miałyby podlegać likwidacji. Nie wiadomo, czy gmina zamierza je utrzymywać bez zagospodarowania, sprzedać czy przeznaczyć na inne cele. Brak analizy kosztów utrzymania pustostanów, potencjalnych zwrotów dotacji unijnych oraz możliwości adaptacji tych budynków na inne cele społeczne albo prywatne, może prowadzić do nieprzewidzianych obciążeń finansowych.

Co warto podkreślić, a w ogóle nieuwzględnione w audycie: szkoła w Stobnie posiada piwnice, które mogą pełnić funkcję schronów w trudnych czasach, co dodatkowo zwiększa jej wartość społeczną. Budynek szkoły pełni różnorodne funkcje społeczne: jest miejscem spotkań mieszkańców, wydarzeń kulturalnych oraz przestrzenią dla działalności organizacji pozarządowych. Zamknięcie szkoły w Stobnie bez jasnego planu na zagospodarowanie jej budynku jest nie tylko marnotrawstwem zasobów, ale również działaniem na szkodę

społeczności lokalnej. Powoduje to nasze wielkie zaniepokojenie.

Gmina powinna przedstawić szczegółowy plan, aby uniknąć sytuacji, które są asumptem do plotek i snucia różnych teorii, a tak jest obecnie.

6. Brak rozważenia alternatywnych rozwiązań, w tym zwiększenia dochodów

Audyt nie uwzględnia zmiany, w tym zwiększenia środków finansowych związanych m.in. z nową ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego ani innych form wsparcia finansowego oświaty, które są lub w najbliższym czasie będą rozważane na szczeblu rządowym. Nie ulega bowiem wątpliwości, że problem niedofinansowania oświaty jest powszechny w całej Polsce, ale widoczny zarówno wśród władarzy jednostek samorządu terytorialnego, jak i rządzących.

Nie rozważano, a przynajmniej brak nam takich danych, aby poddać rozważeniu zmianę przeznaczenia części budynku obecnej szkoły, żeby umożliwić zachowanie lokalnej placówki, przy jednoczesnym zmniejszeniu obciążeń budżetowych. Pragniemy tylko przypomnieć, że na terenie gminy nie istnieje publiczny żłobek, a podmioty niepubliczne z powodzeniem prowadzą takie placówki, korzystając z programów integrujących środki europejskie i publiczne, tj. program długofalowy Ma-luch+ na lata 2022-2029.

Niewzięcie pod uwagę nowych przepisów oraz sugerowanych zmian w przedmiocie zwiększenia środków na oświatę spowoduje, że założenia dotyczące planowanych oszczędności budżetowych mogą być nieaktualne, a nawet zbędne.

Podsumowanie

Biorąc powyższe pod uwagę, podkreślamy, że rozumiemy, że oszczędności w budżecie gminy są ważne, jednak nie możemy zgodzić się z tym, aby ich poszukiwanie odbywało się kosztem edukacji dzieci i przyszłości lokalnych społeczności.

Wobec tego wnosimy o całkowite odstępnie od planów zamknięcia placówek edukacyjnych, o których mowa w audycie oświatowym Gminy Tuchola, a w szczególności Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie.

Zamknięcie szkoły powinno być ostatecznością, ponieważ jej ponowne otwarcie jest w praktyce niemożliwe. Gmina, która chce zaoszczędzić 5,7 mln zł, powinna rozważyć inne obszary budżetu, wynoszącego ponad 130 mln zł, w których można znaleźć oszczędności. Nie możemy jednocześnie ze spokojem i akceptacją przyjąć zapowiedzi realizacji kolejnych inicjatyw dotyczących kwestii mniej istotnych od oświaty.

W tym miejscu wspomnieć warto o niezrozumiałym, ponieważ przyspieszonym trybie podejmowania ewentualnych decyzji dotyczących zapowiadanych likwidacji placówek oświatowych w gminie. Za skandaliczne uznajemy postępowanie zasadzające się na tym, że wszelkie rozmowy miały zostać przeprowadzone z zainteresowanymi po przeprowadzeniu audytu, po czym po ujawnieniu jego wyników ograniczono się do zorganizowania posiedzenia połączonych komisji Rady Miejskiej (co miało miejsce 13 listopada br.). Co warto zauważyć, złożone przez różne podmioty wnioski i sugestie, dotyczące wyników audytu i sposobów rozwiązania problemów związanych z niedofinansowaniem oświaty w gminie, dotychczas nie zostały i najprawdopodobniej nie zostaną rozpoznane, ponieważ w porządku obrad najbliższej sesji Rady Miejskiej w Tucholi, czyli na 29 listopada 2024 r., zostało zaplanowane podjęcie uchwały intencyjnej w przedmiocie likwidacji dwóch szkół. Tak krótki termin pomiędzy posiedzeniem połączonych komisji Rady Miejskiej a zwykłą sesją Rady de facto uniemożliwia wsłuchanie się w argumenty uczestników dyskusji. Ośmielamy się zauważyć, że nie tak to powinno wyglądać, bo problem nie dotyczy kwestii marginalnej.

Apelujemy o podjęcie dialogu z zainteresowanymi oraz o rozważenie alternatywnych rozwiązań, które umożliwią rozwój naszej gminy bez konieczności likwidacji lokalnych placówek edukacyjnych. Wierzymy, że wspólnie możemy znaleźć rozwiązania korzystne dla wszystkich – zarówno dla dzieci, jak i dla całej społeczności, która dzięki szkole w Stobnie będzie mogła się nadal rozwijać i budować silne więzi lokalne.

Ludzie nie mieścili się w sali urzędu miejskiego. Miażdżąca krytyka audytu

Czterogodzinna dyskusja. A w jej trakcie

Ogrom rodziców zainteresowanych losami szkół w Kiełpinie i Stobnie ruszył do Urzędu Miejskiego w Tucholi. Odkryło się tam spotkanie z radnymi, burmistrzem, a nawet autorem audytu krytykowanego przez środowiska obu szkół. Nie wszyscy zmieścili się w sali sesyjnej, a część słuchała dyskusji stojąc na korytarzu. Efekt spotkania? Brak przełomu, ale za to walka na argumenty każdej ze stron, a nawet propozycje alternatywnych rozwiązań, byleby nie zamykać ani Kiełpina, ani Stobna.

Rodzice ze szkół wskazanych do zamknięcia w dużym skupieniu przysłuchiwali się dyskusji.

Zapowiadana „racjonalizacja siatki gminnych szkół” (a de facto zmniejszenie liczby placówek z 8 do 6) już od kilku miesięcy budzi ogromne emocje w środowiskach wiejskich, gdzie placówki są najmniej liczne, a tym samym, jak wskazywał niejednokrotnie burmistrz **Tadeusz Kowalski**, zagrożone likwidacją. Mocno wy-czekiwanym dokumentem był audyt oświaty, którego wykonanie gmina zleciła firmie zewnętrznej z Olsztyna. Trzy tygodnie od publikacji odbyła się dyskusja nad owym opracowaniem, w którego podsumowaniu znalazło się wskazanie do likwidacji szkół w Kiełpinie i Stobnie. Wspólne posiedzenie komisji działających przy Radzie Miejskiej w Tucholi miało miejsce w środę (13.11), a przybyłe na nie reprezentacje z dwóch szkół były tak liczne (ok. 60 osób), że nie wszystkim udało się wejść do sali sesyjnej ratusza.

W trakcie spotkania audyt spotkał się z miażdżącą krytyką ze strony rodziców, dyrektorów szkół, ale i kilku radnych, a jego autor stanął pod ostrzałem pytań. Wytknięte zostały mu liczne błędy, jak i brak w opracowaniu odniesienia do aspektu społecznego, a właśnie z jego względu – jak wyjaśniał swego czasu na naszych łamach wóldar – ratusz wydłużył termin wykonania audytu o miesiąc. Rodzicom niektóre treści, zawarte w audycie, do złudzenia przypominały wcześniejsze wypowiedzi Tadeusza Kowalskiego, czego nie omieszkali zaznaczyć.

W odczuciu broniących placówek ich likwidacja powinna być ostatecznością, a nie pierwszym krokiem, od którego gmina chce rozpocząć uzdrawianie finansów. W trakcie blisko 4-godzinnej sesji padły różne propozycje związane z gminną oświatą. Od okrągłego stołu, przez likwidację jednej z miejskich szkół (konkretnie SP nr 3), po wydzielenie części budynku SP w Stobnie na działalność komercyjną. Nie zyskały one jednak uznania w oczach wóldarza. Jego zdaniem innego wyjścia, jak zamknięcie szkół w Stobnie i Kiełpinie, po prostu nie ma, bo to rozwiązanie powinno

przynieść stosunkowo szybkie i wymierne efekty. Tadeusz Kowalski podkreślał przy tym, że decyzja o ewentualnym rozpoczęciu procesu likwidacji szkół będzie należeć do radnych, a nie do niego i że żadna decyzja nie została jeszcze podjęta. Część uczestników spotkania odniosła jednak inne wrażenie. W niniejszej publikacji staramy się przytoczyć, jak najwięcej wątków, które pojawiły się na posiedzeniu.

Żadnych nowych informacji i tylko jedno proponowane rozwiązanie

Barbara Drewczyńska, zastępczyni przewodniczącej komisji oświaty, kultury i sportu dopytywała audytora m.in. dlaczego w przypadku SP nr 3 w Tucholi audyt nie uwzględni kosztów związanych z funkcjonowaniem oddziałów przedszkolnych, w przeciwieństwie do innych placówek. Zauważyła też, że jest to jedna z dwóch szkół, w których wysokość dopłaty gminy na ucznia (w roku 2023 i 2024) przewyższa kwotę subwencji. Za to w przypadku SP w Kiełpinie dopłata z gminy jest jedną z najniższych wśród szkół wiejskich, a od kilku lat w jej murach uczy się najbardziej stała liczba uczniów – około 72.

Dyrektorka Zabrocka: „Zamknięcie szkoły na wsi przyniesie dalej idące skutki niż jednej ze szkół miejskich”.

– Jak można było zestawiać ze sobą dane dotyczące liczby uczniów przypadających na etat nauczycielski i koszt etatu w szkołach miejskich i wiejskich? – dopytywała radna. W jej przekonaniu takiemu porównaniu powinny podlegać podobne środowiska. W przygotowanym opracowaniu Drewczyńskiej zabrakło danych odnoszących się do demografii w poszczególnych obwodach szkół. Sama bez problemu, takie informacje znalazła w BIP-ie.

– O tym też powinniśmy mówić, a nie tylko o liczbie dzieci z podziałem na miasto i gminę – zauważyła.

Jak podawała dla przykładu, liczba dzieci urodzonych w roku 2023 zarówno w przypadku obwodu SP nr 3 w Tucholi, SP w Stobnie i SP w Legbądzie wynosiła 11. A w obwodach pozostałych szkół, za wyjątkiem SP nr 1 i 2, było to 10 dzieci.

Radną zastanawiało, dlaczego autorzy audytu wskazują tylko jedno rozwiązanie mające poprawić sytuację finansową w oświacie – zamknięcie dwóch szkół wiejskich, nie proponując przy tym żadnej alternatywy. Podnosiła też, że rekomendowane przeniesienia uczniów do szkół, w przypadku likwidacji placówek, nie uwzględniają ich faktycznych warunków lokalowych, np. liczby sal i ich metrażu. Doprecyzujmy, w audycie wskazano, że uczniowie ze Stobna mieliby dojeżdżać do Raciąża, a ci z Kiełpina do szkoły w Legbądzie lub SP nr 3 w Tucholi.

– Audytorzy sugerują, aby rodzice uczniów posłali swoje dzieci do innych szkół, może nawet poza gminę. A gdzie troska gminy o swoich uczniów i subwencję, która za nimi idzie? (...) Rzekome oszczędności, symulowane przez audytorów z ewentualnej likwidacji dwóch szkół, nie uwzględniają kosztów związanych z dowozem uczniów, godzin pracy świetlic i opiekunów. Przy założeniu zawartym w omawianym opracowaniu, że nauczyciele z SP w Stobnie i Kiełpinie znajdą zatrudnienie w innych szkołach, jakie będą faktyczne oszczędności wynikające z likwidacji tych dwóch placówek? W końcu to wydatki osobowe dominują w wydatkach gminy na oświatę, stanowią około 87 proc. – mówiła. Dodawała, że opracowanie nie zawiera informacji, co stanie się z budynkami i dziećmi w wieku przedszkolnym z obwodów likwidowanych szkół.

– Nasuwa się brak strategii rozwoju gminy Tuchola, w tym strategii rozwoju oświaty z uwzględnieniem sytuacji demograficznej, co nie pozwala racjonalnie planować ewentualnej reorganizacji sieci szkół w gminie – podsumowała radna. W jej odczuciu

audyt nie dostarczył radnym żadnych nowych informacji. Zнали je z corocznych opracowań przygotowywanych przez dyrektora Gminnego Zespołu Oświatowego i dyrektorki szkół.

Okrągły stół i inne propozycje

Karolina Redlarska zauważyła, że zgodnie z definicją audytu „jego wynik nie powinien wskazywać winnych” ani być „formą represyjną, tylko wspierającą”. Audytora pytała m.in. o to, czy spotkał się z dyrektorkami szkół i ile wynoszą koszty dowozu i odwozu dzieci do szkół, biorąc pod uwagę rozwiązania z audytu. Radną interesowało również, co po audycie. Jaki jest kierunek działania? W odpowiedzi usłyszała od burmistrza, że na ten moment żadne decyzje jeszcze nie zapadły, ale jeśli doszłoby do likwidacji jednostek, to obiekty po nich należałoby zagospodarować z uwzględnieniem głosów mieszkańców.

Analizując audyt radna wyłapała błędy jeśli chodzi o liczbę uczniów (niższa niż w rzeczywistości) i dążyła, czy w takim razie budynek SP w Raciążu „udźwignie ten problem”.

Pochylając się z kolei nad danymi demograficznymi zauważyła, że dopiero w roku 2028/2029 w szkołach widoczny będzie spadek liczby uczniów. Odnosząc się do wizyty rajców w szkołach wiejskich mówiła, że każda z nich jest placówką wyjątkową.

Burmistrz Kowalski: „Chciałbym, aby rozwiązanie, które przyjmujemy, miało na celu dobro mieszkańców całej naszej gminy”.

– Każdy dyrektor tworząc koncepcję pracy szkoły, przystępując do konkursu, przygotował wizję i strategię rozwoju wynikającą chociażby z potrzeb środowiska lokalnego i jego możliwości. Czy dzisiaj te potrzeby nie mają znaczenia? (...) Jak chcemy dokonać zmian, skoro na temat oświatowych problemów było tak mało spotkań w gronie osób zainteresowanych? Dzisiaj doświadczamy, jak ważne jest współdziałanie w obliczu problemu. Środowiska szkolne pokazują nam, jak poprzez problem budują relacje, działania, walcząc o dobrobyt i serce swojej wsi – podnosiła.

Zdaniem Redlarskiej należałoby powołać zespół ekspertów wszystkich placówek oświatowych w gminie, na czele z dyrektorkami i ich zastępczyniami, członkami rady pedagogicznej i rady rodziców, pracownikami niepedagogicznymi oraz przedstawicielami organu prowadzącego i w takim gronie wypracować model zrównoważonego oszczędzania. Ale i zastanowić się, czy różne formy przekształcenia działalności wchodzą w grę, tak by ratować placówki wiejskie, np. zagospodarowanie części budynku SP w Stobnie pod inną formę działalności.

– Określmy strategię rozwoju naszej oświaty, dokonajmy analizy SWOT, która będzie warsztatem do zarządzania zmianą. (...) Likwidacja placówek jest najprostszym rozwiązaniem. Raz zamknięta placówka będzie niezwykle trudna do odtwo-

żenia, a co za tym idzie lokalna społeczność straci jedną z kluczowych usług – to mówiąc radna Redlarska zaapelowała, aby zasiąść do okrągłego stołu wraz z ekspertami z zakresu oświaty. Polecała również kontakt z Fundacją Operator Oświaty, która mogłaby przedstawić swoją ofertę, jak utrzymać szkoły przy życiu. To spotkało się od razu z pozytywnym odzewem ze strony dyrektorek SP w Stobnie i Kiełpinie. Natomiast we współpracy z LGD „Bory Tucholskie” Redlarska dostrzegła szansę prowadzenia świetlicy w ramach działalności klubów młodzieżowych. W dalszym toku dyskusji zaproponowała jeszcze poszerzenie audytu o symulację dotyczącą przeniesienia uczniów z Raciąża do Stobna.

Trzeba się przyjrzeć także miejskim szkołom

Radny **Dariusz Karnowski** w omawianym audycie nie doszukiwał się celu ani kierunku. Nie bardzo wiedział, czemu opracowanie miało służyć, skoro zawarte w nim informacje były już wcześniej znane radnym.

Audyt Garbacz: „Gmina ma dwie szkoły za dużo i konkretnie wskazaliśmy, które to są szkoły”.

– Nikt we własnym kraju nie jest prorokiem. (...) Zawsze jest tak, że jak ktoś obcy coś powie, to wygląda to inaczej. Ktoś inny patrzy na to wszystko z boku – pospieszył z odpowiedzią **Piotr Garbacz** – autor opracowania. Wskazywał przy tym, że go, w przeciwieństwie do rodziców i nauczycieli, z placówkami wskazanymi do zamknięcia nie łączy emocjonalny stosunek.

Patrząc na demografię i oszczędności, jakie miałyby przynieść zamknięcie dwóch szkół wiejskich (około 6 mln zł) i zapowiedzi podwyżek w oświacie od nowego roku, wskazane rozwiązanie radny uznał już za niewystarczające.

– Jeżeli nie uciekniemy do przodu i nie sprawdzimy naszej liczby szkół w Tucholi, to moim zdaniem jest to tylko doraźne działanie, które nie rozwiązuje naszego problemu związanego z dokładaniem do oświaty – podnosił radny.

Wracając do szkół wiejskich, jego zdaniem sama wielkość klas w Stobnie powinna być jakimś drogowskazem dla audytora.

– Nie wyobrażam sobie, aby dzieci z tych warunków w Stobnie poszły w młodsze klasy do Raciąża – przyznał Karnowski.

Co z kwestią społeczną?

Radny i sołtys sołectwa Kiełpin, **Krzysztof Baran**, podobnie jak jego przedmówcy, wątpił czy zamknięcie szkół przyniesie faktyczne oszczędności. Zebrany przypominał, że audyt miał także zawierać kwestie społeczne, a tych w opracowaniu brakuje. Zresztą żadnego spotkania z mieszkańcami Stobna czy Kiełpina w tym celu nie przeprowadzono, choć temat racjonalizacji sieci szkół żywo ich interesuje. Dowodem na to była obecność na posiedzeniu przedstawicieli KGW z Kiełpina i strażaków ochotników.

nawet sugestia zlikwidowania „Trójki”

Spółeczność Stobna. Odstąpić od zamiaru zamknięcia szkół

Marta Landmesser z rady rodziców stobnieńskiej podstawówki też dopytywała o przedszkolaki oraz wskazywała na liczne inwestycje poczynione w obiekcie w ostatnich latach, w tym wymianę pieców czy remont kuchni.

– Poczynione inwestycje są tylko dowodem na to, że myśmy nie zakładali, że z problemem ewentualnej likwidacji szkół spotkamy się tak szybko. (...) Mogę zapewnić, że dzieci ze Stobna czy Kiełpina będą miały ofertę – mówił burmistrz, zapewniając po raz kolejny, że żadne decyzje jeszcze nie zapadły.

„Gorzką analizę” wyników audytu przedstawił Daniel Mira ze Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Sołectwa Stobno. Kończył ją wniosek o całkowite odstąpienie od planów zamknięcia placówek edukacyjnych, a w szczególności SP w Stobnie.

Samego audytora pytał m.in. o to dlaczego nie uwzględnił analizy zakładającej przeniesienie uczniów z Raciąża do Stobna.

– Wedle naszej niezależnej wiedzy przedstawione przez nas propozycje były najlepsze – odpowiedział Piotr Garbacz. A te zgłaszane przez radnych i rodziców zdawały się po raz kolejny odbijać od ściany, czego nie omieszczał wytknąć Daniel Mira.

Spółeczność Kiełpina. Ten sam efekt przyniosłoby zamknięcie „Trójki”

Przedstawiciele rodziców ze SP w Kiełpinie: Judyta Katka, Grzegorz Drewczyński, Violetta Wesołowska, też przeanalizowali dokładnie audyt, w tym stosunek subwencji do kosztów, który w ich szkole nie różni się zbyt wiele od tego w placówkach miejskich. Zapytali wprost: czy kosztem ich szkoły gmina próbuje ratować przed likwidacją, którąś z miejskich placówek? W opracowaniu nie znaleźli informacji czy w przypadku przeniesienia uczniów z Kiełpina do Legbąda szkoła pomieści wszystkie dzieci. Doszukali się za to „kalki ze słów burmistrza”.

– Wnioski po prostu nasuwają się same – w takich słowach do ich uwagi odniósł się Tadeusz Kowalski.

– Jak można zamknąć szkołę, która jest sercem naszej wsi i jest idealna pod względem gabarytów do takiej liczby uczniów, jaką posiada? – pytali rodzice. A z tego, co zdążyli się zorientować, likwidacja SP nr 3 w Tucholi przyniosłaby takie same oszczędności, jak zamknięcie szkół w Kiełpinie i Stobnie. Przy tym, ze względu na bliskie sąsiedztwo SP nr 2, zmiana placówki dla wychowanków „Trójki” ich zdaniem nie powinna być aż tak dotkliwa, jak w przypadku uczniów na wsi. Rodzice nie mogli zrozumieć, dlaczego do likwidacji została wyznaczona ich szkoła (najtańsza z wiejskich szkół) i czemu nie przedstawiono symulacji dowozów dzieci ze Stobna do Kiełpina.

– Nie liczyły się tylko cyfry i finanse. To jest nasza propozycja. Analiza kosztów z 4 lat nasunęła taki wniosek, że te dwie szkoły, w tym Kiełpin, trzeba rozważyć do likwidacji – brzmiała odpowiedź audytora.

Jako że rodzice z Kiełpina od 8 października nie doczekali się odpowiedzi na swoje pismo od burmistrza, w trakcie posiedzenia złożyli na ręce przewodniczącego rady skargę na takie działanie.

Modernizacja = likwidacja?

Maria Zabrocka, stojąca na czele kiełpińskiej szkoły, zabierając głos posilkowała się ulotką wyborczą Tadeusza Kowalskiego z kwietnia tego roku. Można było z niej wyczytać, że „pomimo wielu niesprzyjających okoliczności finanse gminy są w dobrej kondycji”, a jednym z założeń na tę kadencję jest modernizacja bazy oświatowej szkół.

– Ta modernizacja chyba nie polega na likwidacji szkół – zauważyła.

Radna Drewczyńska: „Nasuwają się brak strategii rozwoju gminy Tuchola (...)”.

Audyt określiła jako „tendancyjny, niekompletny i niewnoszący nowych informacji”. W tym momencie z uwagą, aby dyrektorka ważyła lepiej słowa, przyszedł przewodniczący rady, który sam tego popołudnia został upomniany za ponaglanie jednego z wypowiadających się gości. Kontynuując, Zabrocka podnosiła, że pożądane byłoby wszelkiego rodzaju symulacje, których zabrakło w audycie. Przyznała jeszcze, że nie może pogodzić się z faktem, że pierwszym pomysłem na uzdrowienie oświaty jest likwidacja szkół. Do burmistrza oraz rady, w imieniu swoim i rodziców, zaapelowała o zdrowy rozsądek i spojrzenie na sprawę z szerszej perspektywy.

– Zamknięcie szkoły na wsi przyniesie dalej idące skutki niż jednej ze szkół miejskich – stwierdziła. Burmistrza ubodła natomiast do żywego jej wypowiedź, że szkoły zamyka lekką ręką. Zrewanżował się przypomnieniem, że SP w Kiełpinie była w programie naprawczym, więc krytykę można by zacząć od siebie.

Takiej infrastruktury żal nie wykorzystają

W czasach gimnazjum placówka w Stobnie mieściła prawie 300 uczniów i teraz też byłaby w stanie tyle pomieścić. Jej dyrektorka Alicja Górecka podkreślała, że szkoda byłoby nie wykorzystać takiej infrastruktury, tym bardziej, że szkoła w Raciążu boryka się z problemami lokalowymi.

– My mamy póki co w Stobnie dziurawą drogę i szkołę. I bardzo nam zależy, żeby ta szkoła, jako serce wsi, została – podnosiła Górecka, wskazując przy tym na wiele sposobów jak można by zagospodarować obiekt. Na dachu da się ustawić fotowoltaikę, a część budynku przeznaczyć na inne cele, np. żłobek czy miejsce aktywizacji seniorów.

– Tworzenie miejsc, w których przebywają małe dzieci z osamotnionymi osobami w wieku starszym przynosi niesamowite korzyści społeczne – mówiła, nawiązując do badań naukowych. Atutem Stobna jest też dobrze wyposażona kuchnia, która stwarza możliwość przygotowania kompleksowych posiłków.

– Ufam mocno w to, że dojdzie do rozmów z naszym udziałem, tak

abyśmy wszyscy zainteresowani mogli się nad problemem oświaty pochylić – dodała Górecka.

Nie widzi innego rozwiązania niż likwidacja szkół

Burmistrz Tadeusz Kowalski informował, że gmina od lat dokłada do oświaty z własnych środków i to coraz więcej. Przysłowiowym gwoździem do trumny były jego zdaniem ostatnie, 30-procentowe podwyżki dla nauczycieli, za którymi nie poszło pełne finansowanie z budżetu państwa (zamiast 9 mln zł gm. Tuchola otrzymała na nie 3 mln zł). Spore wydatki na tym polu ograniczają działanie samorządu w innych obszarach, chociażby inwestycjach, kulturze czy sporcie. Dalej, w związku z reformą finansowania samorządów, od przyszłego roku do gmin trafiać będzie subwencja ogólna. W jej ramach, na zadania oświatowe, gmina Tuchola ma otrzymać 28 mln zł, a w urzędzie miejskim potrzeby w tym zakresie oszacowali na 53 mln zł! Do oświaty nadal więc trzeba będzie dokładać i to nie mało. Obraz sytuacji finansowej poszczególnych placówek miał pokazać właśnie audyt. Burmistrz do jego wykonania nie miał uwag.

– Tak dużej sieci szkół, jak dzisiaj mamy, nie powinniśmy mieć dłużej, bo nas na nią nie stać. Mimo moich chęci i zabiegów nie umiem znaleźć rozwiązania czy recepty na to, skąd wziąć większą ilość pieniędzy, żeby takie szkoły, w których klasach uczy się po kilkoro dzieci, utrzymywać – podnosił burmistrz, jak również że w szkołach wiejskich uczy się 21 proc. populacji uczniów, a w miejskich 79 proc.

Uczestników dyskusji poprosił o rozmowę na argumenty i przykłady konkretnych rozwiązań, jak poprawić sytuację w oświacie. Sam nie widzi innego sposobu, jak tylko ograniczenie liczby jednostek oświatowych.

– Chciałbym, aby rozwiązanie, które przyjmijemy, miało na celu dobro mieszkańców całej naszej gminy (...). Przy racjonalizacji sieci szkół możemy tak to zrobić, żeby nikomu krzywdy nie wyrządzić, ale musimy zadbać też, żeby krzywda nie działa się ludziom w starszym wieku, dla których brakuje miejsc w ZOL-ach, DPS-ach – mówił.

Tadeusz Kowalski nie wykluczył, że z czasem racjonalizacji a sieci szkół obejmie także Tucholę. Póki co miejskie szkoły broniły się wysokością kosztu na jednego ucznia. Jego zdaniem zamknięcie dwóch wiejskich szkół przyniesie szybkie i wymierne efekty, a przy tym poprawi parametry placówek w Raciążu i Legbądzie, do których miałby trafić uczniowie ze Stobna i Kiełpina. Potrzeby wykonania innych symulacji wóldarz nie dostrzega.

Radny Karnowski: „Nie wyobrażam sobie, aby dzieci z tych warunków w Stobnie poszły w mniejsze klasy do Raciąża”.

– Tutaj potrzebne jest jedno konkretne rozwiązanie – mówił, optując za tym wskazanym w audycie, ale i zaznaczając, że decyzje co do ewentualnej likwidacji podejmie rada miejska. Jednocześnie deklarował gotowość do rozmów, także z Fundacją Operator Oświaty. W jego odczuciu

w trakcie środowowego spotkania nikt nie wskazał sposobu na rozwiązanie problemów w oświacie.

To tylko propozycja

– Jaka jest nasza koncepcja oszczędności poza likwidacją? To nie jest mój problem. Ja nie mam takich kompetencji organizacyjnych, gdybym wiedział, jak zrobić oszczędności w oświacie, nie byłbym autorem opracowania a ministrem finansów albo edukacji. Moim zadaniem było dokonanie zestawienia kosztów finansowych szkół podstawowych i to zrobiliśmy. Część końcowa jest tylko propozycją – odpowiadał na pytania radnych audytor.

Zebranych zapewniał, że są możliwości zagospodarowania nauczycieli ze szkół w Stobnie i Kiełpinie (miałby wejść w tzw. godziny ponadwymiarowe w innych jednostkach, które w przeliczeniu na etaty dają ich 40), a rodzice w obliczu likwidacji będą mogli sami zdecydować do jakich placówek posłać swoje dzieci.

– Gmina ma dwie szkoły za dużo i konkretnie wskazaliśmy, które to są szkoły – podkreślał, wskazując na ich kosztochłonność, jak i to, że audyt został wykonany uczciwie i obiektywnie, bez sugestii ze strony burmistrza.

Uważał, że powstawaniu audytu starano się, aby wszystkie parametry były identyczne dla każdej szkoły. Co do kwestii społecznej, jak podnosił Garbacz, ta nie była przedmiotem opracowania, a sam aneks do umowy przedłużający jej realizację dotyczył propozycji przeniesienia dzieci z dwóch likwidowanych szkół. Powołując się na międzynarodowe badania naukowe audytor wskazywał, że mniej liczne oddziały klasowe wcale nie przekładają się na lepsze wyniki w nauce. Przygotowując audyt nie spotkał się z dyrektorkami szkół, bo nie miał tego w swoich obowiązkach. Na pytanie Karoliny Redlarskiej o odnośnię symulacji kosztów dojazdów, Piotr Garbacz zobowiązał się odpowiedzieć na piśmie do 22 listopada. Pod ostrzałem innych pytań audytor zapewnił, że w audycie skupiono się na jedynych, obiektywnych danych, w tym danych historycznych i prognozach.

Paweł Jastak, dyrektor GZO wskazywał, że liczba urodzonych dzieci w danym obwodzie szkolnym nie ma faktycznego przełożenia na to, ile z nich rozpoczyna tam naukę czy opiekę przedszkolną. Dla przykładu w Kiełpinie około 1/3 uczniów z obwodu nie uczęszcza do tej placówki. I utrzymania takiego trendu dyrektor GZO spodziewa się także w latach kolejnych.

Zdaniem Pawła Cieślewicza, przewodniczącego rady miejskiej, zlecenie audytu było potrzebne, bo dało spojrzenie z zewnątrz. W przeciwnym wypadku burmistrz mógłby narazić się na zarzut, że „jest to pisane na zlecenie, a nie jest to zewnętrzna kontrola”. W jego odczuciu audytor z powierzonego zadania się wywiązał, a konkretne decyzje leżą już w gestii radnych.

Przed nimi jedna z najtrudniejszych decyzji

Wojciech Kociński przysłuchując się dyskusji na temat audytu miał wrażenie, że każdy wspomniane opracowanie czyta na swój sposób. I też na swój sposób z niego korzysta przytaczając dane, które mu pasują. A jego zdaniem do tematu trzeba podejść całościowo, bo z nowym finansowaniem w przyszłym roku gmina pozostanie z brakiem w oświacie sięgającym 25 mln zł. Sam audyt postrzega jako wstęp do dyskusji na temat tego, jak gminna oświata powinna wyglądać.

– To będzie jedna z najtrudniejszych decyzji, jaką będziemy musieli podjąć. Od kolegów i koleżanek oczekuje konkretnych propozycji, jak sytuację uzdrowić. Z drugiej strony jest społeczność całej gminy, która oczekuje od nas inwestycji. Jako radni musimy patrzeć też przez pryzmat całej gminy – mówił.

Z kolei Ireneusz Wesołowski wskazywał, że spotkania i rozmowy są fajne, tylko czy od nich przybędzie gminie pieniędzy? Z danych, o które poprosił dyrektora GZO wie, że oddziały klasowe powinny liczyć po 30 uczniów, aby zarobić na płace nauczycieli, a ciągle dokładanie do tego działu może w końcu wpędzić gminę w plan naprawczy. Sam, jako dyrektor szkoły powiatowej, wie doskonale, jak ciężko było mu w takiej sytuacji prowadzić placówkę.

– Cokolwiek zrobimy musimy wziąć pod uwagę dobro dzieci, ich bezpieczeństwo, jakość nauczania, ale także bezpieczeństwo gminy. Ja deklarowałem się być radnym gminy i też muszę patrzeć na to, czym zajmuje się gmina – dodał Wesołowski.

O racjonalne i przemyślane decyzje radnych poprosił Wojciech Grudziński informując, że nadwyżka operacyjna w ciągu ostatnich lat maleje nad wydatkami bieżącymi średnio o 4 mln zł.

– W tym roku zbliżymy się najprawdopodobniej do poziomu zerowego, gdzie nasze możliwości inwestycyjne będą bardzo zagrożone – mówił skarbnik.

Barbara Drewczyńska nie mogła zgodzić się z tym, że radni nie wskazali alternatywnych sposobów uzdrowienia sytuacji w oświacie, zresztą swoje propozycje przedstawili także goszczący na sesji rodzice. Dlatego też zapytała, czy w ogóle jest jeszcze sens jakichkolwiek spotkań w tym temacie. Osobiście, mimo tego, że jest radną, odniosła wrażenie, że na ten moment sprawa jest przesądzona.

– Sprawa w ogóle nie jest przesądzona. Jeśli pojawi się projekt uchwały, to wtedy rada miejska tym tematem się zajmie – zaoponował Paweł Cieślewicz. Informował też, że w przypadku podjęcia uchwały intencyjnej kolejnym krokiem ze strony gminy będzie wystąpienie do związków zawodowych i kuratora oświaty o opinie.

– Jeśli opinia kuratora będzie negatywna, to sprawa umiera. W przypadku opinii pozytywnej staniemy przed możliwością podjęcia kolejnej uchwały – uściślił przewodniczący rady.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Burmistrz prędzej zrezygnuje z urzędu niż zamknie szkołę w Raciążu

Rodzice dzieci ze Szkoły Podstawowej w Raciążu przygotowali pismo do burmistrza, w którym sprzeciwiają się ewentualnej likwidacji placówki. W trakcie poniedziałkowego (18.11) zebrania w murach szkoły Tadeusz Kowalski zdementował jakoby w ogóle istniało takie zagrożenie. Co prawda na najbliższą sesję władarz przygotowuje uchwały intencyjne o zamiarze likwidacji szkół, ale te dotyczą podstawówek w Kiełpinie i Stobnie.

Mieszkańcy odpowiedzieli licznie na informację o zebraniu, jaka pojawiła się dnia poprzedniego na profilu sołectwa Raciąż.

„Obstajemy stanowczo i zdecydowanie przy zachowaniu w niezmiennym kształcie organizacyjnym naszej placówki szkolnej, tak silnie związanej ze społecznością lokalną, legitymującej się kilkusetletnią tradycją i osiągniętą wysokimi wynikami nauczania, albowiem „szkoła to tradycja, ciągłość, niekwestionowana wartość, której nie można zaprzepaścić” – podnoszą m.in. w piśmie adresowanym do burmistrza nauczyciele i rodzice ze Szkoły Podstawowej w Raciążu.

W poniedziałek (18.11) po południu, kiedy miało miejsce zebranie rodziców i innych zainteresowanych osób z burmistrzem, pod dokumentem widniało już 725 podpisów, a akcja ich zbierania miała potrwać jeszcze do dnia następnego. Swoje stanowisko mieszkańcy najliczniejszej miejscowości na terenach wiejskich gminy Tuchola (w 2023 roku Raciąż zamieszkiwało 1298 osób) zamierzają skierować także do rady miejskiej. To właśnie wypowiedzi, ja-

kie wybrzmiały na połączonym posiedzeniu komisji, poświęconym audytowi gminnej oświaty, miały wywołać niepokój wśród raciąskiej społeczności. Mowa tu chociażby o propozycji poszerzenia opracowania o symulację dotyczącą dołączenia raciąskiej szkoły do placówki w Stobnie. Treść całego stanowiska mieszkańców Raciąża na początku zebrania odczytała jego inicjatorka, **Kamila Cajmer**, a zaraz po niej głos zabrał gość spotkania.

„W Raciążu będzie szkoła”

Burmistrz **Tadeusz Kowalski** wyjaśniał zebranym, dlaczego gmina Tuchola nie może sobie dłużej pozwolić na siatkę szkół liczącą osiem placówek i uspokajał, że wspomniana optymalizacja Raciąża nie dotknie. Pod przytoczonym wcześniej pismem sam by się podpisał, gdyby tylko mógł, bo z jego treścią trudno mu się nie zgodzić.

– Tak, w Raciążu powinna być szkoła. Tak, w Raciążu będzie szkoła, bo nie ma innej możli-

wości – zapewnił mieszkańców, na co ci zareagowali oklaskami.

Jednocześnie władarz wskazywał, że logicznym rozwiązaniem jest zamknięcie szkół z najmniejszą liczbą uczniów, tj. SP w Kiełpinie i Stobnie, co też znalazło odzwierciedlenie we wnioskach kończących audyt. Dodajmy, że opracowanie to skrytykowało kilku radnych i społeczności wspomnianych placówek.

– Ja mam inicjatywę uchwałodawczą. Dwa projekty są w przygotowaniu i one mówią o likwidacji szkoły w Stobnie i Kiełpinie. Przykro mi o tym mówić, bo dla mnie to nie jest przyjemne uczestniczyć w procesie likwidacji placówki oświatowej (...) Dzisiaj pytałem radnych czy ktoś ma projekt uchwały zakładający przeniesienie szkoły z Raciąża do Stobna. Nikt takiego projektu nie ma. Szkoła w Raciążu funkcjonuje i będzie funkcjonowała – podnosił Tadeusz Kowalski.

Burmistrz przyznał jeszcze, że choć w radzie zasiadają wyłącznie radni z jego komitetu,

Na zdjęciu: inicjatorka pisma do burmistrza i rady miejskiej Kamila Cajmer, była dyrektorka szkoły Irena Szwankowska oraz władarz gminy Tuchola Tadeusz Kowalski.

Anita Muzioł, dyrektorka szkoły w Raciążu podkreślała, że nie jest za zamknięciem żadnej ze zlokalizowanych po sąsiedzku placówek.

to nie ma dyscypliny głosowania i każdy może zdecydować, jak uważa. Wierzy jednak, że rajcy „swoją zbiorową mądrością podejmą słuszną i racjonalną decyzję”, a tą jest rozpoczęcie procesu zamknięcia szkół we wspomnianych wcześniej miejscowościach. Pomysł jest taki, aby uczniów z zamkniętych szkół przenieść do Raciąża i Legbąda, co też miałyby przed tamtejszymi placówkami otworzyć nowe perspektywy rozwoju.

– Jesteśmy gotowi organizacyjnie, aby na kolejny rok szkolny przygotować waszą szkołę do przyjęcia większej liczby dzieci. (...) Był waszej szkoły nie jest zagrożony – zapewniał władarz.

Oby sąsiad sąsiadowi nie stał się wilkiem...

W trakcie spotkania Tadeusz Kowalski wyraził też nadzieję, że mieszkańcy pójdą ze zrozumieniem do planowanych zmian i że nie wpłyną one na ich relacje, chociażby te sąsiedzkie, jak w przypadku Stobna i Raciąża. Do tego też nawiązała wieloletnia nauczycielka SP w Stobnie, a obecnie dyrektorka raciąskiej placówki.

– Ja absolutnie nie jestem i nigdy nie byłam za zamknięciem Szkoły Podstawowej w Raciążu. Nie jestem również za zamknięciem Szkoły Podstawowej w Stobnie, ale też nie ja podejmuję te decyzje. (...) Jest to ciężka sytuacja i ja bym nie chciała, aby wpłynęła na kogoś negatywnie, zwłaszcza na dzieci. Mamy jedną parafię, uczniowie

spotykają się wszędzie i mam nadzieję, że to wszystko cokolwiek się wydarzy, wydarzy się bezboleśnie dla jakiegokolwiek jednostki. Jestem pewna, że inne placówki staną na wysokości zadania i stworzą odpowiednie warunki, aby przyjąć uczniów i zapewnić im opiekę – powiedział **Anita Muzioł**.

A radna z raciąskiego okręgu, **Barbara Grontkowska** pospieszyła z wyjaśnieniem, dlaczego wcześniej nie zorganizowano podobnego zebrania. Jak mówiła, ze względu na brak podstaw, aby bronić szkoły w Raciążu. Wszystko zmieniło połączone posiedzenie komisji w tucholskim ratuszu i kolejne spotkanie w gronie radnych, na którym – jak relacjonowała – padły propozycje dołączenia Raciąża do Stobna. A jak na nie zareagował władarz?

– Burmistrz powiedział, że wcześniej zrezygnuje z fotela burmistrza niż zamknie szkołę w Raciążu – zdradziła radna.

– To, że tworzyliśmy z jednej koalicji naszą radę, nie daje gwarancji, że te głosy będą jednomyślne. Nikt nie jest w stanie przewidzieć, jak potoczy się głosowanie. Jesteśmy pełni nadziei, że naszej szkole nic nie grozi. A jeśli dojdzie do zamknięcia szkoły w Stobnie, my bardzo chętnie te dzieci przyswajamy – dodała Barbara Grontkowska, podkreślając zarazem, że bycie radnym wiąże się z podejmowaniem trudnych decyzji i tematów.

Tekst i fot. Agata Wśniewska

KOPALNIA KRUSZYWA

Drew-Kos Tuchola, ul. Chojnicka 57a
tel. 534 665 535, 52 334 38 38

Oferujemy:

- piasek, glinę,
- ziemię z wykopów (do wyrównywania terenu),
- ziemię ogrodową,
- kamień polny,
- żwir.

Złote i Diamentowe Gody.

Długa życiowa droga zasługuje na świętowanie

W tym roku w gminie Śliwice uhonorowano 7 małżeństw. Fot. Urząd Gminy w Śliwicach

W gminie Śliwice Medalem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, uhonorowano pięć par obchodzących Złote Gody, czyli 50-lecie zawarcia związku małżeńskiego. Dwa małżeństwa w tym roku świętowały jubileusz Diamentowych Godów – sześćdziesiąte rocznice ślubu. Jak wyglądają historie wieloletnich małżonków? Przybliżamy je dzięki mnóstwu ciekawostek zebranych przez śliwicki Urząd Stanu Cywilnego.

W środę (13 listopada) w odrestaurowanym budynku dawnego dworca kolejowego w Śliwicach, obecnie funkcjonującego jako Stacja 60+, odbyła się uroczystość jubileuszowa pięćdziesiątych rocznic ślubu, które w tym roku obchodziło pięć małżeństw. Medalem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za Długoletnie Pożycie Małżeńskie z rąk wójta gminy Śliwice **Daniela Kożucha**, odznaczeni zostali: **Czesława i Tadeusz Gradowscy**, **Bożena i Stefan Grzonkowie**, **Jadwiga i Kazimierz Kleinowie**, **Teresa i Bogusław Lipkowsy**, **Teresa i Kazimierz Warczakowie**. Nie zabrakło również wyjątkowych jubileuszów Diamentowych Godów, które obchodzili: **Maria i Jerzy Dembińscy** oraz **Helena i Jan Lewandowscy**.

Wójt życzył tegorocznym świętującym małżonkom pełni szczęścia rodzinnego i zdrowia na kolejne lata.

Pół wieku dzielenia wspólnego życia i pasji

Czesława i Tadeusz Gradowscy ze Śliwic po zawarciu związku małżeńskiego osiedlili się w Gdańsku, jednak miejski klimat przyniósł im rozczarowanie, w efekcie czego małżonkowie na stałe powrócili do Śliwic, by w nich budować swoją przyszłość. Pani Czesława – ekonomistka, przez wszystkie lata pracy zawodowej była księgową. Od dziecięcych lat jest wierna swym pasjom, tj. zglębieniu lite-

ratury i prowadzeniu ogrodu. Jej mąż Tadeusz ponad 30 lat pracy zawodowej poświęcił pracy w firmie ubezpieczeniowej. Jubilat chętnie śledzi politykę i kocha sport. Po przejściu na emeryturę znalazł więcej czasu dla siebie i odkrył zamiłowanie do wycieczek rowerowych na długich, nawet stukilometrowych, dziennych dystansach. Obecnie małżeństwo Gradowskich ma 4 synów i 8 wnucząt.

Na Wybrzeżu poznali się Bożena i Stefan Grzonkowie ze Śliwic i tam zawarli związek małżeński. Pani Bożena, z racji wykształcenia całe swoje życie zawodowe związała z turystyką i wypoczynkiem. Natomiast jej małżonek, jako zawodowy żołnierz był związany z obroną polskiego nieba. Jubilat wspominał, że służbę pełnił w różnych jednostkach, ale zawsze w Siłach Powietrznych RP. Małżeństwo Grzonków 1983 roku postanowiło, że w Śliwicach będzie ich dom po przejściu na emeryturę. Aktualnie małżonkowie realizują swoje pasje. Jubilatka z zapartym tchem kibicuje polskim tenisistom i poświęca się lekturze ciekawej literatury. Kobiętę ciekawi historia rodziny i regionu, w którym na emeryturze zamieszkała. Również pan Stefan polknął bakcylię historii. W szczególnym kręgu jego zainteresowań są zawilosci losów rodziny oraz koleje losów innych śliwickich rodów i dzieje regionu. Jak mówi o sobie: „Chyba stałem się specjalistą

z pogranicza socjologii i historii Borów Tucholskich”. Pan Stefan z zapałem poznaje historię kresów północno-zachodnich. Jubilat podkreśla, iż stał się źródłem informacji dla wielu potomków Borowiaków rozsianych po całym świecie, a szukających swoich korzeni.

Jadwiga i Kazimierz Kleinowie ze Śliwic mają 2 dzieci i 2 wnucząt. Pan Kazimierz pracował w spółce wodnej w Śliwicach, by po kilku latach wspólnie z małżonką rozpocząć pracę w śliwickim Zakładzie Produkcji Leśnej „Las”. Następnie jubilat podjął zatrudnienie w jednym z miejscowych zakładów przetwórstwa drewna. W młodości był miłośnikiem wędkowania i z pasją sięgał po dobrą książkę. Pani Jadwiga znajdowała wytchnienie podczas zysywania. Aktualnie Państwo Kleinowie znaleźli wspólne pasje, jakimi są rozwiązywanie krzyżówek, spacerowanie czy grzybobranie. Nadeszły długie wieczory, więc jubilaci podkreślają, że będzie to czas na wspólne oglądanie filmów historycznych i przyrodniczych, których są wiernymi miłośnikami.

Zwieńczeniem małżeństwa Teresy i Bogusława Lipkowskich ze Śliwic jest obecnie 6 dzieci i 11 wnucząt. Kobieta początkowo pracowała w PKP, później poświęciła się wychowaniu dzieci i ukochanym wnukom, o których z czułością mówi, że oddaje im całe swoje serce. Jej pasją jest muzyka, dlatego od 26 lat jest

aktywną chórzystką w miejscowym Chórze „Orfeusz”. Ponadto pani Teresa z pasją rozwiązuje krzyżówki i wypoczywa podczas wykonywania robótek ręcznych. Jej mąż Bogusław praktykował swój wyuczony zawód, pracując w zakładach przemysłu drzewnego oraz prowadząc swój własny, przydomowy zakład stolarski. Od 35 lat jest dobrze znany jako zarządca śliwickiego cmentarza. Niezmienną pasją jubilata jest wędkowanie i grzybobranie.

Państwo Teresa i Kazimierz Warczakowie z Jabłonki mają 4 dzieci i 8 wnucząt. Jubilat pracował w pociągu ratunkowym PKP, następnie małżonkowie wspólnie prowadzili gospodarstwo rolne. Jak wspominali, poczucie spełnienia daje im wspólna praca w ogrodzie. Satisfakcja z własnych świeżych warzyw i owoców jest nieopisana, a opieka nad nimi to sposób na relaks i poprawę samopoczucia. Zamiłowanie do bliskiego kontaktu z naturą łączy małżonków. Do dziś są wielbicielami grzybobrania.

Ślubowali sześć dekad temu

Najważniejszym dorobkiem małżeństwa obchodzącego 60. wspólny rok Marii i Jerzego Dembińskich z Okonin Nadjeziornych jest 4 dzieci, 8 wnucząt oraz 5 prawnucząt. Pani Maria pracowała w śliwickim urzędzie gminy jako referentka do roku 1981, aby następnie

podjąć pracę nauczycielki w SP w Okoninach Nadjeziornych. Pracę zawodową i prowadzenie gospodarstwa domowego jubilatka godziła z własnymi zainteresowaniami, jak literatura, szczególnie o tematyce kryminalnej oraz sudoku. Do dziś z radością zajmuje się prowadzeniem domu, satysfakcję dając jej własne wypieki. Pan Jerzy przez 32 lata pracował jako nauczyciel. Początkowo w szkołach powiatu sępoleńskiego, a później objął posadę nauczyciela w miejscu zamieszkania. Jubilat do dziś z entuzjazmem rozwiązuje krzyżówki i śledzi bieżące wydarzenia sportowe, w szczególności piłkę nożną, siatkówkę i żużel.

Państwo Helena i Jan Lewandowscy ze Śliwic są rodzicami 8 dzieci, dziadkami 22 wnucząt i pradiadkami 8 prawnucząt. Jubilatka prowadziła gospodarstwo rolne i zajmowała się wychowaniem dzieci. W wolnych chwilach pasjonowała się dziewiarstwem i szydełkowaniem. Pan Jan pracował w miejscowym zakładzie drzewnym, a ponadto podejmował się prac budowlanych i pracy we wspólnym gospodarstwie. Pasją pana Jana była hodowla koni, którą trudnił się do późnych lat.

Anna Lipska
na podstawie informacji
zebranych i przekazanych
przez Urząd Stanu
Cywilnego w Śliwicach

KGW w Gostycynie ma już 95 lat! Oby każde koło rozwijało się w taki sposób

Część pań z 50-osobowego grona KGW w Gostycynie.

W miniony piątek (15.11) panie z KGW w Gostycynie świętowały jubileusz 95-lecia. Zaproszeni goście podkreślali, jak znacząca dla środowiska lokalnego jest ich działalność. W końcu prawie od wieku (z przerwami) koło kultywuje tradycje i przekazuje je kolejnym pokoleniom.

Obchody 95-lecia działalności Koła Gospodyń Wiejskich w Gostycynie rozpoczęła msza w kościele pw. św. Marcina w Gostycynie. W jej trakcie ks. **Ireneusz Machut** mówił m.in. o pracy członkiń na rzecz lokalnej społeczności, ale i ważnej roli, jaką pełnią poprzez przekazywanie tradycji i nauczanie kolejnych pokoleń. Podobne słowa padały z ust zaproszonych gości, którzy wraz z paniami świętowali w Gminnym Ośrodku Kultury.

Zaczęło się na kółku rolniczym

Uczestników uroczystości powitała **Aleksandra Weyna-Grabowska**, a krótki rys historyczny koła przedstawiła **Aleksandra Karnowska**, przewodnicząca KGW. I tak KGW w Gostycynie zostało powołane do życia między 21 a 23 listopada 1929 r. na kursie rolniczo-oświatowym. Jego prezeską została **Franciszka Nagórska** (siostra ks. Pawła Wojciecha Nagórskiego), zastępczynią **Anastazja Komorowska**, sekretarzem **Helena Ogrzewalska**, zastępczynią sekretarza **Kornelia**

Ciżmowska, a skarbniczką **Teodora Warczak**. Członkiń było 15. Działalność organizacji przerwała wojna. Wznowiono ją w latach 60. Wtedy w skład zarządu koła wchodziły: **Helena Straszyska**, **Maria Kłoska**, **Urszula Myk** i **Urszula Polcyn** (obecna na jubileuszu). Koło liczyło wówczas 135 członkiń. Na tak wysoką liczbę pań skupionych wokół KGW wpływ miały ówczesne realia. Aby otrzymać kurczęta albo kaczki, trzeba było być członkinią KGW. Stan wojenny niejako wymusił kolejną przerwę w działalności koła. Pod koniec 1982 r. wznowiła ją **Elżbieta Weyna**, która też uczestniczyła w piątkowej uroczystości. 42 lata temu koło liczyło 35 pań, aktualnie jest ich 50.

Chcą wiaty, będzie wiat!

Dzięki zarejestrowaniu koła w 2018 r. w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich panie mają możliwość pozyskiwania środków finansowych. Dodajmy, że zrobiły to jako jedne z pierwszych w kraju, co też wymagało odwagi. Z pomocą przychodzi też gmina. Obecnie przy wsparciu samorządu, i ze środków własnych koła, dobiega końca remont siedziby KGW przy ul. Bydgoskiej. A w planach na przyszłość jest budowa wiaty, która umożliwiłaby spotkania na świeżym powietrzu od wiosny do jesieni. Zresztą o wsparcie tego celu jubilatki poprosiły swoich gości, a ci nie zawiedli.

Jak zadeklarował wójt **Ireneusz Kucharski**, obiekt zostanie pobudowany w przyszłym roku. Na jego budowę gmina ma już 20.000 zł, kolejnych 11.000 przeznaczyła na projekt, który jest w trakcie realizacji.

– Wieloletnia działalność KGW w Gostycynie wywarła ogromny wpływ na życie społeczne mieszkańców wsi, w ogóle w tamtych czasach, ale i teraz. Od samego początku panie poznały, że wspólna praca daje o wiele więcej możliwości. (...) – podkreślił wójt, życząc gospodyniom kolejnych 95 lat działalności, a także, by nie zabrakło im zdrowia, a praca społeczna dawała wiele satysfakcji i spotykała się z wdzięcznością ze strony lokalnej społeczności.

Dokument, który postarzył kobiety

Starosta **Andrzej Urbański** gratulując tak pięknego jubileuszu, zwrócił uwagę, że kultywowanie tradycji i przekazywanie ich następnym pokoleniom jest chyba najważniejszą funkcją wszystkich KGW.

– Oby wszystkie koła rozwijały się tak prężnie jak koło z Gostycyny – dodał starosta.

Katarzyna Cieślińska z ARiMR w Tucholi życzyła paniom, aby z liczbą członków dobiły do 75, bo wtedy też będą mogły liczyć na wyższą dotację. Pełna uznania dla działalności tych „odważnych kobiet” i z życzeniami dalszych sukcesów przekazała też list gratulacyjny od posłanki **Agnieszki Kłopotek**.

W kolejce z gratulacjami ustawił się również **Marek Sass**, który kilka lat temu podczas kwerendy natknął się na relację prasową

Młodzież z gminy Gostycyn wraz z przyjaciółmi zaprezentowała kabaret, w którym rolnik szukał żony. Ta historia miała swój happy end i wzbudziła prawdziwe salwy śmiechu.

Życzenia od innych kół gospodyń wiejskich. Czego panie życzyły swoim koleżankom? Chociażby jeszcze wielu wspólnych imprez!

Zarząd KGW: **Mieczysława Rosentreter**, **Aleksandra Karnowska** i **Barbara Świetlik** z władzami gminy Gostycyn.

w „Słowie Pomorskim”. Dzięki temu znalezisku okazało się, że historia KGW w Gostycynie sięga właśnie 1929 r., czyli 30 lat więcej niż sądzono wcześniej.

– Pierwszy raz w życiu kobiety nie goniły mnie po wsi, za to, że są starsze – mówił żartobliwie dyrektor SP w Gostycynie i zarazem regionalista, który z okazji 100-lecia koła planuje przygotować publikację poświęconą dziejom pań aktywnych.

Rolnik i zatłoczony parkiet

Z gratulacjami i życzeniami do jubilatki ustawiła się długa kolejka. One same dziękowały zaś przybyłym gościom za współ-

pracę, wsparcie i dobre słowo. Deklarowały otwartość do działania ze wszystkimi jednostkami i organizacjami z gminy Gostycyn. Tego wieczoru nie zabrakło toastu wzniesionego lampką szampa i gromkiego „Sto lat”. O humorystyczny akcent zadbała młodzież z Gostycyna wraz z przyjaciółmi, wystawiając kabaret „Rolnik szuka żony”, a gospodynie ugościły wszystkich jak najlepiej potrafią, zapewniając stoły przygotowanymi przez siebie przysmakami. Całości dopełniła szalona zabawa na parkiecie. Chętnych do tańca było sporo. Za ten muzyczny akcent odpowiadał zespół **Bronzo**.

Tekst i fot. **Agata Wśniewska**

Elżbieta Weyna wznowiła działalność koła pod koniec 1982 roku.

Uczestnikom wydarzenia dopisywał humor.

Zabawa taneczna trwała do północy. Świętującym przygrywał zespół **Bronzo**.

22-28 listopada 2024

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmiel ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Piątek

20:00

POLSAT

Kiler

Komedia sensacyjna, Polska, 1997

Bohaterem tej kryminalnej komedii jest sympatyczny trzydziestoletni taksówkarz Jurek K. (Cezary Pazura w brawurowej kreacji) - człowiek pod wieloma względami przeciętny, mający jedynie nieprzeciętne pecha. Zdarza się jednak coś, co zmienia całe jego życie - pewnego ranka Jurek zostaje aresztowany jako bezwzględny, profesjonalny zabójca o pseudonimie Kiler. Nieśmiały, zagubiony, wyśmiewany nieudacznik nagle zaczyna być uważany za kryminalistę o międzynarodowej sławie.

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 23:20

Sobota

21:20

TVP 1

Sicario 2: Soldado

Thriller, akcja, USA, 2018

Współpracownik CIA, podwójny agent Alejandro Gillick wraca do gry, walcząc ze swoim śmiertelnym wrogiem, kartelami narkotykowymi. Przez bossa mafii stracił rodzinę, ta tragedia odmieniła jego życie na zawsze. Alejandro ponownie łączy siły z agentem federalnym Mattem Graverem, by przeciwstawić się gangom przerzucającym między Meksykiem i Stanami Zjednoczonymi broń, narkotyki, a także terrorystów. Zaplanowana szybka akcja przeradza się jednak w prawdziwą, krwawą wojnę.

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 0:35

REKLAMA

TOLEK®

Rehabilitacyjne Rowery Trójkołowe

Napęd
nożnyNajtańszy polski
rower elektryczny

Rowery mogą być z napędem elektrycznym

Rower jako wyrób medyczny
jest częściowo refundowany przez Centrum Pomocy Rodzinie
oraz serwis gwarancyjny i pogwarancyjny

ROWERY POLECANE SĄ:

- ▶ Osobom z niedowładem nóg z napędem ręcznym
- ▶ Nieumiejącym jeździć na rowerze dwukołowym
- ▶ Osobom Starszym mniej sprawnym ruchowo
- ▶ Dzieciom
- ▶ Osobom z zachwianiem równowagi

Więcej informacji: www.rowertolek.ple-mail: biuro@rowertolek.pl

adres: ul. 3 Maja 2A, 87-850 Chocień k. Włocławka

tel. 54 284 65 40 Emilia | kom. 723 881 675 Michał
kom. 600 790 138 Teofil | kom. 600 467 513 Anna

To jest wyrób medyczny.
Używaj go zgodnie z instrukcją używania lub etykietą

PIĄTEK • 22 listopada

TVP 1

05:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
05:55 Info Poranek - magazyn.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.
08:00 Akacja 38 - serial
08:45 Ranczo - serial obycz.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:40 Magazyn Rolniczy
13:00 Natura w Jedynce - Najpiękniejsze krajobrazy świata - serial dok., Wlk. Bryt., 2021
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe - serial
05:30 M jak miłość - serial, 2023
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się - magazyn
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis TVP Info i Pogoda Flesz
11:15 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
11:45 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:00 Koło fortuny - extra - teleturniej
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp.

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:20 Szpital - Dr Michał Morawski przyjmuje na SOR 18-latkę, które prowadzi strajk głodowy w szkole z powodu...
15:20 Doradca smaku - program kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:25 Gliniarze - Dochodzi do brutalnego napadu na kierowcę taksówki. Wkrótce detektywi wpadają na trop, który prowadzi ich do okolicznego klubu MMA.
14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - Pewnego dnia Roman bierze udział w interwencji domowej. Po wejściu do mieszkania znajduje 10-letniego Kubę, który został pobity przez swojego ojca...

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki
06:40 Tamte lata, tamte dni - Cezary Harasimowicz
07:20 Bursztynowym szlakiem - dokument, Polska, 2016
08:00 Górny Śląsk - reportaż
08:40 EnergaCAMERIMAGE
09:05 Znaki szczególne - serial
10:10 Baza ludzi umarłych - dramat, Polska, 1959
12:10 Jazz na Kalatówkach - dok., Polska, 2017
13:20 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag.
14:00 Adela jeszcze nie jadła kolacji - kom., Czech., 1977
15:55 Benefis Jana Kantego Pawłusiewicz - 1995
18:00 Poczet świrów polskich - Tomasz Sikora
18:35 Reżyserzy - Barry Levinson - dok., Wlk. Bryt., 2018
19:40 EnergaCAMERIMAGE
20:00 Jules i Jim - melodramat, Franc., 1962

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Para młodych ludzie jadą taksówką, nie wiedząc, że to będzie ich ostatnia jazda. Taksówkarz wywozi ich bowiem na opustoszały teren i zabija...
08:00 Kobra - oddział specjalny - Ojciec Jenny jest faworytem w zbliżających się wyborach na nowego nadburmistrza. W jego samochodzie zostaje podłożony ładunek wybuchowy.
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
12:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.

TVN 7

04:55 Szkoła - Laura Makowska z 7a przyniosła do szkoły chomika, żeby pochwalić się innym uczniom. Wkrótce jej koledy porywają zwierzątko i żądają okupu.
06:50 Szpital - program obycz.
07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:50 Unboxing - Wielkie Otwarcie - program rozrywkowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - W osiedlowym śmietniku znaleziono ciało młodej dziewczyny Sekcja zwłok wykazała, że...
12:50 Detektywi - Kobieta prosi detektywów o sprawdzenie, kto pobił jej młodszego syna. Anna Potaczek i Maciej Dębosz ustalają, że...
13:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Malanowski. Nowe rodzenie - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 23:35 Włacty Móch: One 00:35 STOP Drogówka - serial policyjny 01:35 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:45 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teleszkupy TV Okazje

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień 09:45 Jestem mamą 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Głos Polski 11:35 Natura et Homo 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Śladami Powstania Styczniowego na Podlasiu 13:05 Pogranicze 13:30 Msza św. 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Natura Obiektywnie 16:30 Rejs jachtu generała Kuklińskiego 16:40 Prosto o gosp. 17:00 Z Zaczyna na Syberii 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

17:00

Teleexpress

17:15

Pogoda

17:20

Jaka to melodia?

- teleturniej muzyczny

17:55

Klan - telenowela TVP

18:25

Reporterzy - magazyn

18:45

Akacja 38 - serial

19:30

Program inform. 19.30

19:55

Pytanie dnia

20:10

Sport; Pogoda

20:30

Korona królów. Jagiello-

nowie - serial historyczny

21:05

Komisarz Alex - serial krym.

22:05

Raport specjalny - mag.

23:00

Kingsajz - kom., Polska, 1988

01:00

Gra z Cieniem - serial, 2024

02:00

Nieznajoma - serial, Wlk. Bryt., 2020

03:10

Przebiegła gra - akcja, Australia, USA, 2013

04:50

Film dokumentalny

16:00

Koło fortuny - teleturniej

16:35

Familiada - teleturniej

17:20

Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022

18:15

Va Banque - teleturniej

18:50

Jeden z dziesięciu - telet.

19:30

Barwy szczęścia - serial obycz., 2024

20:45

Postaw na milion - teleturniej

21:45

Cudowne lata - widowisko rozrywkowe

22:45

To jest grane - magazyn muzyczny

23:20

Kino relaks - Single od dziecka - kom., USA, 2011

01:20

Niezwyczajna podróż fakira, który utknął w szafie - kom., USA, 2018

03:10

Wirtuoz - thriller, Hiszp., 2013

17:40

Detektywi - program kryminalny

18:38

Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich

18:40

Sport

18:50

Pogoda

19:00

Fakty

19:40

Uwaga! - program interw.

20:00

Transformers - przyg., USA, 2007

23:10

Smętarz dla zwierzaków - horror, USA, Kan., 2019

01:15

Kuba Wojewódzki - talk-show

02:25

Szpital - program obycz.

03:30

Uwaga! - program interwencyjny

03:50

Nauka jazdy - reality show

04:25

Recepta na stary dom

04:55

Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

17:00

Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00

Pierwsza miłość - serial obyczajowy

18:50

Wydarzenia - program informacyjny

19:20

Gość Wydarzeń - rozmowa dnia

19:30

Sport

19:35

Pogoda

20:00

Kiler - komedia sensacyjna, Polska, 1997

22:15

Terminator: Mroczne przeznaczenie - sens., USA, Hiszp., Węgry, 2019

01:05

Sztanga i cash - kom., USA, 2013

03:55

Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy

04:45

Disco Gramy - program muzyczny

05:25

Teleszkupy TV Okazje

22:05

Hala odlotów - talk-show

23:00

Dom pod Dwoma Orlami - serial, Polska, 2021

24:00

Czwartkowy klub filmowy - Stromboli, ziemia Boga - dram., USA, Włochy, 1950. Litwinka Karin Bjorsen trafia do włoskiego obozu dla uchodźców. Chce wyjechać do Ameryki Południowej, nie dostaje argentyńskiej wizy. Poznaje włoskiego żołnierza, Antonia...

01:50

Noc krótkich filmów - Funeralia - Lokomotywa - Nie pchać się, proszę - Ogrodnik - filmy krótkometr.

02:35

Kino nocne - Boisko bezdomnych - obycz., Polska, 2008

04:50

Teledyski

SOBOTA • 23 listopada		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
05:30 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:20 Balans bieli - magazyn 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie 08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Fascynująca Antarktyka - dni wiecznego światła - dok., Niemcy, 2019 09:10 Fascynujące dzikie ostępy zimą - Stoliczku nakryj się - dok., Niemcy, 2019 09:30 Ranczo - serial obycz. 10:30 Komisarz Alex - serial krym. 11:30 Ojciec Mateusz - serial 12:30 Muły siostry Sary - western, USA, 1970 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 15:00 Rolnik szuka żony - reality show	04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis TVP Info i Pogoda Flesz 12:10 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn 12:50 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muz. 16:20 Na dobre i na złe - serial 17:30 Dobry tytuł - magazyn literacki 18:00 Słowo na niedzielę 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn	06:00 Uwaga! - program interwencyjny 06:15 Bugs Bunny Builders - animacja 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obycz., Polska 13:20 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 14:55 Unboxing - Wielkie Otwarcie - program rozrywkowy 15:35 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Lillehammer 18:10 Milionerzy - program rozrywkowy 18:40 Sport 18:50 Pogoda 19:00 Fakty 19:30 Poskromienie złośnicy - kom., Polska, 2022	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy 11:30 Ewa gotuje - program kulinarny. Dzisiaj przedstawiony zostanie przepis na kapuśniak w wersji wegetariańskiej. 12:00 Gliniarze - W mieszkaniu emerytki dochodzi do brutalnego włamania z użyciem broni. W sprawę zamieszany może być syn lokatorki... 14:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 15:05 Sing 2 - anim., USA, Jap., 2021. Miś koala Buster Moon i jego przyjaciele: świnka Rosita, jeżozwierzycza Ash, goryl Johnny, słonica Meena i świnka Gunter zmienili teatr New Moon we wspaniałe miejsce...	06:05 Adela jeszcze nie jadła kolacji - kom. kryminalna, Czechosłow., 1977 08:00 Legendy Rocka - Progresywny Rock - Brytyjski Metal - dok., Wlk. Bryt. 09:15 Tamte lata, tamte dni - Jan Jakub Kolski - mag. 09:55 Serialowa nostalgia - Droga - serial obycz., Polska, 1973 11:05 Dokument tygodnia - Malarstwo dekoracyjne impresjonistów - dok., Franc., 2021 12:10 EnergaCAMERIMAGE - studio festiwalowe 12:40 Koncert z okazji otwarcia Muzeum Historii Polski - Requiem Krzysztofa Pendereckiego - koncert, 2023 14:05 Szczęśliwy pracownik, czyli jak sabotować pracę - dok., Fin., 2022	06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd oraz naukowe ciekawostki. 07:00 Kobra - oddział specjalny - Policjanci przebywają na wakacjach, ale nie mają czasu na nudę. Semir ma pewne podejrzenia wobec znajomego Paula. 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - 60-letnia Jadźka, sama kiedyś bezdomna, prowadzi punkt pomocy osobom w kryzysie bezdomności. W jego sąsiedztwie znajduje się elegancki hotel, a właścicielowi, Janowi Sadowskiemu, nie jest po drodze z „Jadźkową” jadłodajnią. Z pomocy punktu często korzysta ekipa: Pączek, jego Kumpel i Paprot... 15:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:10 New Looney Tunes I - film animowany 08:10 Step Up IV: Rewolucja - film musical, USA, 2012 10:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 Mówię Wam - talk-show 12:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:05 Wycieczkowicz - program rozrywkowy 14:05 Ślub od pierwszego wzroku - reality show 15:05 Listy do M. Pożegnania i powroty - kulisy produkcji	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 09:00 Galileo - ciekawostki popularno-naukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:05 Jesteśmy Dla Dzieci - program edukacyjny 11:30 Ewa gotuje - program kulinarny 12:00 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy 14:30 13 posterunek 2 - serial komediowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:00 Zamiana ciał - komedia, USA, 2011 02:25 STOP Drogówka - serial policyjny 03:25 Lubię disco! - program muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów - program muzyczny 05:30 Telezakupy TV Okazje	
							
16:05 Dziedzictwo - serial obycz., Turcja 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Niepewność - serial, 2024 18:25 Przed ekranem 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:20 Profilarka - serial krym., Polska, 2024 21:20 Hit na sobotę - Sicario 2: Soldado - thriller, akcja, USA, 2018 23:30 22 Jump Street - kom. kryminalna, USA, 2014 01:35 Jasne błękitne okna - dram., Polska, 2006 03:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	19:25 Rodzinka.pl - serial kom. 20:00 The Voice of Poland - Live - widowisko muz. 23:00 Krucjata - Znak bliźniąt - serial krym., Polska, 2024 24:00 Miłość aż po ślub - kom. romant., Franc., 2017. Juliette z powodzeniem organizuje śluby dla innych, ale sama wciąż pozostaje singielką i wcale nie spieszy się z założeniem rodziny. Do kolejnych „narzeczonych” podchodzi raczej rozrywkowo, nie traktuje poważnie luźnych związków... 01:50 Podwójna tożsamość - serial, Franc., 2020 02:55 Single od dziecka - kom., USA, 2011 04:45 Rodzinka.pl - serial kom.	22:00 Rocketman - obycz., Wlk. Bryt., USA, Kan., 2019. Musicalowa biografia Eltona Johna, słynnego artysty muzyki pop. 00:30 Transformers - przyg., USA, 2007. Sam Witwicksi dostaje od ojca swój pierwszy wymarzony pojazd. Wkrótce okazuje się, że jego nowy nabytek nie jest zwyczajnym starym używanym autem tylko... 03:40 Szpital - Pogotowie przywozi na SOR 33-letniego nauczyciela, którego potrafiła samochodem zakochana w nim 17-letnia uczennica. 04:45 Uwaga! - program interwencyjny 05:05 Nauka jazdy - reality show	17:30 Awantura o kasę - teleturniej 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Sport; Pogoda 19:30 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały 20:00 Rybnicka Jesień Kabaretowa RYJEK, 2024 - widowisko artystyczne 22:10 Szybko i wściekle - sens., USA, Jap., 2009 00:40 Ksiądz - horror, SF, USA, 2011 02:35 Parasol bezpieczeństwa - kom. sens., USA, 2003 04:20 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	15:40 Niech żyje taniec - fab., USA, 1950 17:45 Miłość po mistrzowsku - reportaż 18:10 Retro kino - Mareczku, podaj mi pióro - kom., Czechosłow., 1976 20:00 Bilet do kina - La La Land - musical, USA, 2016 22:15 Młoda Kultura - L. U. C. i Motion Trio - koncert, 2013 23:45 Wieczór kinomana - Jules i Jim - melodramat, Franc., 1962 01:40 Hala odłotów - talk-show 02:45 Nocny dokument - Zappa - dokument, USA, 2020 05:00 Wenus z Willendorfu - film krótkometrażowy, 2020	20:00 Pasażer - akcja, USA, Wlk. Bryt., Franc., Chiny, Kan., 2018 22:00 Lodowy szlak - akcja, USA, 2020. W jednej z kanadyjskich kopalni diamentów doszło do potężnej eksplozji, w wyniku której grupa pracowników została uwięziona w śmiertelnej pułapce. Aby ich uratować, konieczne jest dostarczenie specjalnego sprzętu... 00:10 16 przecznic - akcja, USA, Niemcy, 2006 02:05 Dyzur - serial medyczny 03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dyzur - serial medyczny	15:45 Agencje, podaj tęgę - kom., USA, 2001. Agent 11 to sympatyczny buldog, który służy w FBI i jest specjalistą od wykrywania narkotyków. Jego opiekunem i trenerem jest agent Murdoch. 17:50 Znow mam 17 lat - kom., USA, 2009 20:00 Sherlock Holmes: Gra cieni - sens., USA, 2011 22:50 300 - przyg., USA, 2006. Legenda o trzystu nieznających strachu Spartanach broniących kraju przed inwazją obcych wojsk. 01:05 Doktor Sen - horror, Wlk. Bryt., USA, 2019 04:20 Druga strona medalu - talk-show	10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Natura Obiektywnie 13:10 Meczownicy Polskości 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Polskie dziedzictwo 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Akita 101 Łez 17:30 Przełamuj bariery 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłak Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

NIEDZIELA • 24 listopada		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
04:40 Dziedzictwo - serial, Turcja 05:30 Sprawa dla reportera 06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Zdrówy Plan - mag. med. 08:45 Fascynujące dzikie ostępy zimą - Mistrzowie przetrwania - dok., Niemcy, 2019 09:05 Przygoda na Mariensztacie - kom., Polska, 1953 10:55 Komisarz Alex - serial krym. 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański, Watykan 12:15 Między ziemią a niebem 12:40 Znajdziona perła - reportaż 13:00 BBC w Jedyńce - Serengeti II - serial dok., Wlk. Bryt., 2021	05:30 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - Kasia - ze względu na Ksawerego - na nowo zaczyna okazywać Mariuszowi chłód. Gdy oboje ćwiczą w remizie na próbie zespołu ludowego, ich spokój burzy Szymański. 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obycz., 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis TVP Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:05 The Voice of Poland - Live - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:10 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muzyczne	05:35 Uwaga! - program interwencyjny 05:50 Bitwa o gości - program rozrywkowy 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 12:00 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 12:45 Top Model - reality show 14:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 15:30 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Lillehammer - studio sportowe 18:10 Milionerzy - program rozrywkowy 18:40 Sport 18:50 Pogoda 19:00 Fakty 19:30 Lego Masters - program rozrywkowy	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy 11:25 Sing 2 - anim., USA, Jap., 2021 13:45 Królowa Śnieżka i kowca - fantasy, przyg., USA, Wlk. Bryt., 2012. Kristen Stewart wciela się w rolę pięknej Królowej - jednej osoby na ziemi, która śmie być piękniejszą od Złej Królowej (Charlize Theron). Celem Królowej staje się zgładzenie Piękności... 16:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 17:30 Awantura o kasę - teleturniej 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Sport; Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny	05:50 Psalm codzienny czyli radość o poranku Jonasza Kofta - widowisko, 1988 07:05 Rozmowy (nie)wygodne 08:00 Nabożeństwo luteriańskie w Warszawie 09:05 Malarstwo dekoracyjne impresjonistów - dok., Franc., 2021 10:10 Od ucha do ucha - Zabić czas - Pan Hublot - filmy animowane 10:45 Rawhide - Incydent w miasteczku Spanish Rock - western, USA, 1959 11:45 Poczet świrów polskich - Tomasz Sikora - program publicystyczny 12:25 Wilko! 88 - dok., Polska, 2017 13:10 La La Land - musical, USA, 2016 15:25 Serialowa nostalgia - Droga - serial obycz., Polska, 1973	05:35 Kobra - oddział specjalny - Semir odwiedza swoją córkę w kawiarni. Przypadkowo on i Dana stają się zakładnikami napastników. 07:35 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 08:15 Ranczo - serial kom., Polska 13:35 Niania w Nowym Jorku - kom., USA, 2007. Nanny zatrudnia się u mającej nowojorskiej rodziny jako opiekunka do dziecka 4-letniego Grayera. Z początku wydaje się, że podjęta posada u miłych ludzi z dobrą płacą. Szybko jednak zmienia zdanie. 15:40 Pożyczony narzeczony - kom., USA, 2011 17:55 Powiedz tak - kom., Niemcy, USA, 2001. Mary Fiore jest znakomitą organizatorką ślubów, mimo że sama jeszcze nie wyszła za mąż.	05:20 Szkoła - Weronika Wiatrowska z 2c liceum, do tej pory nikomu nie powiedziała o swojej orientacji seksualnej. Zakochuje się w koleżance... 06:15 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:10 New Looney Tunes I - film animowany 07:45 Pinokio - przyg., Włochy, 2002. Drewniana kukielka imieniem Pinokio zostaje powołana do życia za sprawą czarów. Ciekawsza natura Pinokia sprawia, że... 10:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:05 Wycieczkowicz - program rozrywkowy 15:05 Street Dance - obycz., Wlk. Bryt., 2010 17:15 Nie kłam, kochanie - kom., Polska, 2008 19:25 Unboxing - Wielkie Otwarcie - program rozrywk.	06:00 Uwaga! - program interwencyjny 08:00 Samochody, które podbiły świat 09:00 Jezus i jego życie 10:00 Galileo - ciekawostki popularno-naukowe 12:00 Jas Fasola radzi - serial kom. 12:05 Naga broń 33 i 1/3: Ostateczna zniżkowa - kom., USA, 1994 13:55 Mroczna wieża - sens., USA, 2017 15:55 Uroczysko - serial krym. 18:00 Galileo - ciekawostki popularno-naukowe 20:00 Właty Móch: One 21:00 Gwiazdy Kabaretu 22:00 Zamiana ciał - kom., USA, 2011 00:25 STOP Drogówka - serial policyjny 01:25 COVID - zagrożenie dla świata - dok., Jap., Korea Południowa, Singapur, 2020 02:25 Nowe wierzenia i stare sekty 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
							
14:05 Kingsajz - kom., Polska, 1988 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś - talk-show 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Sport; Pogoda 20:20 Gra z Cieniem - serial, 2024 21:20 Rolnik szuka żony - reality show 22:25 Zakochana Jedynka - Czas na miłość - kom., Wlk. Bryt., 2013 00:35 Sicario 2: Soldado - thriller, akcja, USA, 2018 02:45 22 Jump Street - kom. kryminalna, USA, 2014	17:10 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny 17:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn 18:35 Poczet świrów polskich - Jarosław Koziara - program publicystyczny 19:15 Rodzinka.pl - serial komediowy 20:00 Need for Speed - fab., USA, Indie, 2014 22:20 Debata 23:35 Umysł w ogniu - fab., USA, 2016 01:20 Instykt - serial krym., Polska, 2011 02:15 Miłość aż po ślub - kom. romant., Franc., 2017 03:55 Rodzinka.pl - serial komediowy	20:40 Ścigany - sensacyjny, USA, 1993 23:20 300: Początek imperium - przyg., USA, 2014. Temistokles planuje zjednoczyć całą Grecję w walce przeciwko potężnej armii Persów dowodzonej przez Xerksa oraz Artemisę. 01:25 Śmętarz dla zwierzków - horror, USA, Kan., 2019 03:35 Rzeczy, których nie nauczyłeś ojciec - serial, Polska 04:05 Uwaga! - program interwencyjny 04:25 Nauka jazdy - reality show 04:55 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada	19:55 Mamma Mia! - obycz., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2008. Donnie, właścicielka hotelu Villa Donna, przygotowuje się na wesele swojej córki. Była niegdyś wokalistką Donny and the Dynamos, więc zaprosiła swoje „chórki”, Rosie Mulligan i Tanyę Wilkinson. 22:20 Teściowie - serial obyczajowy 23:20 Kiler - komedia sensacyjna, Polska, 1997 01:40 Błękitna laguna: Przebudzenie - przyg., USA, 2012 03:30 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	16:35 Dobry tytuł - mag. literacki 17:15 Niedziela z... Agnieszką Holland 18:15 Niedzielne dzieci - obycz., Polska, 1976 19:35 Wiadomości kulturalne 20:00 Łowca jeleni - dram., USA, 1978 23:10 Gaudi, wizjoner z Barcelony - dok., Franc., 2021 00:15 Noc krótkich filmów - Moje życie w Wersalu - film krótkometr. 01:00 Ostatni komers - dram., Polska, 2020 02:40 Niedziela z... Agnieszką Holland 03:35 Młoda Kultura - L. U. C. i Motion Trio - koncert, 2013 05:05 Reżyserzy - Antoine Fuqua - dok., Wlk. Bryt., 2018	20:00 Prawo zemsty - akcja, USA, 2009. Clyde Shelton pewnego dnia staje się świadkiem morderstwa swojej ukochanej żony i córki. Gdy jeden ze sprawców wychodzi na wolność, Clyde wciela w życie plan zemsty... 22:05 Gliniarz z Beverly Hills 2 - kom., USA, 1987. W Beverly Hills grupa bandytów napada na salon jubilerski. Łupem złodziei pada biżuteria ogromnej wartości. Do akcji wkracza detektyw Axel Foley 00:05 Tajna broń - akcja, 1996 02:25 Dyzur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Dyzur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial	20:00 Gladiator - przyg., Wlk. Bryt., USA, 2000. Jest rok 180 n.e. Imperium rzymskie w rozkwicie. Umierający cesarz Marek Aureliusz, powierza swemu zwycięskiemu generałowi Maximusowi ostatnie zadanie. Ma on nie dopuścić, aby syn cesarza, Commodus, przejął władzę. 23:25 Nostalgia anioła - obycz., USA, N. Zel., Wlk. Bryt., 2009. Czternastoletnia Susie została zamordowana przez swojego sąsiada. Po śmierci obserwuje dalsze życie najbliższych borykających się z tragedią. 02:10 Człowiek na krawędzi - sens., USA, 2012 04:15 Druga strona medalu - talk-show	09:00 Prymas Stefan Wyszyński 09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Don Hoppe 10:00 Uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata 11:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 11:40 Kalina 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 13:00 Głos serca 13:45 Fatima - miejsce wybrane przez Maryję 14:00 Oddech Boga 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert życzeń 16:45 Zrozumieć wartość życia 17:00 Natura et Homo 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłak Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa

PONIEDZIAŁEK • 25 listopada

TVP 1

05:10 Dziedzictwo - serial, Turcja
05:55 Info Poranek - magazyn
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Studio Raban - magazyn
08:00 Akacja 38 - serial
08:50 Ranczo - serial obycz.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny, 2024
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 BBC w Jedyńce - Serengeti II - serial dok., Wlk. Bryt., 2021
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
05:30 M jak miłość - serial, 2023
06:25 Dobre historie - Opieka nad rodziną pacjenta hospicyjnego - magazyn
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
11:50 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
12:30 Kolo fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 Na dobre i na złe - serial
16:00 Kolo fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:20 Szpital - program obycz.
15:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:40 Detektywi - program kryminalny
18:38 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich
18:40 Sport; Pogoda
19:00 Fakty

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny
11:30 Gliniarze - serial parodokumentalny
14:35 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial parodokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:18 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia

TVP Kultura

06:10 Muzyczne poranki
06:50 Tamte lata, tamte dni - Agnieszka Duczmal - mag.
07:20 Dzika Muzyka - Tańce, hulanki, swawole - mag.
07:50 Podróże z historią - Kulisy dawnych podróży - dok., Polska, 2016
08:30 Od ucha do ucha - Zabić czas - Pan Hublot - filmy animowane
09:05 Amerykańskie śniadanie - Rawhide - Incydet w miasteczku Spanish Rock - western, USA, 1959
10:05 Benefis Jana Kantego Pawłuskiewicza - 1995
12:15 Genialny barbarzyńca - dokument, Polska, 2020
13:10 Informacje kulturalne
13:35 Józef Czechowicz i jego spuścizna - dok., Litwa, 2022
15:00 Retro kino - Mareczku, podaj mi pióro - kom., Czechosłow., 1976

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Jedna z akcji kończy się dla Semira i Paula fatalnie - obaj policjanci zostają porwani.
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
12:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - Konstanty Zagajewski to znany pisarz powieści erotycznych, który podczas jazdy samochodem potrąca człowieka. Okazuje się, że...
15:50 Ranczo - serial kom., Polska

TVN 7

05:10 Szkoła - Patrycja Zawojka i Daniel Jarys z 1d są parą, ale do tej pory nie uprawiali ze sobą seksu. Daniel za namową kolegów postanawia...
07:10 Szpital - program obycz.
08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - serial kryminalny
12:50 Detektywi - Zaginęła 15-latką, którą wychowuje babcia, ponieważ matka dziewczynki jest alkoholizką. Detektywi odkrywają, że nastolatka nie była lubiana w szkole i spotykała się z hejtem.
13:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Wycieczkowiec - program rozrywkowy

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dlaczego ja? - serial paradok. **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **14:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **15:00** Na ratunek 112 - serial obycz. **16:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:00** Malanowski. Nowe rozdzianie - serial krym. **20:30** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **21:40** Equilibrium - sens., USA, 2002 **23:50** Krwawy biznes - sens., Kan., 2015 **02:00** Love Island. Wyspa miłości - reality show **03:05** Interwencja - magazyn reporterów **03:25** SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:15 Słowo życia **09:20** Mateczniki Polskości **09:30** Moja katolicka rodzina **09:55** Św. na każdy dzień **10:00** Inf. dnia **10:15** Rozmowy niedok. **11:20** Stan Bezp. Państwa **11:30** Warto być ojcem **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** W kolorze płomienia **13:05** Tajemnice Krzywego Lasu **13:25** Słowo życia **13:30** Msza św. **14:30** Wszystkim i wszędzie **15:00** Na bezdrożach tożsamości. Chaco **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Sanktuarium polskie **16:30** Porady Medyczne Bonifratrów **17:00** Świadkowie **17:30** Spotkanie Rodziny Radia Maryja **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Informacje dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia **22:00** Z wędką nad wodę **22:30** Filmowe Życiorysy PL **23:00** Matusia - siostra Matylda Getter

WTOREK • 26 listopada

TVP 1

05:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
05:55 Info Poranek - magazyn
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Kościół z bliska
08:00 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
08:50 Ranczo - serial obycz.,
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
13:00 Najpiękniejsze krajobrazy świata - serial dok., Wlk. Bryt., 2021
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
Teleexpress

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
05:35 M jak miłość - serial obyczajowy, 2023
06:25 Nasza historia - reportaż
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
11:20 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpielem Bułecą
11:55 ZdroWY Plan - magazyn medyczny
12:30 Kolo fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 M jak miłość - serial obycz., 2024
16:00 Kolo fortuny - teleturniej

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:20 Szpital - program obycz.
15:20 Doradca smaku - program kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:40 Detektywi - program kryminalny
18:40 Sport; Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga! - program interwencyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - Tym razem klientem Malanowskiego jest Aleksander Gruszczyński. Mężczyzna ma problem: jakiś czas temu zdradził żonę - jak zapewnia, zrobił to po raz pierwszy i ostatni w życiu. Niestety, okazało się, że...
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny
11:30 Gliniarze - serial parodokumentalny
14:35 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

TVP Kultura

06:15 Muzyczne poranki - teledyski
06:35 Tamte lata, tamte dni - Józef Wilkoń - magazyn
07:15 Czas Wesela - Muzyka Lubelszczyzny - magazyn
07:50 Podróże z historią - Sekrety browarnego kotła - dok., Polska, 2016
08:30 Informacje kulturalne - magazyn
09:00 Znaki szczególne - serial
10:05 Niech żyje taniec - fab., USA, 1950
12:05 Portrety - Andrew Wyeth. Portret malarza - dok., Wlk. Bryt., 2018
13:10 Dobry tytuł - magazyn literacki
13:50 Rękopis znaleziony w Saragossie - fab., Polska, 1965
17:00 Znaki szczególne - serial, 1976
18:15 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Paul wpadają na trop przestępców, którzy napadają na stację benzynową. Podczas akcji ratunkowej Paul zostaje poważnie ranny.
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
12:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - Michał chodzi na płatne sesje platoniczne przytulania. Chłopak ma trudną sytuację rodzinną - opiekuje się niepełnosprawną matką po udarze.

TVN 7

05:10 Szkoła - Lara Marciniak przypadkowo dowiaduje się, że nauczycielka matematyki jest chora. Żartuje, że to przeczące podpowiedział jej, żeby nie przygotować się do lekcji...
07:10 Szpital - program obycz.
08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:50 Detektywi - program kryminalny
13:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Wycieczkowiec - program rozrywkowy
17:55 Szpital - program obyczajowy
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dlaczego ja? - serial paradok. **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **14:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **15:00** Na ratunek 112 - serial obycz. **16:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:00** Malanowski. Nowe rozdzianie - serial krym. **20:30** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **21:40** Wyspa przetrwania - sens., USA, 2019 **23:25** Wpół do śmierci 2 - sens., USA, 2007 **01:10** Love Island. Wyspa miłości - reality show **02:15** Interwencja - mag. reporterów **02:55** SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami **05:30** Telezakupy TV

TV Trwam

09:45 Św. na każdy dzień **10:00** Inf. dnia **10:15** Jak my to widzimy **10:45** Żew natury **11:05** Mocni w Wierze **11:35** Słowo życia **11:40** Ma się rozumieć **11:50** Św. na każdy dzień **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Leśne rzeki **13:00** Dar powołania **13:30** Msza św. **14:30** Ukryci w łonie Matki **15:00** Lasy bagienne **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Jestem mamą **16:25** Przyroda w Obiektywie **16:40** Zdrowie z Bożej Apteki **16:55** Jej misja trwa **17:10** Prosto o gosp. **17:30** Zostań Żołnierzem RP **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Każdy maluch to potrafi **19:45** Modlitwa z udziałem dzieci **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia

ŚRODA • 27 listopada

TVP 1

05:55 Info Poranek
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Rodzina święta - Szkoła publiczna czy edukacja domowa? - magazyn
08:00 Akacja 38 - serial
08:50 Ranczo - serial obycz., 2015
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:40 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
13:00 Natura w Jedynce - Najpiękniejsze krajobrazy świata - serial dok., Wlk. Bryt., 2021
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja

17:00 Telexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacja 38 - serial
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
20:25 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024
20:55 Piłka Nożna: Aston Villa - Juventus
23:10 Kickboxer: Odwet - fab., USA, 2018
01:10 Magazyn Ekspresu Reporterów
02:15 Nie jesteś aniołami - kom., USA, 1989
04:10 Kompania nieznanych - dok., Polska, 2023

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial
05:30 M jak miłość - serial, 2023
06:20 Pozyteczni.pl - magazyn
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
07:30 Pytanie na śniadanie
11:15 Rodzina święta - Jak dbać o relacje w małżeństwie mając dzieci? - magazyn
11:50 Tańcząca ze światem sezon IV - Chorwacja - magazyn
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 M jak miłość - serial, 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022

18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:35 Przepis dnia - magazyn kulinarny
20:50 Na dobre i na złe - serial obycz.
21:55 Na sygnale - serial fabularny
23:00 Nieprawdopodobna - thriller, Kan., 2019. Malissa, informuje rodzinę jej chłopaka Ronniego, że jest z nim w ciąży, chociaż Ronnie zginął w wypadku przed pięcioma laty...
00:45 Krok od Nieba - serial kryminalny, Włochy, 2011
02:45 Swatka ISIS - dok., Włochy, 2022

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:20 Szpital - program obycz.
15:20 Doradca smaku - program kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:40 Detektywi - program kryminalny
18:40 Sport; Pogoda
19:00 Fakty

19:40 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Doradca smaku - program kulinarny
20:10 Na Wspólnej - serial obycz.
20:50 Milionerzy - program rozrywkowy
21:30 Jack, pogromca olbrzymów - przyg., USA, 2013
23:50 Testosteron - kom., Polska, 2007
02:25 Superwizjer - magazyn reporterów
03:05 Herkules - serial krym., Polska
04:05 Uwaga! - program interw.
04:20 Nauka jazdy - reality show
04:50 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:15 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny
14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - W szmeranej kamienicy zamordowany zostaje mężczyzna. Liczne rany kłute wskazują na zbrodnię w afekcie
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy

18:50 Wydarzenia
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport; Pogoda
19:40 Uroczysko - serial krym.
20:10 Święta Last Minute - kom., USA, 2004. Luther i Nora Krank decydują się wykupić wycieczkę na Karaiby i spędzić słoneczny urlop, zamiast obchodzić święta Bożego Narodzenia w domu...
22:10 Defying Gravity: The Curtain Rises on Wicked - USA, 2024
23:00 Ciacho - kom., Polska, 2010
01:40 Officer Blart - kom., USA, 2009
03:30 Nasz Nowy Dom
04:40 Disco Gramy
05:25 Teledziesiątka TV Okazje

TVP Kultura

06:15 Muzyczne poranki
06:30 Tamte lata, tamte dni - Jerzy Kisielewski - magazyn
07:10 Dziką muzyką - Było cymbalistów wielu... - magazyn
07:45 Podróż z historią - Z życia wyższych sfer - dok., Polska, 2017
08:30 Poczet świrów polskich - Jarosław Kozłowski - program publicystyczny
09:05 Znaki szczególne - serial, 1976
10:20 Rękopis znaleziony w Saragossie - fab., Polska, 1965
13:30 Fenomen Fogga - dokument, Polska, 2023
14:35 Wydarzenia aktualne - magazyn
15:20 Chce się żyć - obycz., Polska, 2013
17:25 Znaki szczególne - serial, 1976

18:30 Informacje kulturalne - magazyn
19:00 Nagrody Ministra Kultury
20:40 Na wschód od Hollywood - Jesień we Francji - fab., Franc., 2017
22:30 Legendy Rocka - Kobiety grające Rocka - Pieśni dla ludu - dokument, Wielka Brytania
23:45 Informacje kulturalne - magazyn
00:15 Lekkie obyczaje - Ostatni dzień lata - film psych., USA, 1958
01:30 Kino nocne - Nieznajoma z Sans-Souci - dram., Franc., Niemcy, 1981
03:35 Kino według Godarda - dok., Franc., 2022
05:30 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Andrea po raz drugi stają na ślubnym kobiercu. Organizacją całej imprezy zajmują się ich świadkowie - Paul i Dana. Niespodziewanie...
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
12:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - Magda jest kobietą kominiarską. Gdy wieloletni partner z pracy Magdy, Zyga, spadł z kominą, Magda obwinia się o jego śmierć.

15:50 Ranczo - serial kom., Polska
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Commando - akcja, USA, 1985. Gdy córka emerytowanego wojskowego Johna Matrixa zostaje porwana, wyrusza on jej na ratunek.
22:00 Czerwona gorączka - akcja, USA, 1988
00:10 Jak to się robi w Chicago - akcja, USA, 1986
02:20 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:20 Dyżur - serial medyczny
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:10 Szkoła - Julka Stanisław z 8a mieszka w domu dziecka. Gdy dowiaduje się o tym jej koleżanka, zaczyna ją hejtować...
07:10 Szpital - program obycz.
08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:50 Detektywi - program kryminalny
13:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Wycieczkowic - program rozrywkowy
17:55 Szpital - Doktor Anna Nowicka przyjmuje na oddział 15-latkę, która złamała rękę uciekając przed agresywnym kochankiem.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Wycieczkowic - program rozrywkowy
21:00 Nostalgia anioła - obycz., USA, N. Zel., Wlk. Bryt., 2009. Czternastoletnia Susie została zamordowana przez swojego sąsiada. Po śmierci obserwuje dalsze życie najbliższych borykających się z tragedią.
23:50 Dusza towarzystwa - kom., USA, 2018. Kiedy Deanna zostaje nagle porzucona przez męża, postanawia wrócić do college'u...
02:05 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabolą
03:05 Krwawa układanka - program kryminalny
04:05 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Malanowski. Nowe rozdzienie - serial kryminalny 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:40 Wróg u bram - sens., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, Irlandia, 2001 00:15 Szczęki - sens., USA, 1975 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledziesiątka TV Okazje

TV Trwam

09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audycja Generalna Ojca Św. Franciszka z Watykanu 11:00 Naszym powołaniem jest świętość 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Człowiek przebaczenia i pojednania ks. Michał Rapacz 12:55 W mecie Mojej szukaj siły i światła 13:30 Msza Św. 14:30 Misja Szczecin-Kipsing 15:00 Od zmiernych do światła 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Stefan Kardynał Wyszyński 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłac Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

CZWARTEK • 28 listopada

TVP 1

05:10 Dziedzictwo - serial, Turcja
05:55 Info Poranek - magazyn
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Pełnia Wiary - magazyn
08:00 Akacja 38 - serial
08:45 Ranczo - serial obycz., 2015
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 To się opłaca - magazyn
13:00 Natura w Jedynce - Najpiękniejsze krajobrazy świata - serial dok., Wlk. Bryt., 2021
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Telexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacja 38 - serial
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
21:05 Ojciec Mateusz - serial
22:05 Sprawa dla reportera
23:10 Stańczyk - Złapać światło - dok., Polska, 2022
00:25 Profilerka - serial krym.
01:25 Zwerbowana miłość - dram., Polska, 2009
03:05 Raport specjalny - mag.
04:00 Magazyn Ekspresu Reporterów

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
05:25 M jak miłość - serial obyczajowy, 2023
06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
06:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
11:15 Kościół niezależny i samodzielnny - reportaż
11:50 Dobry tytuł - magazyn literacki
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022

16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:50 Tak to leciało - teleturniej muzyczny
21:50 Krucjata - Znak bliźniat - serial krym., Polska, 2024
22:45 Informacje kulturalne
23:00 Hala odlotów - talk-show
23:50 Nie wysiadaj! - fab., Niemcy, 2017
01:50 Poczet świrów polskich - Jarosław Kozłowski - program publicystyczny
02:30 Anatomia kłamstwa - serial krym., Franc., 2021

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:20 Szpital - program obycz.
15:20 Doradca smaku - program kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:40 Detektywi - program kryminalny
18:40 Sport
18:50 Pogoda

19:00 Fakty
19:40 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Doradca smaku - program kulinarny
20:10 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 Milionerzy - program rozrywkowy
21:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
22:35 Lejdis - kom., Polska, 2008
01:25 Herkules - serial krym., Polska
02:30 Ślepnąc od światła - miniserial, Polska
03:45 Szpital - program obycz.
04:45 Uwaga! - program interwencyjny
05:05 Nauka jazdy - reality show

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny
14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - Po domówce u policyjnego informatora, Motyla, dochodzi do...
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny

19:15 Lepsza Polska - program publicystyczny Doroty Gawryluk
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:40 Uroczysko - serial kryminalny
20:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
21:15 Przyjaciółki - serial obyczajowy
22:15 Mamma Mia! - obycz., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2008
00:50 Transformers: Ostatni rycerz - sens., USA, Kan., 2017
04:15 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Teledziesiątka TV Okazje

TVP Kultura

06:10 Muzyczne poranki
06:40 Tamte lata, tamte dni - Andrzej Titkow - magazyn
07:20 Podróż z historią - W świecie Łemków - dok., Polska, 2016
08:00 Wydarzenia aktualne
08:40 Którędy po sztukę - Hendrick ter Bruggen - Piłat umywający ręce - magazyn
09:05 Znaki szczególne - serial, 1976
10:15 Chce się żyć - obycz., Polska, 2013
12:15 Reżyserzy - Barry Levinson - dok., Wlk. Bryt., 2018
13:15 Poczet świrów polskich - Jarosław Kozłowski - program publicystyczny
13:45 Wichrowe wzgórza: miłość, nienawiść i zemsta - dok., Franc., 2022

14:55 Fachowiec - obycz., Polska, 1983
16:55 Znaki szczególne - serial
17:55 Hendrick ter Bruggen - Piłat umywający ręce - magazyn
18:10 Reportaż o sztuce
18:50 Amerykańskie Tourné - dok., Polska, 2018
20:00 Hala odlotów - talk-show
21:00 Joanna d'Arc - fab., USA, 1948
23:35 Serialowa nostalgia - Matylda - serial kostiumowy, 2024
00:40 Na wschód od Hollywood - Jesień we Francji - fab., Franc., 2017
02:30 Pamiętnik znaleziony w garbie - dram., Polska, Kan., 1992
04:30 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Kontrywywiad porwya Huberta. Okazuje się, że Ronny Dubiński nie jest tym, za kogo się podaje.
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
12:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - Elegancki klient restauracji Mačka, po samotnej kolacji, zapomina zabrać ze sobą neser. Maciek jest przekonany, że mężczyzna niebawem zgłosi się po swoją zgrabę.
15:50 Ranczo - serial kom., Polska

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Gliniarz z Beverly Hills 3 - kom., USA, 1994. Detektyw Axel Foley i jego ludzie trafiają podczas rutynowej akcji w jednym z warsztatów samochodowych na wyładowaną pieniędzmi furgonetkę. W warsztacie dochodzi do strzelaniny...
22:05 Firmowa gwiazdka - kom., USA, 2016
00:10 Zły Mikołaj 2 - kom., USA, 2016
02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:00 Menu na miarę - program kulinarny
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:10 Szkoła - Licealistka Joasia Stępień boi się, że jej chłopak Błażej Wieczorek zamierza z nią zerwać...
07:10 Szpital - program obycz.
08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:50 Detektywi - program kryminalny
13:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Wycieczkowic - program rozrywkowy
17:55 Szpital - Pacjentkami doktora Roberta Szewczyka są dwie 18-latkę, które poszarpły się w szkole. Jedną z nich jest szkolną gwiazdą i publicznie wysmiewała się z drugiej...
18:55 Ukryta prawda
20:00 Wycieczkowic - program rozrywkowy

21:00 Zanim odejdą wody - kom., USA, 2010. Peter Highman za pięć dni ma po raz pierwszy zostać ojcem. Spiesz się na samolot z Atlanty do domu, gdyż pragnie towarzyszyć żonie podczas porodu. Jego plany legną jednak w gruzach...
23:10 Seks w wielkim mieście II - kom., USA, 2010. Cztery przyjaciółki pragną odciąć się od problemów. W tym celu wylatują do Zjednoczonych Emiratów Arabskich, gdzie wpadają w pułapkę różnic kulturowych.
02:15 Krwawa układanka - program kryminalny
03:15 Druga strona medalu - talk-show
04:20 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Malanowski. Nowe rozdzienie 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:40 Naga brzoja 33 i 1/3: Ostateczna zniewaga - kom., USA, 1994 23:15 Pewnego razu w Meksyku: Desperado 2 - sens., USA, 2003 01:30 Włoty Moch: Dojrzywanie 01:35 Love Island. Wyspa miłości 02:35 Interwencja 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledziesiątka TV Okazje

TV Trwam

09:50 Mateczniki Polskości 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Mysłac Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Wykłady z konferencji „Reminiscentie śmierci ks. Jerzego Popiełuszki” 12:45 Zgubić z oczu brzeg 13:20 Przegląd Tyg., „Niedziela” 13:30 Msza Św. 14:35 W gotowości 15:00 Po stronie prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Sól ziemi 17:05 Akademia pro-life 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Przyjaciecie i bohaterowie 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Informacje dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Głos serca

horoskop

przygotowała Wiedźma Agata

Baran

Wyobraźnia i kreatywność wprowadzą w Twoje życie wiele zmian. Będziesz ich pomysłodawcą i wykonawcą. Mimo jesiennej aury w Twojej głowie będzie dużo się działo. Zmiany będą potrzebne i przyjemne. Będziesz z nich zadowolony. Co prawda będzie trochę smutku, ale ostatecznie bez sentymentu rozstaniesz się z pozostałościami z dawnych czasów. Twój dom ożyje.

Byk

Chociaż to jeszcze nie wiosna, to Ty przeżyjesz stan przebudzenia. Nagle odzyskasz siły i chęć do działania. Zaczyniesz porządkować swój dom i swoje życie, będzie Ci to sprawiać radość i rodzić wiać nowe pomysły. Poprawie ulegnie zdrowie, dając Ci wiele możliwości, a przede wszystkim pozbawi dokuczliwych bólów i niepokojących objawów. Zdrowiejesz, bravo!

Bliźnięta

Decyzje osób, od których zależy Ci, wydadzą Ci się niezrozumiałe i niepotrzebne. Przyjmiesz je, jako wymierzone w Ciebie, celowe złośliwości. Czas pokaże, że tak nie jest. Cierpliwości, ostatecznie to wszystko dla Twojego dobra. Co prawda ani na chwilę nie opuszczą Cię niepewność i niepokój, ale z czasem zaczniesz się uspokajać i akceptować zmiany.

Rak

Twoje zaangażowanie w sprawy domowe sprawi, że partner spojrzy na Ciebie przychylnym okiem. Wasze rozmowy będą krążyć wokół jednego celu: podróży do miejsc, w których jeszcze nie byliście. Rozpoczęcie przygotowań będzie dla Ciebie prawdziwym wyzwaniem, ale chętnie się tego obowiązku podejmiesz. Obędzie się bez nerwów, zamieszania i złości. Bravo, pojawia się nowy Ty.

Lew

Kłopoty finansowe będziesz chciał rozwiązać poprzez kredyt lub pożyczkę. Długo będziesz bił się z myślami. Tym bardziej, że Twoja pożyczka miałaby być przekazana dla bliskich osób. Twój dylemat rozwiąże się, gdy potrzebujący uwolni Cię od tego pomysłu, gdyż znajdziesz inne rozwiązanie. Odetchniesz z ulgą.

Panna

Przemyśl dwa razy problem, zanim zdecydujesz, co zrobić. Nie ratuj sytuacji decyzjami podejmowanymi w pośpiechu i pod presją. Potrafisz o siebie zadbać i właściwie ocenić, co Ci może przynieść zysk. Dlatego nie sugeruj się tym, co robią inni. Bądź sobą i trzymaj się wcześniej wytycznej drogi. Dzięki zdrowemu rozsądkowi możesz sporo zyskać.

Waga

Nie ulegaj chęci zaimponowania komuś swoimi pieniędzmi. Sam wiesz, że nie masz ich za dużo, a ponadto takie zachowania nie podobają się osobie, którą chcesz zaczarować. Lepiej postaw na szczerość i graj w otwarte karty. To może być największy Twój atut, który pomoże Ci zyskać uznanie i akceptację. Nie cwaniakuj, nie popisuj się, a będzie dobrze.

Skorpion

Twój związek wymaga odrodzenia. Partner pragnie ucieczki od nudy i liczy na Twoją inwencję. Czas na przebudzenie i wprowadzenie czegoś nowego do związku. Pomyśl, co może się spodobać partnerowi, kieruj się otwartą rozmową, deklaruj też swoje potrzeby. Nie wstydz się. Gdy znikną krępujące was granice, pojawi się pole do szczerej rozmowy.

Strzelec

Nie ulegaj presji, że musisz coś zrobić wbrew swojej woli. W tym, co robisz, jesteś fachowcem i śmiało wypowiadaj swoje zdanie. To nic, że zamawiający usługę zachowuje się tak, jakby na wszystkim się znał. Gdy odkryjesz jego brak kompetencji, przeciwstaw się mu. Nie ulegaj pokusie zysku. Wygrasz szczerością i znajomością rzeczy. Właśnie to zostanie docenione. Tylko wytrwaj!

Koziorożec

Sprawy będą krążyć wokół pieniędzy i sposobów ich zdobycia. Ucieszy Cię, co prawda niewielka, sumka wcześniej wynegocjowanych kwot z różnych źródeł. Sięgniesz jednak po nowe, nadarzające się okazje. Bądź dobrze przygotowanym negocjatorem i nie oszukuj ani nie kłam. Każda nieuczciwość zostanie odkryta i obróci się przeciw Tobie. Unikaj takich sytuacji!

Wodnik

W rozsądnym zachowaniu przeszkodzi Ci zauroczenie. Osoba, która skupiła na sobie Twoją uwagę, może wymagać ciągłej uwagi i częstego okazywania uczuć. Nie daj się wciągnąć w tę grę. Nie będzie w niej uczciwych zasad. Ty spełnisz wszelkie wymagania, a w zamian nie dostaniesz nic. Nie ustawiaj się na straconej pozycji. Powalcz o siebie albo wycofaj się póki czas!

Ryby

W pracy może przydarzyć się małe trzęsienie ziemi. Ludzie mogą potracić głowy, co grozi ogólnym zamieszaniem. Natomiast Tobie nie grozi utrata zdroworozsądkowego spojrzenia na świat. Z łatwością zapanujesz nad chaosem i krok po kroku przywrócisz porządek. Ktoś będzie Ci wdzięczny, ktoś zacznie Cię podziwiać, a Ty będziesz z siebie zadowolony.

kółko fortuny nr 47

W naszym kółku fortuny wystarczy odgadnąć podane hasło (ujawnione litery nie powtarzają się w hasle) i zadzwonić do redakcji w poniedziałek o godz.

12.30 pod numer 52 334 88 88. Numer konkursowy NIE JEST numerem premium. Opłata za połączenie zgodna z cennikiem operatora. Wygrywa pierwsza osoba, która dodzwoni się z prawidłową odpowiedzią. Rozwiązań pasujących do łamigłówki może być kilka. W takim przypadku trzeba liczyć na szczęście i trafić w hasło, które wymyśliliśmy w redakcji.

kółko fortuny

Kategoria:

niezbędne dla życia człowieka

O I T

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Kółko fortuny”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Tygodnika Tucholskiego”.

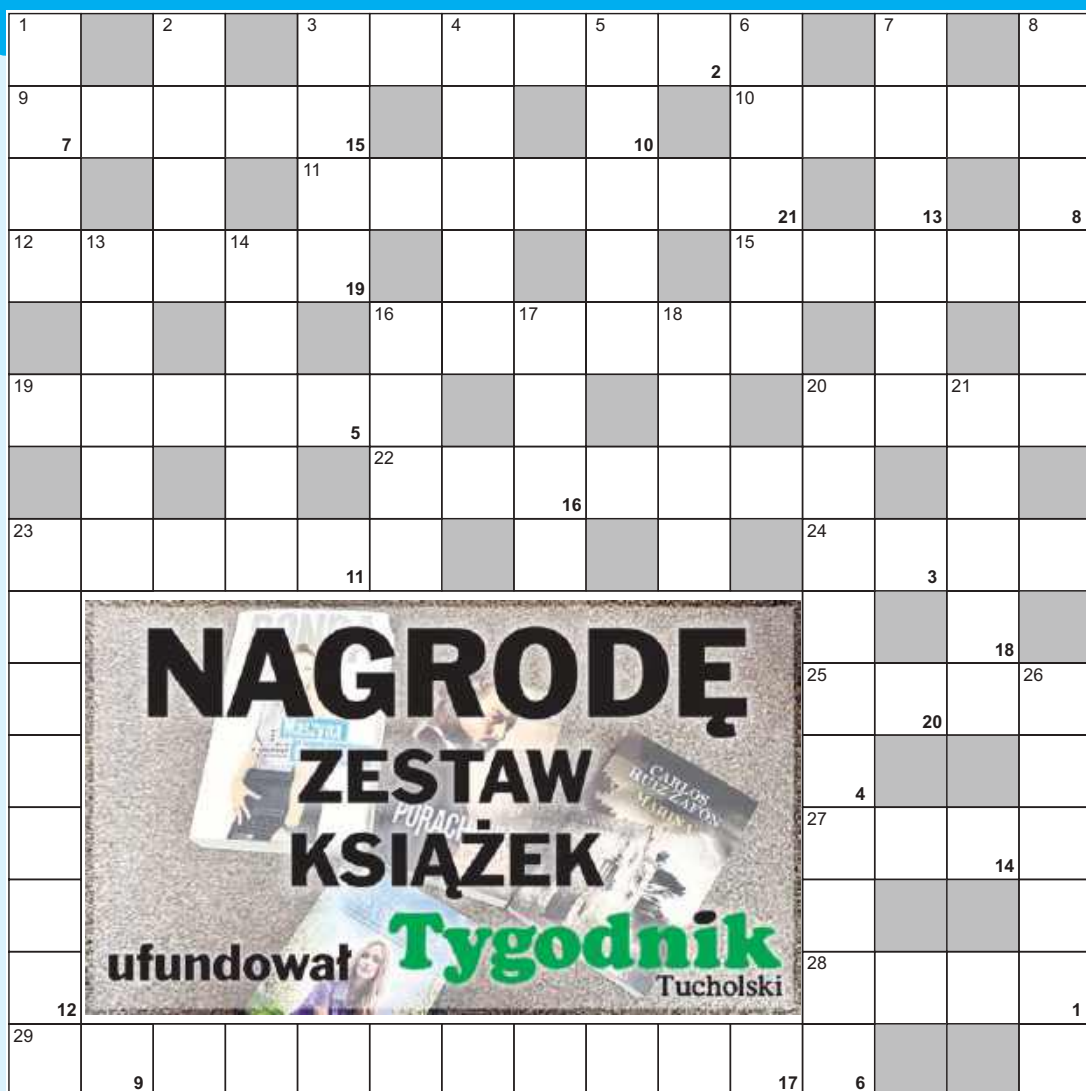
Rozwiązanie kółka nr 46 „Adiemus” (utwór kompozytora Karla Jenkinsa).

nagrodę wygrywa:

Halina Borowa z Tucholi

– zestaw książek ufundowany przez „Tygodnik Tucholski”

Nagroda do odebrania w redakcji.

krzyżówka nr 47

przygotowała Bożena Olszewska

POZIOMO:

- świętuje 27 lipca
- wyroby z usterkami
- więcej niż bieda
- posuwanie się do tyłu
- zalesione partie Tatr o wysokości 1000-1500 metrów
- piękno, powab
- o człowieku gwałtownym, porywczym
- linia równoległa do linii frontu
- wielka ilość czegoś
- Jan, polski śpiewak i aktor (1902 – 1966)
- mata japońska
- plynie przez Olsztyn
- uczeń szkoły wojskowej
- właściwe, zgodne z prawidłowym myśleniem
- znaczenie czegoś
- zgromadzenie ludzi celem wyrażenia swoich poglądów

- dziedzina sztuk plastycznych

PIONOWO:

- człowiek ordynarny, niegrzeczny
- bazar, jarmark
- lewa strona ubrania
- tkanina jedwabna o delikatnym połysku
- izba wyższa parlamentu
- załącznik
- męstwo, dzielność
- pokaz, rewia
- szeroki szal z futra
- najdłuższa rzeka Francji
- przy butach taternika
- część drzewa
- utarty zwyczaj
- mariaż
- pojazd z płozami
- grzyb podobny do ziemniaka
- mężczyzna z zarostem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 21 utworzą rozwiązanie – przysłowie ludowe.

Z rozwiązaniem krzyżówki trzeba zadzwonić do redakcji w poniedziałek o godz. 12.00 pod numer 52 334 88 88. Numer konkursowy NIE JEST numerem premium. Opłata za połączenie zgodna z cennikiem operatora.

Wygrywa pierwsza osoba, która dodzwoni się z prawidłową odpowiedzią.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Krzyżówka”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Tygodnika Tucholskiego”.

Rozwiązanie krzyżówki nr 46 „Ludzka rzecz błędzić”.

nagrodę wygrywa:

Krzysztof Lamparski z Tucholi

– 50 zł ufundowane przez Szkołę Jazdy Lech Różycki z Tucholi

Nagroda do odebrania w redakcji.

Uwaga! NOWA ZASADA W KONKURSACH. 20 października 2022 r. wprowadziliśmy zapis regulaminowy do konkursów: krzyżówki i kółka fortuny. Nowa koncepcja ma na celu urozmaicić obie zabawy i dać szansę na wygraną większej liczbie chętnych uczestników. Zasada brzmi: Zwycięzcy/zwycięzca jednego z konkursów (krzyżówki lub kółka fortuny) przez okres dwóch tygodni nie może wziąć udziału w konkursach (i w krzyżówce, i w kółku). Ponowny udział w konkursach jest możliwy w trzecim tygodniu/numerze „TT” przypadającym od momentu zwycięstwa. Przestrzeganie tej reguły będzie weryfikowane przez redakcję zarówno w momencie trwania telefonicznego przyjmowania odpowiedzi konkursowych, jak i podczas odbioru nagrody przez zwycięzcę/zwyciężkę.

Zasada karencji dotyczy personaliów zwycięzców, jak również danego NUMERU TELEFONU, z którego padła zwycięska odpowiedź.

Cennik ogłoszeń drobnych ważny od 1.12.2022 r.

Ceny ogłoszeń drobnych: zwykle: do 20 słów – 10 zł, do 30 słów – 20 zł, do 40 słów – 30 zł;
pogrubione: do 20 słów – 20 zł, do 30 słów – 40 zł, do 40 słów – 60 zł.

Użycie na początku ogłoszenia znaku, litery, przedrostka lub słowa niezwiązanego merytorycznie z ogłoszeniem i mającego na celu zmianę alfabetycznej pozycji ogłoszenia w danej rubryce skutkuje **potrojeniem** ceny ogłoszenia. Ostateczną decyzję, czy takie użycie ma miejsce, podejmuje redakcja.

Osoba, która składa zlecenie na reklamę lub ogłoszenie drobne w „Tygodniku Tucholskim” zobowiązuje się do przestrzegania Regulaminu przyjmowania reklam i ogłoszeń w „Tygodniku Tucholskim”. Treść regulaminu dostępna w redakcji.

praca

Dam pracę

- Pracownika do pracy przy dachach i przy murarce przyjmę, praca na miejscu – Tuchola i okolice, tel. 603-674-175
- Zatrudnię pracownika, umiejętności: lakierowanie, naprawa maszyn, najlepiej z prawem jazdy kat. T, 798-756-543

nieruchomości

Sprzedam

- Dom w Raciążu, blisko jeziora, 220 m², działka 958 m², 799.000 zł, 720-223-322
- Działka 108 w Żalnie, gmina Kęsowo, o pow. 600 m², przy ul. Nogalskiego, teren zabudowy mieszkaniowo-usługowy, 0048 575-675-079
- Działka rekreacyjna z pozwoleniem na budowę, w Cisinach, o powierzchni 4200 m², 70.000 zł, tel. 698-616-553
- Działka z przeznaczeniem wielofunkcyjnym, siedliskowa, położona w Kiełpinie, pow. 8300 m², 504-928-006
- Działki z dostępem do jeziora, 3000 m², 50 zł/m², 512-551-865

Kupię

- Ziemię rolną kupię, może być z budynkami, 888-047-905

Oddam w najem

- Hala produkcyjno-magazynowa z rampą, Sępólno Krajeńskie, 360 m², działka 1000 m², 4300 zł/miesiąc plus opłaty, 720-223-322
- Mieszkanie w Cekcynie, ul. Szkolna, 48 m², 2 pokoje, I piętro, 1300 zł plus opłaty, 720-093-093
- Mieszkanie w Tucholi, blok, 43 m², I piętro, dwupokojowe, kuchnia, łazienka, nieumeblowane, ale są meble kuchenne, na dłuższy okres, 727-286-522
- Tuchola. Osobę pracującą na pokój umeblowany przyjmę, z dostępem do kuchni i łazienki, tel. 781-546-139

Poszukuję do wynajęcia

- Przyjmę w dzierżawę grunty orne oraz łąki, Żalno i okolice, 609-650-951

Reklama

KOMINY

501-671-531
502-671-531
691-644-441

- frezowanie i usuwanie sadzy szklistej
- powiększanie średnicy kominu
- montaż rur kwasoodpornych
- montaż rozdmuchiwanych wkładów kominowych dla systemów powietrzno-spalinowych
- renowacja kominów metodą szlamowania

kupno

- Butelki i skrzynki po piwie i napojach, kegi, pierzyny, poduchy, pióra kacze, gęsie, tel. 691-589-161

- Skup bydła rzeźnego Agros. Preferencyjne ceny krów, konkurencyjne ceny byków, jałówek (eksport). Gotówka, szybki przelew. Dział skupu 889-186-749, biuro 794-463-596
- Skupujemy bydło: byk do 13 zł/kg, jałowka do 12,50 zł/kg, krowa do 10,50 zł/kg, (52) 332-30-88, 606-167-635
- Ubojnia kupi bydło rzeźne i wybrakowane, waga żywca lub WBC, płatne gotówką + VAT lub przelewem, 663-187-932

różne

- Biuro Partnersko-Matrimonialne Serduska Dwa, fotooferty osób od 24 do 80 lat, zapraszamy. Biuro czynne 10.00-18.00, tel. 883-783-782
- Biuro Tłumaczeń – wszystkie języki europejskie + inne (44), Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8 (8-16.30), (52) 388-37-38, 602-739-670, grametwm@wp.pl
- Zwrot podatku + zasiłki: Austria, Anglia, Belgia, Irlandia, Holandia, Niemcy. Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8, 602-739-670, grametwm@wp.pl

usługi

- Adaptacja poddaszy, kompleksowe wykończenie wnętrz (płyty karton/gips, gładzie, malowanie, układanie paneli/płytek, sufity podwieszane, stawianie ścianek działowych, elewacja zewnętrzna (malowanie), 725-530-485

Ogłoszenie płatne

OGŁOSZENIE

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, **Wójt Gminy Gostycyn** informuje, iż **14.11.2024 r.** został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Gostycynie, ul. Bydgoska 8, w sołectwach na okres 21 dni oraz zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Gostycyn (<http://www.bip.gostycyn.pl/>) wykaz dot. najmu budynku użytkowego położonego na działce o nr ewid. 189/2, **Wielki Mędomierz 59A**. Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Gostycyn, pok. 2, tel. (52) 3367317.

Wójt Gminy Gostycyn
mgr Ireneusz Kucharski

OGŁOSZENIE

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, **Wójt Gminy Gostycyn** informuje, iż **18.11.2024 r.** został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Gostycynie, ul. Bydgoska 8, w sołectwach na okres 21 dni oraz zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Gostycyn (<http://www.bip.gostycyn.pl/>) wykaz dot. dzierżawy nieruchomości położonej w Gostycynie przy ul. Usługowej. Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Gostycyn, pok. 2, tel. (52) 3367317.

Wójt Gminy Gostycyn
mgr Ireneusz Kucharski

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy **do wtorku do godziny 16:00**. Można też je dostarczyć do jednego z naszych punktów przyjmowania ogłoszeń drobnych. Termin przyjmowania ogłoszeń do bieżącego numeru w poszczególnych punktach (poza redakcją gazety) może się różnić (zwykle ogłoszenie trzeba dostarczyć do wtorku do godziny 12:00).

Redakcja zastrzega sobie możliwość odmowy przyjęcia ogłoszenia bez podania przyczyny.

Punkty przyjmowania ogłoszeń drobnych:

Tuchola: Redakcja „Tygodnika Tucholskiego”, ul. Karasiewicza 3; **Gostycyn:** GS „SCh” sklep nr 7, Carrefour Express, ul. Bydgoska 17; **Śliwice:** sklep wielobranżowy „Sabina”, ul. Dworcowa 4; **Bydgoszcz:** sklep p. Krzyżewskiego, ul. Główna 61; **Kęsowo:** sklep „Farmer”, ul. Główna 17; **Żalno:** sklep „Farmer”, ul. Starowiejska 8; **Legbąd:** sklep p. Wolińskiego, ul. ks. Chudzińskiego 5a.

motoryzacja

Sprzedam

- Auto-kasacja C-53. Demontaż pojazdów uszkodzonych, powypadkowych. Odbiór własnym transportem. Auto-szrot, sprzedaż części używanych, **Wielki Konopat k. Świecia, kasacjaswiecie@wp.pl, (52)332-46-98, 605-112-448**
- BMW 520 diesel (2015), kombi. Toyota yaris 1.0 (2010), 5-drzwiowa, zarejestrowana, 793-741-541
- Citroen C3 picasso 1.2 B (2016), 97.000 km, właściciel niepalący, 23.000 zł, 505-014-768
- Ford focus c-max 1.8 TDCI (2006), granatowy, hak, 518-365-732
- Koła zimowe, kompletne, 15 i 16 cali, używane, grupa volkswagen, seat, audi, tel. 606-280-837
- Renault clio 1.2, srebrny metalik, stan bdb., sprzedam z racji wieku, 889-024-554
- Toyota aygo 1.0 B (2008), 5-drzwiowa, klimatyzacja, sprowadzony, zarejestrowany, 9500 zł, 606-280-837
- VW golf VI plus 1.4 TSI 160 PS (2010), sprowadzony, 19.999 zł, 606-280-837
- VW golf VI 1.6 MPI (2009), 5-drzwiowy, tydzień w kraju, zarejestrowany, 18.000 zł, 606-280-837

Kupię

- Absolutnie auta dostawcze, osobowe, całe lub uszkodzone, skorodowane, stan i rok bez znaczenia, 516-955-473

- Absolutnie auta kupię osobowe oraz dostawcze, całe lub rozbite, na złom, z wyrejestrowaniem, 507-233-461

sprzedaż

- Agregat z hydropakiem, żmijka do zboża, siewnik, waga, C-360-3P, śrutownik, rozsiewacz do nawozu, chwytak do balotów, tur, troll, 663-187-248
- Beł słomy i siana, pszenżyto, pszenica, jęczmień, 601-413-352
- Betoniarka, C-360 (tur), wywrotki D-47, D-35, rozrzutnik 2-osiowy, samobieżająca, kosztująca polska, przetrząsacz-zgrabiarka, pług, wały posiewne, kosiarki rotacyjne, siano (baloty), 886-128-423
- Blacha odpadowa, trapez, blachodachówka gładka, od 22 zł/m², 512-551-865
- Byczek, jałoweczka, mieszańce, odsadki, 600-743-094
- Byczki 10-miesięczne mięsne, 506-154-156
- Byczki i jałoweczki u Irenki, kolorowe, czarno-białe, polskie, 691-117-925, 886-793-508
- Drewno bukowe, odpady ze stolarni, suche oraz sosna, brzoza, dąb, buk, możliwy transport, tel. 604-560-593
- Drewno kominkowe i opałowe, suche – sosna, brzoza, buk, dąb, poszczepane z grubych wałków. Możliwość dowozu, 604-539-645
- Drewno opałowe i kominkowe, brzoza, dąb, sosna oraz gałęziówka liściasta i iglasta, 539-505-325
- Drewno opałowe sosna, dąb, suche, tel. 606-957-271

informator medyczny

UROLOG

dr n. med. Bartosz Brzozczyk
specjalista urolog, androlog
Miejskie Centrum Lekarskie
ul. Świecka 27, Tuchola
przyjmuje **poniedziałek 17.00-20.00**
tel. 52 33 433 44

GABINET PRYWATNY

dr n. med. Łukasz Pokrywka
SPECJALISTA UROLOG
poniedziałek, czwartek 15.00-18.00
Tuchola, ul. Piastowska 5/11
rejestracja tel. 660 217 848
pon.-pt. w godz. 12.00-15.00

BADANIA SŁUCHU

APARATY SŁUCHOWE
refundacja z NFZ
poniedziałek, wtorek, czwartek 9.00-17.00
Tuchola, ul. Świecka 40
tel. 506-130-566

SONUS-MED Mariola Gwizdata

Aparaty słuchowe, badanie słuchu
• dobór i sprzedaż aparatów słuchowych
• badanie słuchu • wizyty domowe
• ABR, otoemisja, terapia szumów usznych
• baterie • refundacja NFZ, PCPR, PFRON
piątek 9.00-17.00 tel. 504 298 407
TUCHOLA, ul. Świecka 53/2

PRAKTYKA LEKARZA RODZINNEGO

Maciej Krauze
Bagienica 62, 89-520 Gostycyn
Wizyty prywatne w godz. 13:00-22:00
(w niedziele i święta po indywidualnym uzgodnieniu)
Możliwość wykonania USG na miejscu
info: facebook.com/krauze.gabinet Tel. 791 029 403

Lek. dermatolog

Jadwiga Barczyk
tel. kom. 606 28 66 33
przyjmuje w Gostycynie, ul. Piłska 22.
Wskazana rejestracja telefoniczna

FizjoFiks – Fizjoterapia |
Masaż leczniczy | Terapia manualna
mgr Nikolai Kielbratowski
ul. Saganowskiego 4, 89-500 Tuchola
Tel. 732-611-816
Ciesz się życiem bez bólu.

Osoby związane ze służbą zdrowia,
które chcą zareklamować swoje usługi
i zaistnieć w naszym powiatowym
„Informatorze medycznym”,
prosimy o kontakt z redakcją
– tel. 52 33 630 50.

- Drewno opałowe sosna, gotowa do palenia, w całości lub pocięta, możliwy transport, 782-675-225
- Drewno opałowe suche, porąbane, olcha, 250 zł/m³, 512-551-865
- Drewno opałowe, kominkowe suche, sosna, brzoza, dąb, buk, możliwość dowozu, 600-982-859
- Drewno opałowe, kominkowe, suche, możliwość transportu, 509-959-707
- Drewno opałowe, sosna, brzoza oraz kominkowe suche, możliwość transportu, 509-959-707
- Drewno opałowe, suche wałeczki, w całości lub pocięte, od 100 zł, możliwość dowozu do klienta, więcej informacji pod numerem 695-684-175
- Drewno opałowe, workowane, rozpalkowe, kominkowe, suche – sosnowe, świerkowe, liściaste, obrzyny tartaczne, trociny, z dowozem + transport towaru, cięcie, 509-161-734
- Drewno suche, bukowe, w poręcznych workach, do palenia w piecu, kominku, 20 zł, Tuchola, możliwy dowóz od ręki, 571-377-183
- Kabina C-360, blaszak, lata 80., stan dobry oraz b. łotniki tylne (komplet), z instalacją i lampy do C-360. Siewnik konny przerebiony na ciągnik, szer. 1,5 m, stan dobry, zapasowe lejki. Owies, nowy siew, ceny do negocjacji, 692-051-259
- Króliki, 665-207-781
- Kurki młode, nioski; kaczk: mular, pekin; gęś: kubańska, kołudzka, landes, dowóz gratis od 20 szt., tel.: 500-300-806
- Kurki: rosa, tetra, zielononóżki; kaczk: gęsi, indyki w ciągłej sprzedaży, dowóz gratis od 20 szt., tel.: 784-909-308
- Opał, drewno suche buk, workowane, do kominka, pieca, wędzarni, możliwy dowóz od ręki, 690-251-401
- Piasek (pospółka) oraz czarnoziem do ogrodu, rozbiórka domów, tel. 534-665-535
- Plug 4-skibowy, nowy, żyto, 888-845-324
- Prosięta duże, 6 sztuk, tel. 798-689-652.
- Prosięta, 500-655-548
- Przyczepa 4,5 t, agregat, rozrutnik, piast, kosiarka, prasa rolka, gruber, talerzówka, taśmociąg, kabina, gniotownik, przyczepa 1-osiova, C-330, 601-841-642
- Przyczepa rolnicza, opryskiwacz 600-litrowy, 692-739-091
- Pszenżyto, owies, żyto, Wysoka Wieś, 788-594-649
- Pszenżyto, Zamarte, gmina Ciekocyn, 600-576-190
- Siano w dużych balotach 120x120, 120 zł/szt. oraz seradela, 11 zł/kg 539-244-270
- Siano, dobrej jakości, baloty 120, pierwszy i drugi pokos, 150 zł/balot. Słoma z pszenicy ozimej, baloty 120, 100 zł/balot, 512-397-971
- Sofa z szeszlą firmą Polipol, kolor brązowy, brak funkcji spania, długość 2,10 m, stan dobry, 350 zł, 604-623-239
- Ziemniaki skrobiowe, 4 t, 22% jęczmień jary, pszenżyto, żyto, 887-606-301
- Żrebacki kary 6-miesięczny i mały kucyk kary 3-letni, 721-508-948

Ich śpiew wypełnił mury muzeum i sanktuarium

Jeden z koncertów chór dał w Sanktuarium w Gietrzwałdzie.

W świąteczny weekend Chór św. Józefa z Raciąża ruszył w krótką trasę po ważnych dla Polaków miejscach. Chórzyści, pod wodzą Marcina Kiedrowskiego, swoim występem uświetnili liturgię w gietrzwałdzkim sanktuarium i obchody 11 listopada w Muzeum Bitwy pod Grunwaldem.

W ramach integracyjnego wyjazdu, który w przypadku raciańskiego chóru odbywa się cyklicznie każdej jesieni, grupa udała się na teren województwa warmińsko-mazurskiego. Pierwszy z dwóch koncertów odbył się w Sanktuarium w Gietrzwałdzie, miejscu objawień maryjnych.

Jak relacjonuje **Marcin Kiedrowski**, prowadzący Chór św. Józefa w Raciążu, chórzyści

zaśpiewali pieśni i części stałe niedzielnej mszy, która zgromadziła 10 listopada ogromne rzesze pielgrzymów z całej Polski. W samo Święto Niepodległości śpiewane przez nich pieśni rozbrzmiały natomiast w Muzeum Bitwy pod Grunwaldem.

– Своim występem zainspirowaliśmy zgromadzonych słuchaczy do głębszej refleksji nad dziejami Polski i rozumie-

niem patriotyzmu dzisiaj – mówi prowadzący chór z Raciąża.

Część kosztów listopadowego wyjazdu została pokry-

ta z dotacji pozyskanej z gminy Tuchola.

(aw),
fot. nadesłane

O wyjeździe chórzystom przypominać będzie m.in. wspólna fotografia z Olsztyna.

Ogłoszenie płatne

Konkurs motywowany baśnią Hansa E. T. A. Hoffmanna

Stwórz własnego dziadka do orzechów i wygraj

Gminny Ośrodek Kultury w Śliwicach organizuje rodzinny konkurs plastyczny, którego celem jest przygotowanie przestrzennej formy Dziadka do orzechów. Rozstrzygnięcie rywalizacji zaplanowano na 7 grudnia podczas mikołajek w GOK-u.

Śliwicka instytucja kultury organizuje dla mieszkańców gminy rodzinny konkurs plastyczny, który polega na przygotowaniu przestrzennej formy dziadka do orzechów. Zadanie jest utrudnione, bo figurka musi być stojąca. Za to technika wykonania jest dowolna, a wykorzystać można m.in. plastelinę, masę plastyczną, tekturę, zapalki czy metodę rzeźby.

Celami konkursu są przybliżenie dzieciom współczesnego symbolu świąt Bożego Narodzenia, który nawiązuje do XIX-wiecznej baśni **Hansa E. T. A. Hoffmanna**, zainspirowanie dzieci i ich rodziców, dziadków itd. do twórczej aktywności i rozbudowania wyobraźni. Organizatorom zabawy chodzi też o zacieśnienie więzi rodzinnych i stworzenie świątecznej atmosfery w kreatywny sposób.

Czekają nagrody rzeczowe

Uczestnicy konkursu przygotowują wyłącznie jedną pracę

do oceny jury. Dodatkowo do figurki musi być przyklejona karteczka, która będzie zawierała personalia uczestników. Do każdej pracy dołączyć będzie należy wypełniony formularz zgłoszeniowy, który dostępny jest w biurze GOK lub na stronie internetowej placówki.

Prace należy dostarczyć do Gminnego Ośrodka Kultury w Śliwicach do 2 grudnia (poniedziałek). Jury figurki Dziadka do orzechów będzie oceniało pod kątem: kreatywności, pomysłowości, estetyki wykonania i ogólnego wyrazu artystycznego. Nagrody rzeczowe przewidziane są dla zdobywców miejsc w top 3. Dla pozostałych uczestników przewidziane są nagrody pocieszenia i pamiątkowe dyplomy. Ogłoszenie wyników świątecznego konkursu zaplanowano na 7 grudnia (sobota), podczas imprezy mikołajkowej w GOK Śliwice.

Anna Lipska

**Panu doktorowi
Maciejowi Romańskiemu
i pani doktor
Darii Cholewińskiej
z oddziału wewnętrznego
szpitala w Tucholi
oraz personelowi pomocniczemu,
w szczególności
pani Agnieszce Żychlińskiej-Ochendal
oraz pani Justynie Zielińskiej**

*serdeczne
podziękowanie
za troskliwą opiekę
składa
były pacjent
Jerzy K.*

Lubiewo:

Teraz konkurs na świąteczną kartkę. A wkrótce... jarmark bożonarodzeniowy na imponującą skalę

Sołectwo Lubiewo organizuje konkurs świąteczny, któremu przyświeca szczytny cel. Każdy – bez względu na wiek – może zostać Świętym Mikołajem. Wystarczy przygotować kartkę bożonarodzeniową i oddać ją w jednym z wyznaczonych miejsc. Następnie będzie można ją nabyć podczas Jarmarku Bożonarodzeniowego w Lubiewie, który zaplanowano na 7 grudnia (sobota). Wtedy ogłoszone zostaną również wyniki konkursu. Jako patron medialny, jarmark w Lubiewie będziemy zapowiadać na bieżąco.

Sołectwo Lubiewo organizuje konkurs plastyczny na „Wyjątkową kartkę bożonarodzeniową”. W ten sposób lubiewska społeczność chce wesprzeć zbórkę Spółdzielni Socjalnej „Progres”, której celem jest utworzenie w Tucholi bezpłatnego miejsca terapii dla dzieci i młodzieży w kryzysie zdrowia psychicznego.

Odtwórz bożonarodzeniowy nastrój

„Wyjątkową kartkę bożonarodzeniową” może przygotować każdy – dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, młodzież ze szkół ponadpodstawowych i dorośli. Dodajmy jednak, że konkurs podzielony jest na kategorie wiekowe. Oprócz głównego celu konkursu, czyli wsparcia „Progresu” jego celem jest

rozwijanie i kreowanie umiejętności plastycznych, rozwijanie zdolności manualnych, aktywnego wykorzystania wolnego czasu oraz otworzenie się na bożonarodzeniowy klimat i jego symbolikę. Technika, w jakiej wykonana będzie kartka, jest dowolna. Można wykorzystać formę kolażu, rysunku, malarstwa wyklejanki, wydzieranek lub technik mieszanych. Bożonarodzeniowa praca powinna być wykonana samodzielnie i nie przekraczać formatu A5.

Każdy uczestnik w konkursie oddaje wyłącznie jedną pracę, którą musi dostarczyć do 1 grudnia (niedziela). Miejscami, gdzie można oddawać „wyjątkową kartkę bożonarodzeniową”, są: Spółdzielnia Socjalna „Progres”, Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Bysławiu, Szkoła

Podstawowa im. Wojska Polskiego w Lubiewie i dom sołtysa Lubiewa. Praca przez uczestnika powinna zostać dostarczona w kopercie lub koszulce z kartą zgłoszeniową i RODO.

Trzy najlepsze prace w różnych kategoriach wiekowych

Jury wyłonione przez organizatora wybierze po trzy najlepsze prace z każdej kategorii wiekowej. Bożonarodzeniowe kartki oceniane będą pod kątem m.in. kreatywności i oryginalności, estetyki i nawiązania do tradycji świątecznej oraz samodzielności ich wykonania. Wyniki konkursu zostaną ogłoszone 7 grudnia (sobota) podczas Jarmarku Bożonarodzeniowego w Lubiewie, który odbywać będzie się od 13:00 do 20:00. Organizator przewidział, że pod-

czas wydarzenia rozdane zostaną nagrody dla każdej kategorii w postaci: 50 zł za zajęcie I miejsca, 30 zł za zajęcie II miejsca i 20 złotych za zajęcie III miejsca. Ponadto dla osób biorących udział w konkursie, a obecnych na Jarmarku przygotowany będzie drobny upominek przez Spółdzielnię „Progres” przy jej stanowisku.

Zgłoszenie pracy jest równoznaczne z akceptacją przede wszystkim jej sprzedaży podczas wydarzenia przez organizatora. Jak pialiśmy wyżej, cały dochód ze sprzedaży kartek zasili zbórkę „Progresu”. W przypadku niesprzedania wszystkich konkursowych prac, zostaną one przekazane Spółdzielni Socjalnej w celu ich dalszego wykorzystania.

Anna Lipska

KGW przygotowało warsztaty dla starszych mieszkańców

Seniorzy z Bysławka mogli poczuć się uczniowie w szkole

Pamiątkowe zdjęcie organizatorów i uczestników Dnia Seniora w Bysławku. Dodajmy, że w uroczystości udział wzięło 21 seniorów.

Z myślą o codzienności osób starszych Koło Gospodyń Wiejskich w Bysławku zorganizowało Dzień Seniora dla swojej społeczności. Seniorzy wzięli udział w warsztatach rękodzielniczych i biesiadzie przy akordeonie.

Na akordeonie przygrywał Kazimierz Pieczka.

Październik i listopad to miesiące, w których czas poświęcamy seniorom. Szczególnie jesienią są organizowane liczne uroczystości, warsztaty i inne zajęcia po to, aby osoby po 60. roku życia miały

okazję do spotkań, integracji i zabawy przy muzyce. Okazji do tego we wspomnianych miesiącach jest dużo. 1 października obchodzono w Polsce Międzynarodowy Dzień Seniora. Trzy tygodnie póź-

niej, 20 października świętowany jest Europejski Dzień Seniora. Natomiast w ostatnich dniach, 14 listopada, przypadł Światowy Dzień Seniora i Ogólnopolski Dzień Seniora. Podsumowując okazję do świętowania jest dużo, a najważniejsze jest to, że są ludzie i stowarzyszenia, które tę pamięć pielęgnują i zapobiegają samotności osób w jesieni życia.

Figurki skrzatów z rąk seniorów

Tak było w Bysławku, gdzie kobiety z Koła Gospodyń Wiejskich 10 listopada zrealizowały w swoim sołectwie spotkanie dla seniorów. Jak mówi „Tygodnikowi” przewodnicząca KGW Renata Pieczka, na uroczysty wieczór wraz z koleżankami przygotowała słodki poczęstunek. Spotkanie grą na akordeonie umilił Kazimierz Pieczka inicjując w ten sposób wspólne śpiewy. Dla osób w jesieni życia przygotowano warsztaty rękodzielnicze. Każda starsza osoba dostała gipsową figurkę jesiennego skrzata, którą należało pomalować.

– Przy tym było tyle radości. Nasi seniorzy śmiali się i cieszyli, bo przypominały im się dawne lata, gdy malowali w szkole – opowiada Pieczka.

Figurki skrzatów wykorzystano w kompozycjach jesiennych stroików, pośród mchu i szyszek. Jako upominek każdy z seniorów dostał oprawioną w ramkę sentencję znanych światowych osobistości. Na Dniu Seniora w Bysławku nie zabrakło zaproszonych gości, którymi byli: wójt gminy Lubiewo Joanna Jastak,

radny gminny Paweł Augustyński i sołtys wsi Mateusz Jochim. Radny w prezencie wręczył seniorom rękawiczki na zbliżające się chłodne dni. Natomiast panie z Koła Gospodyń Wiejskich z rąk sołtysa otrzymały kosz ze słodkościami, jako wyraz wdzięczności za całokształt pracy i zaangażowanie na rzecz sołectwa Bysławek.

Anna Lipska, fot. FB
Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi Bysławek „OdNowa” oraz KGW w Bysławku

Przygotowaną aktywnością w ramach Dnia Seniora było pomalowanie gipsowej figurki, która była elementem kompozycyjnym jesiennych stroików.

Przewodniczącą Koła Gospodyń w Bysławku jest Renata Pieczka.

„Skrzydłata biel i czern”, czyli konkurs o boćkach

Nadleśnictwo Tuchola i Tucholski Park Krajobrazowy zaprosiły już po raz 19. uczniów szkół specjalnych do udziału w konkursie przyrodniczym pn. „Przyroda wokół nas”. Tym razem konkursowe zmagania poświęcone były bocianom.

Dominik Iwicki z SOSW w Tucholi został zwycięzcą w kategorii zespół edukacyjno-terapeutyczny.

Podobnie jak w latach ubiegłych konkurs przyrodniczy, który organizują Tucholski Park Krajobrazowy i Nadleśnictwo Tuchola, zagościł w murach Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tucholi. Wydarzenie miało miejsce w piątek, 15 listopada. Wzięli w nim udział uczniowie z placówek specjalnych w Chojnicach, Czersku i Tucholi. Łącznie 23 osoby. Dzieci i młodzież, podzieleni na trzy kategorie: kl. I-IV, kl. V-VIII i zespół edukacyjno-terapeutyczny, zmagali się z poszczególnymi etapami konkursu, który w tym roku odbył się pod hasłem „Skrzydłata biel i czern” i w całości poświęcony był bocianom: białemu i czarnemu.

Trzyetapowe zmagania

Każdy z uczestników konkursu musiał przygotować wcześniej pracę plastyczną na temat scen

z życia bociana białego lub czarnego, a już na miejscu zmierzyć się z testem wiedzy na temat tych chronionych gatunków ptaków, a także wykazać się w trzech konkurencjach. Nad wynikami czuwała komisja w składzie: **Anna Narloch** – plastyczka, **Stanisław Śpica** z Nadleśnictwa Tuchola oraz **Piotr Grzmieł** z Urzędu Miejskiego w Tucholi. Całość poprowadziła **Dorota Borzyszkowska** z Tucholskiego Parku Krajobrazowego, dbając przy tym o każdy detal.

Największą liczbę punktów w kategorii zespół edukacyjno-terapeutyczny zdobył **Dominik Iwicki** (SOSW Tuchola). Najlepsi w gronie uczniów najmłodszych klas podstawówki okazał się **Igor Mikołajewski** z Zespołu Szkół Specjalnych w Czersku, a starszych **Igor Szczechura** z tej samej placówki. Do fina-

listów trafiły nagrody główne, a także edukacyjne broszury i pamiątkowe dyplomy. Pozostali uczestnicy konkursu zostali wyróżnieni i również nagrodzeni. A na koniec były jeszcze pyszne naleśniki!

Podróż pełna niebezpieczeństw

Dodajmy, że jednym z celów konkursu pn. „Przyroda wokół nas” było budowanie u jego uczestników postawy szacunku do przyrody poprzez zdobywanie wiedzy i świadomości o jej zagrożeniach czy poszerzanie wiedzy na temat bociana białego i czarnego. A boćki są w trakcie długiej podróży do Afryki. Do pokonania mają łącznie dystans ok. 10.000 kilometrów!

– Po drodze czeka na nie dużo niebezpieczeństw: wojny, które toczą się po drodze, kłusownicy

W bocianym gnieździe najlepiej!

Prace plastyczne przygotowane na konkurs, przedstawiały sceny z życia bociana białego lub czarnego.

Do Tucholi przyjechali m.in. uczniowie z Chojnic.

w krajach arabskich czy turystyka, która im nie sprzyja – wymieniała Dorota Borzyszkowska.

Za kilka miesięcy bociany obiorą kierunek Polska, aby wrócić do pozostawionych tutaj gniazd. Popularnym widokiem w naszym rodzimym krajobrazie są rodziny bociana białego. Czarny jest bardziej skryty i na swoje siedliska

obiera las. Tym chronionym gatunkom możemy łatwo pomóc, zbierając chociażby wczesną wiosną z pól pozostawione podczas prac rolniczych plastikowe sznurki czy woreczki po to, by nie trafiły one do bocianich gniazd. W ten sposób przysłużymy się też innym gatunkom ptaków.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Dorota Borzyszkowska z TPK zadbała o to, by do uczestników przyrodniczych zmagani trafiły wyjątkowe nagrody. Jednymi z takich były parasole z różnymi motywami ze świata flory i fauny. Na zdjęciu także Stanisław Śpica z Nadleśnictwa Tuchola i wyróżniony Mikołaj Gornowicz.

Tradycyjnie uczestnicy konkursu i zaangażowani w jego przebieg ustawili się do wspólnej fotografii.

To są Perty Borów Tucholskich. Tym razem pletli i... wypalali

Perty Borów Tucholskich. To tytuł spotkania w Muzeum Borów Tucholskiego, VIII Wieczoru Borowiackiego, gdzie każdy z bliska mógł przyjrzeć się pracy twórców ludowych z naszego regionu, posłuchać ich opowieści, spróbować swoich sił w zajęciach, w których oni są doświadczonymi fachowcami od wielu lat.

Dzięki cyklowi spotkań w Muzeum Borów Tucholskich wszyscy chętni mogą obcować z twórczością ludową. Jest tak dzięki artystom-twórcom, którzy „uchowali się” w Tucholi i Borach Tucholskich. Starają się oni teraz przekazywać to kulturowe dziedzictwo, a Muzeum Borów Tucholskich w tym pomaga.

Czwartkowego popołudnia tematyką borowiackiego wieczoru były dziedziny i techniki: plecionka, drewniane zabawki, pirografia.

Niekiedy sporo narzędzi, innym razem „tylko” wyjątkowo sprawne palce

Zaczynając od końca: lokalną legendą pirografii jest **Czesław**

Fryda, na którego wypalanych pracach pojawiały się już setki postaci (od papieży po bohaterów bajek czy świętych mikołajów). Tworzy też w tematach okazjonalnych i sakralnych (stacje Drogi Krzyżowej). O własnoręcznie wykonanych zabawkach (a także o tym, jakim cudem nie został w przeszłości np. piekarzem)

Czesław Fryda tłumaczy, na czym polega pirografia.

opowiadał energicznie **Andrzej Mięsikowski**. W przeciwieństwie do innych twórców prezentował mnóstwo narzędzi, których używa. Nie piszemy tu o zaawansowanych technologiach, tylko narzędziach leciwych, które nadal doskonale się sprawdzają albo są unowocześnianie domowymi sposobami przez samego twórcę. Końcowy efekt jest wyjątkowy, bo to jedyne w swoim rodzaju zabawki. Dużą reprezentację miało dziś w muzeum plecionkarstwo. Usłyszeliśmy, że do tego zajęcia niezbędna jest cierpliwość, a przyrządów może być wyjątkowo mało, a niekiedy w ogóle. Dobre oko, sprawne palce, duże zdolności manualne. O tym wszystkim opowiadali: **Anna Przytarska, Hanna Behrendt, Jolanta Bągorska, Henryk Tyda**. Zresztą opowieści

i rozmowy to nie wszystko, każdy chętny mógł spróbować swoich sił w tym charakterystycznym tworzeniu. Radość twórcom sprawiał fakt, że z zainteresowaniem podchodziły do nich dzieci.

Tekst i fot. (pp)

Hanna Behrendt z młodym adeptem plecionkarstwa.

W tle lokalni twórcy ludowi, którym zależy, aby młodsze pokolenia kontynuowały pielęgnowanie dziedzictwa kulturowego Borów Tucholskich.

Emigracja wewnętrzna Wiktorii

– Bardzo się cieszę z waszej obecności – przywitała przybyłych na wystawę swoich prac plastycznych **Wiktorii Timofiejewa**. – Dzisiejsza wystawa jest rezultatem swobodnej żeglugi w krainie fantazji i wyobraźni – dodała.

13 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tucholi otwarta została wystawa „Emigracja wewnętrzna” **Wiktorii Timofiejewej**, która od siedmiu lat mieszka w Tucholi i już po raz trzeci przedstawiła swoją twórczość tucholskiej publiczności.

Na wystawie Timofiejewa zaprezentowała akwarele, grafiki i obrazy akrylowe. W swojej twórczości wykorzystuje także technikę tempery i grafikę komputerową.

Artystka jest absolwentką Moskiewskiej Wyższej Szkoły Filmowej z tytułem: artysta filmów animowanych. Po zakończeniu w 1996 roku studiów na początku pracowała jako ilustratorka czasopism literac-

kich, a potem przez wiele lat w dużym wydawnictwie, gdzie tworzyła ilustracje do tekstów literackich. Ta trudna praca nauczyła ją stosowania różnych technik i stylów oraz dostosowania do wymagań redaktorów.

– Dla każdego artysty to ważne doświadczenie, które ma pozytywny wpływ – powiedziała Timofiejewa w rozmowie z „Tygodnikiem Tucholskim”. – Kiedy kilka lat temu zakończyłam kontakty z wydawnictwem, zostałam sama z pytaniem, co robić dalej, kim jestem? – dodała. – Dzisiejsza wystawa jest rezultatem swobodnej żeglugi w kra-

inie fantazji i wyobraźni, a to moje ulubione zajęcie – podsumowała artystka.

Zgromadzona publiczność, wśród której nie zabrakło miejscowych twórców sztuk plastycznych, z dużym zainteresowaniem oglądała wystawę i chwaliła talent Wiktorii Timofiejewej, która przygotowała dla niej pocztówkę ze swoimi ilustracjami z czasów pracy w wydawnictwie.

Wystawę można oglądać w wypożyczalni tucholskiej biblioteki jeszcze przez trzy tygodnie, do 9 grudnia.

Tekst i fot. Hanna Szulwic

Wiktorii Timofiejewa i Włodzimierz Malinowski.

Wtedy nie było wyjątków. Ginęli rolnicy, rzemieślnicy, nauczyciele itd.

Kontynuujemy tematykę bolesnej 85. rocznicy mordu, którego na tucholanach dokonywali Niemcy u progu II wojny światowej jesienią 1939 roku. W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tucholi dostępna do końca listopada będzie wystawa poświęcona tym wydarzeniom. Dwa spotkania ze słuchaczami w odmiennym wieku ma za sobą historyk Paweł Redlarski, który prześwieśla tematykę września '39.

Długie i liczne pod względem frekwencji spotkanie dotyczące zbrodni w Rudzkim Moście, 85 lat po tych wydarzeniach, odbyło się w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tucholi. Swoją

Zdjęcia, dokumenty, zeznania. Historyk wraca do wydarzeń w Tucholi 1939 roku

wiedzą dzielił się dr Paweł Redlarski, historyk, który obszernie na temat zbrodni z 1939 roku publikował niedawno na łamach „Tygodnika Tucholskiego”, a także w latach poprzednich. Redlarski przybliżył słuchaczom termin „Zbrodnia Pomorska 1939”. Ten obejmuje masowe uśmiercanie Polaków dokonywane przez Niemców jesienią tamtego roku, gdy rozpoczynała się wojna.

– Zbrodnia dokonana na Polakach w Rudzkim Moście jest jednym z najtragiczniejszych epizodów we współczesnej historii naszego miasta – zwracał uwagę historyk. Omówił okoliczności (wcześnie opisane przez niego w TT), jakie przyczyniły się do rozstrzeliwań mieszkańców Tucholi i powiatu. Przywołał i omówił rozbieżności w zeznaniach świadków, pokazał zdjęcia i dokumenty. Co ważne, sami słuchacze dzie-

lili się historiami wyniesionymi z domu. Nie brakuje w nich epizodów z omawianych wydarzeń sprzed 85 lat.

O bolesnej historii tucholan z początku wojny usłyszeli też uczniowie szkół ponadpodstawowych, którzy na kolejną prelekcję Pawła Redlarskiego przybyli do Nowodworka.

Dla historyka ważnym aspektem takich spotkań jest fakt, że często mówi do członków rodzin – potomków tych, których historyczna zbrodnia dotknęła wówczas osobiście. Ofiarami często były właśnie ich rodziny.

– Wśród zamordowanych możemy odnaleźć nazwiska rolników, kupców, rzemieślników, nauczycieli, urzędników. Łączyło ich jedno – bycie Polakami, za co zapłacili najwyższą cenę. Natomiast wielu ze sprawców uniknęło jakiejkolwiek odpowiedzialności – tłumaczy Redlarski.

Paweł Redlarski prowadził w ostatnim czasie prelekcje dotyczące zbrodni w Rudzkim Moście w tucholskiej bibliotece i dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

– Niemcom, chociaż bardzo tego chcieli, o czym świadczą miejsca i sposób przeprowadzania egzekucji, nie udało się zatrzeć śladu po dokonanych zbrodniach. Obowiązkiem przyszłych pokoleń jest o tym przypominać, by nigdy nie po-

wtórzyła się sytuacja taka jak w Rudzkim Moście, że sąsiedzi i znajomi stają przed sobą po dwóch różnych stronach karabinu, bo ktoś w zwykłych ludziach obudził najgorsze instynkty – kończy.

(pp)

Marek Wolski obronił tytuł w Zakopanem!

Po raz kolejny tucholanin nie dał szans 169 zawodnikom i drugi rok z rzędu wygrał olimpiadę Ludowych Zespołów Sportowych.

Przyzwyczajamy się już powoli, że w kolejnych latach – właśnie w listopadzie – informujemy o sukcesach Marka Wolskiego – powiatowego rzecznika praw konsumentów na naszym terenie, emeryta, ale też (a może przede wszystkim) bardzo aktywnego człowieka. Dokładnie rok temu Wolski wygrał Ogólnopolską Olimpiadę Wiedzy Turystyczno-Krajoznawczej LZS organizowaną przez Krajowe Zrzeszenie Ludowych Zespołów Sportowych. 41. finał tej dużej imprezy odbył się w tym roku w drugi weekend listopada, tradycyjnie w Zakopanem. W wydarzeniu wzięło udział ponad 200 osób, sklasyfikowano 169 zawodników. Marek Wolski, jako reprezentant Tucholi i całego powiatu, obronił tytuł i po raz kolejny został mistrzem!

Wiedza i sport

Współzawodnictwo rozpoczęło się testem pisemnym obejmującym wiedzę o: Unii Europejskiej, walorach krajoznawczych Polski, a także historii i walorach turystyczno-krajoznawczych najmniejszych państw Europy: Andory, San Marino, Monako i Watykanu (20 pytań). Ponadto sprawdzano też wiedzę z historii polskiego sportu.

Kolejnego dnia uczestnicy reprezentujący 15 województw, w hali Miejskiego Ośrodka Sportu w Zakopanem, rywalizowali w bloku sportowym. Obejmował on 6 konkurencji: dart, rzut do kosza, strzał na bramkę kijem unihokeyowym, rzut woreczkiem do kręgów o różnej punktacji, slalom sprawnościowy i skok w dal obunóż z miejsca. Jak relacjonuje Marek Wolski suma punktów uzyskanych w teście oraz konkurencjach sportowo-rekreacyjnych wyłoniła uczestników ścisłego finału. Zakwalifikowało się

do niego dwóch przedstawicieli powiatu tucholskiego: z czwartym wynikiem eliminacji wspomniany Marek Wolski, a z szóstym Natalia Wolska.

– W finałowej szóstce znalazło się czterech zawodników, którzy w przeszłości zwyciężali już w tej olimpiadzie, a piąta osoba kolejny raz startowała w finale. Przedstawicielka Tucholi była jedyną debutantką i kobietą w finale – przekazuje nasz rozmówca.

Takie rzeczy raz na 15 lat

Do decydującej rozgrywki każdy z uczestników przystępował z zerowym stanem punktowym. Polegała ona na udzieleniu odpowiedzi na 10 pytań – z tych samych obszarów wiedzy, które obowiązywały przy testach.

Ogłoszenie płatne

Wiedzi na 10 pytań – z tych samych obszarów wiedzy, które obowiązywały przy testach.

Marek Wolski obronił tytuł. W ostatnich 15 latach nikomu nie udało się tego dokonać. Zwycięstwo odniósł po podstawowej serii odpowiedzi. W rywalizacji o III miejsce konieczna była dogrywka.

Natalia Wolska w bloku sportowym (w dwóch konkurencjach) walczyła w dogrywkach o I miejsce (kosz i unihokey). W pierwszej dyscyplinie był to ostatecznie srebrny medal, a w unihokeyu miejsce poza podium. Konkurencje w bloku rekreacyjno-sportowym rozgrywane były koedukacyjne, bez podziału na płeć. Nasza zawodniczka

Mistrz olimpiady Marek Wolski (z lewej) i jego tucholska drużyna.

uzyskała czwarty najlepszy wynik w bloku sportowo-rekreacyjnym i była najlepsza wśród kobiet.

Dodatkowo w klasyfikacji generalnej powiatów skromna ekipa z Tucholi, w skład której wchodził jeszcze Grażyna Wol-

ska i Andrzej Elas, zajęła wysokie II miejsce! Wolscy wywalczyli dodatkowo II miejsce w klasyfikacji rodzin biorących udział w imprezie.

(kt), fot. Ludowe Zespoły Sportowe

Hospicjum domowemu
im. św. Małgorzaty w Tucholi,
a w szczególności lekarzowi Michałowi Gacy,
pielęgniarce Paulinie Partyce
i rehabilitantce Annie Kacprzak
za profesjonalną opiekę medyczną, okazane serce
i nieocenioną pomoc w czasie choroby
i w dniu śmierci
naszego kochanego Męża, Ojca i Dziadka
śp. Kazimierza Kąkol
składamy serdeczne podziękowania.
Żona Henryka z rodziną

Wszystkim,
którzy w bolesnych dla nas chwilach
dzielili z nami smutek i żal,
wzięli liczny udział we mszy św.
oraz ceremonii pogrzebowej
mojego Męża,
naszego Tatusia i Dziadziusia
śp. Kazimierza Kąkol
krewnym, przyjaciółom, sąsiadom,
znajomym, delegacjom
za złożone wieńce, kwiaty oraz słowa otuchy
składamy serdeczne podziękowania.
Żona Henryka z rodziną

Witamy na świecie

W ciągu kilku ostatnich dni przyszli na świat:

Fot. aw, al, G

Róża Zygmianiak, 11.11, 3450 g, 55 cm, Wejherowo

Luiza Wójcik, 12.11, 2890 g, 51 cm, Chojnice

Igor Czapiewski, 12.11, 4440 g, 60 cm, Czersk

Leonard Shitov, 14.11, 3190 g, 53 cm, Brusy

Natan Wiącek, 15.11, 3800 g, 58 cm, Zakrzewo

Antonina Giersz, 14.11, 3650 g, 57 cm, Bysław

Amelia Narloch, 17.11, 3700 g, 56 cm, Brusy

Córka Agnieszki Kesner i Łukasza Wiśniewskiego, 17.11, 3770 g, 58 cm, Czersk

Karolina Landowska, 17.11, 3420 g, 55 cm, Lichnowy

informator
borowiacki

Prosimy o informowanie redakcji
o zmianach (tel. 52 33 630 50)

- pogotowie**
telefon alarmowy 999
Tuchola, ul. Nowodworskiego 14–18,

■ szpital
Tuchola, ul. Nowodworskiego 14–18, tel. centrala: 52 33 605 00, fax 52 33 605 04

■ przychodnie gminne
Cekcyn, ul. Dworcowa 6, tel. 518 633 635
Gostycyn, ul. Bydgoska 12, tel. 52 33 460 24
Kęsowo, ul. Łąkowa 1, tel. 52 33 440 13
Lubiewo, ul. Wojska Polskiego 41, tel. 52 33 493 79
Śliwice, ul. Szkolna 7, tel. 52 33 400 19
Tuchola, MCL, ul. Świecka 27:
Poradnia Dziecięca, tel. 52 33 657 60;
Poradnia Ogólna, tel. 52 33 433 44;

■ policja
telefon alarmowy 997, 112
Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 47 75 23 515
Gostycyn, ul. Bydgoska 6/3, tel. 47 75 23 611
Śliwice, ul. ks. Sychowskiego 30, tel. 47 75 23 812
Tuchola, ul. Dworcowa 17a, tel. 47 75 23 200, 47 75 23 221, 514 970 549

■ straż pożarna
telefon alarmowy 998
Tuchola, ul. Sępoleńska 20, tel. 47 751 42 00

■ pogotowie gazowe
tel. alarmowy 992

■ posterunek energetyczny
tel. alarmowy 991 (Chojnice)

■ wodociągi
Tuchola, ul. Warszawska 7, tel. 52 33 450 58, 727 686 700 (telefony czynne całą dobę)
Tuchola, ul. Budowlana 2, „Tuchwod”, tel. 52 33 433 08 (czynny całą dobę)
tel. 509 227 526 (po godz. 15.00)

■ ciepłownia
Tuchola, ul. Witosa 4, tel. 52 55 90 297

■ starostwo
Tuchola, ul. Pocztowa 7, tel. 52 559 07 00, 52 559 07 30

■ urzędy gmin
Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 52 33 475 50
Gostycyn, ul. Bydgoska 8, tel. 52 33 673 10
Kęsowo, ul. Główna 11, tel. 52 33 440 91
Lubiewo, ul. Hallera 9, tel. 52 33 493 10

■ urzędy pocztowe
Bysław, ul. Główna 61, tel. 885 900 508
Cekcyn, ul. Wczasowa 3, tel. 52 33 472 00
Lubiewo, ul. Wojska Polskiego 43, tel. 885 920 802
Kęsowo, ul. Główna 32a, tel. 885 900 238
Gostycyn, ul. Bydgoska 6, tel. 52 33 460 60
Tuchola, ul. Świecka 25, tel. 52 33 486 01, 52 33 486 02, 52 33 486 10
Tuchola, al. LOP 9, tel. 885 952 166
Śliwice, ul. Dworcowa 37, tel. 52 33 400 77

■ informacja turystyczna
Tuchola, ul. Podgórna 3, tel. 52 33 421 89

■ informacja PKS
tel. 52 39 740 34 – Chojnice

■ ośrodki kultury
Cekcyn, ul. Szkolna 4, tel. 52 33 475 76
Gostycyn, ul. Główna 35, tel. 52 33 461 53, 513 141 122

■ Kęsowo, ul. Główna 7, tel. 52 33 440 92
Lubiewo, tel. 512 864 195
Śliwice, ul. Dworcowa 39, tel. 52 33 400 71, 579 470 156
Tuchola, pl. Zamkowy 8, tel. 52 33 433 88

■ muzea i wystawy
Tuchola, Muzeum Bórw Tucholskich, ul. Podgórna 3, tel. 52 33 421 89
Wielki Mędronierz nr 20, Izba Tradycji (pojazdy i sprzęty zabytkowe), tel. 608 846 245, tel. 509 170 157, wstęp bezpłatny, muzeum udostępnione także dla osób niepełnosprawnych

■ biblioteki
Tuchola, Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Pocztowa 7a, tel. 52 33 450 38, 518 336 164.
Bysław, biblioteka publiczna, filia, tel. 52 33 498 81
Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 52 33 475 68
Gostycyn, Biblioteka Publiczna, ul. Sępoleńska 12a, tel. 52 33 462 51
Lubiewo, Biblioteka – Centrum Kultury i Promocji Gminy Lubiewo, ul. Wincentego Witosa 1, tel. 663 884 662
Śliwice, Gminna Biblioteka Publiczna, ul. Dworcowa 11, tel. 52 33 40 152

■ msze święte
Tuchola, Parafia pw. Bożego Ciała, ul. Świecka 24, godziny: 7³⁰, 9⁰⁰, 10³⁰, 12⁰⁰, 18⁰⁰, msza niedzielna w sobotę o 18⁰⁰.
• Parafia pw. Opatrzności Bożej, ul. Jana Pawła II 1, godziny: 8⁰⁰, 10⁰⁰, 11³⁰.
• Parafia pw. św. Jakuba Apostoła, ul. Chojnicka 28, godziny: 8³⁰, 10⁰⁰, 12⁰⁰, 17⁰⁰, msze niedzielne, Kielpin, godz. 11⁰⁰, Białowieża, godz. 16⁰⁰.
• Parafia pw. św. Bartłomieja, godziny: 8⁰⁰, 10⁰⁰, 12⁰⁰ msze niedzielne.

■ Kościół Zielonoświątkowy „Słowo Życia”
ul. Bydgoska 7, Tuchola
nabożeństwo: niedziela, godz. 11⁰⁰
spotkanie modlitewne: wtorek, godz. 20⁰⁰

■ rzecznik konsumentów
Tuchola, Powiatowy Rzecznik Konsumentów, ul. Pocztowa 7, tel. 52 559 07 33

■ pomoc dla rodzin
Tuchola, ul. Nowodworskiego 14-18, szpital, poradnia uzależnień – AL-ANON, Grupa Samopomocowa Krewnych i Przyjaciół Alkoholików; spotkania w niedzielalki o godz. 18.00; tel. 888 586 777

Brydż – Turnieje Piątkowe

Dużo nazwisk, w tym nowości i kęsowski duet

Turniej par przyniósł po ostatnim piątku nowe rozstrzygnięcia. Pojawił się nowy zawodnik, który pokazał klasę. Lider ma wciąż dużą przewagę.

Walka o drugie miejsce w klasyfikacji generalnej trwa. Wiesław Wrucka i Zbigniew Kozłowski dzielą tylko dwa punkty. W ostatni piątek pierwszy z nich zajął w turnieju duetów trzecią lokatę, z kolei Kozłowski był pierwszy. Ciekawostką był fakt, że przy Marianie Górnowiczu – wci aż aktualnym mistrzu z poprzedniego roku – pojawił się Sławomir Majnert, kolega z tej samej miejscowości – Kęsowa. Kęsowski tandem zajął trzecie miejsce ex aequo z innymi zawodnikami. Stąd też tyle nazwisk

Piątek (15 listopada)

1. Zbigniew Kozłowski/Eugeniusz Czapiewski
2. Adam Chelchowski/Kazimierz Trawczyński
3. Wiesław Wruck/Kazimierz Zaręba, Marian Górnowicz/Sławomir Majnert (ex aequo)

Klasyfikacja generalna

1. Adam Chelchowski – 274 pkt.
2. Wiesław Wruck – 250 pkt.
3. Zbigniew Kozłowski – 248 pkt.

w tym zestawieniu – turniej par i dwa duety na jednej pozycji.

Sytuacja w czołówce jest jasna, bo Adam Chelchowski ma kolosalną przewagę 24 punktów nad pozostałą stawką graczy. Czy można to nazwać przełomem w tegorocznych rozgrywkach? Czy do świadczone-

mu liderowi wystarczy tak duży dystans, by już powoli cieszyć się z tytułu mistrza tego roku? Wedle porzekadła łatwiej jest atakować, niż się bronić, więc może w najbliższych turniejach – a pozostało ich niewiele – dojdzie do rewolucji.

Jarosław Kania

Reklama, ogłoszenie płatne

Lekarzom i pielęgniarkom
z Oddziału Wewnętrznego
Szpitala Tucholskiego
za opiekę nad
**śp.
Gertrudą Pik**
serdeczne podziękowania
składa rodzina

Wszystkim, którzy
uczestniczyli we mszy św.
i ceremonii pogrzebowej,
odprowadzając na miejsce
wiecznego spoczynku
**śp.
Gertrudę Pik**

ks. Wojciechowi Głogowskiemu,
państwu Glama, krewnym, znajomym,
sąsiadom i delegacjom
za modlitwę i komunię św.
oraz Zakładowi Pogrzebowemu
Szopińscy z Bukowca
serdeczne podziękowania
składa rodzina

Sport w tygodniu

Kręgle

• Superliga kobiet

24 listopada (niedziela)

12:00 MLKS Tucholanka JK M. Kiedrowski Tuchola – Alfa-Vector Tarnowo Podgórne

Siatkówka

24 listopada (niedziela)

11:00 MLKS Tucholanka Europrojekt Tuchola – KS Pałac Bydgoszcz (liga wojewódzka kadetek, hala sportowa tucholskiego OSiR-u, ul. Warszawska 17)

27 listopada (środa)

18:00 MLKS Tucholanka Europrojekt Tuchola – MKS Sokół Mogilno (liga wojewódzka junierek, hala sportowa tucholskiego OSiR-u, ul. Warszawska 17)

Piłka nożna

• Turniej charytatywny

23 listopada (sobota)

11:00 Charytatywny Turniej Piłki Nożnej Halowej „Pomóżmy Natalii” (hala sportowa tucholskiego OSiR-u, ul. Warszawska 17)

(jk)

zmarli

- † Wiesław Szulc, l. 61 – Cekcyn
- † Józef Łaszewski, l. 81 – Kruszk
- † Benedykt Chmara, l. 70 – Piaśnoszyn
- † Klara Gackowska, l. 93 – Lińsk
- † Bernard Zawadzki, l. 96 – Tuchola
- † Barbara Bobicz, l. 73 – Małdy Miedromierz
- † Halina Dudzik, l. 84 – Tuchola red.

„Umarłych wieczność dotąd trwa,
dokąd pamięcią im się płaci”
Wisława Szymborska

Koleżance
Marii Nowackiej
i Rodzinie
wyraży głębokiego współczucia,
wsparcia i otuchy
z powodu śmierci
Taty

składają
współpracownicy
z Oddziału Chorób Wewnętrznych
Szpitala Tucholskiego

Zakład pogrzebowy od 1962 r., ponad 60 lat tradycji i doświadczenia
Przedsiębiorstwa Komunalnego w Tucholi, ul. Świecka 68

tel. kom. 603 265 868, www.pogrzebytuchola.pl

JESTEŚMY DO PAŃSTWA DYSPOZYCYJNI
24 GODZINY NA DOBĘ

- całonocowy przewóz zwłok na terenie kraju i z zagranicy
- własna chłodnia i kaplica
- obsługa ceremonii świeckich i wyznaniowych
- profesjonalne przygotowanie zwłok do pogrzebu
- ekshumacja i kremacja zwłok
- kopanie grobów, zdejmowanie nagrobków
- sprzedaż odzieży żałobnej i kwiatów
- oprawa muzyczna - trębacz i skrzypaczka
- załatwianie formalności urzędowych w ZUS, USC, MSW

Posiadamy jako jedyni nowoczesne karawany klasy „E”
i windę amerykańską!

Umarłych wieczność dotąd trwa,
dokąd pamięcią się im płaci.
~ Wisława Szymborska

**Pani Marii Nowackiej
oraz Rodzinie
wyraży głębokiego
współczucia
z powodu śmierci
Ojca**

składają Zarząd, Pracownicy
i Współpracownicy
„Szpitala Tucholskiego”

Dom Pogrzebowy Bolińscy

Pomożemy godnie pożegnać bliską Ci osobę...

- Kompleksowa obsługa uroczystości pogrzebowych
- Sala pożegnań, własna chłodnia, przewóz zmarłych
- Załatwiamy zasiłek pogrzebowy ZUS, KRUS i MSWiA
- Kwiaty na trumnę, oprawa muzyczna

🏠 Tuchola, ul. Starodworcowa 1
☎ 500 206 206 (całonocowo)
📞 zpbolnscy

Karate. Zawody połączone z uczczeniem 25-lecia pracy instruktorskiej Tomasza Krygowskiego

Serca zostawiają na macie. Niezależnie od wieku

Setki dzieci i młodzieży wspartych przez doświadczonych karateków poddało się sprawdzianowi podczas Pucharu Karate S.G.I. Poland – Tuchola. Organizator, sensei, mentor Tomasz Krygowski symbolicznie uczcił 25-lecie oficjalnej działalności w tej dyscyplinie.

W Tucholi 16-17 listopada odbyły się zawody: Puchar Karate S.G.I. Poland – Tuchola. Pod skrótem tym ukrywa się nazwa Shotokan Goshindo Institute. Nazwa ta słusznie kojarzy się z Międzyszkolnym Uczniowskim Klubem Karate Shotokan w Tucholi, a także postacią **Tomasza Krygowskiego**. To człowiek instytucja i twarz karate w naszym regionie. Prowadzi klub, organizuje treningi w kilku miejscowościach, sprowadza na nasz teren największe tuż dyscypliny karate spoza Polski. Co najważniejsze, to wieloletni wychowawca grup dzieci i młodzieży, liczonych śmiało w set-

kach. Krygowski to również główny organizator zrealizowanych w ten weekend zawodów. Sam jednak podkreśla, że wspierają go w tym zaufani ludzie, bliscy, a także instytucje, sponsorzy itd.

Swoją markę wypracowywał dokładnie... 25 lat. I nie uszło to uwadze nikomu podczas niedzielnego finału. Między popisami młodych karateków i wręczaniem im dyplomów i pucharów, nadarzyła się okazja, by wszystkie oczy zwrócone były na Tomasza Krygowskiego. Jubileuszu czterdziestu lat działalności instruktorskiej gratulował mu burmistrz **Tadeusz Kowalski**, który opowiedział,

że Krygowski zna od dziecka. Gratulacje składali mu gospodarze terenu imprezy z Ośrodka Sportu i Rekreacji. Słowa uznania padły od przedstawicieli gminy Śliwice, gdzie Krygowski również prowadzi treningi. I od innych osób, u których wzbudza wielki szacunek. On sam już na koniec imprezy długo wymieniał osoby i dziękował ludziom współpracującym z nim.

Tłum zawodniczek i zawodników w tucholskiej hali

Radzyń Chełmiński, Czarna Woda, Czersk, Chojnice, Ostrzeszów, Twardogóra, Pelplin, Ostrów Wlkp, Tuchola. Reprezentantki i reprezentanci tych miejscowości i lokalnych klubów walczyli o najwyższe laury w niedzielnym finale. Ogromną część poszczególnych składów stanowiły dzieci, dla których występ podczas tucholskich zawodów był

Tomasz Krygowski usłyszał wyjątkowo dużo podziękowań i gratulacji. Obchodzi 25-lecie pracy instruktorskiej.

dużym przeżyciem. Warto dodać, że niezwykle liczna była Tuchola trenująca pod opieką Tomasza Krygowskiego. Jak przyznali podczas zawodów sami organizatorzy, w niedzielę obyło się bez krwi.

– A w sobotę podczas eliminacji tak różowo nie było... – usłyszeliśmy. Na sam finał turnieju dochodziło już do pojedynków w kontakcie.

Łącznie do finału w niedzielę przystąpiło ok. 160 zawodniczek i zawodników. Od młodzików młodszych (roczniki 2016), przez juniorów do zawodniczek i zawodników dorosłych, w klasyfikacjach kata i kumite. W poszczególnych pojedynkach poznawaliśmy pierwsze czwórki poszczególnych klasyfikacji. Pełne wyniki przekazane nam przez organizatorów są na tyle obszerne,

że udostępniamy je w całości na naszym portalu tygodnik.pl.

Wymieńmy, że w poszczególnych kategoriach i klasyfikacji reprezentując Tucholę na 1. miejscach uplasowali się: **Gabriela Krzychowiec, Laura Rydelek, Zuzanna Wesołowska, Rafał Góral-Piesik, Natalia Krzychowiec, Norbert Gilka, Liliana Rydelek, Marcel Wiechowski, Aleksandra Dampc, Jakub Jan-ka, Wojciech Krygowski, Maciej Krygowski**.

Tekst i fot. Piotr Paterski

Puchar Karate S.G.I. Poland – Tuchola

PEŁNE WYNIKI NA PORTALU TYGODNIK.PL
W ARTYKULE POŚWIĘCONYM TURNIEJOWI
ZESKANUJ KOD QR

Tuchola. Robert Góral-Piesik na 1 miejscu, a na 3. Leon Stypułkowski.

Na najwyższym stopniu podium reprezentująca Tucholę Zuzanna Wesołowska.

Część bardzo licznej grupy reprezentującej Tucholę.

więcej zdjęć na
tygodnik.pl

filmy na
facebook.com/tygodniktucholski

Fitness

Mają powody do dumy. Dzieci z mistrzowskimi tytułami

W tej sytuacji ma kto z kogo brać przykład – zarówno podopieczni z trenerki, jak i ona z młodszych gimnastyków. W Skarszewach cała grupa wypadła celująco. Fitness Sportowy Tuchola to klub coraz bardziej widoczny na sportowej mapie Polski.

Fitness Sportowy Tuchola wypracował sobie prestiż dzięki sukcesom i udziałowi w wielu wydarzeniach ogólnopolskich.

Pojechali, wystąpili, zebrali nagrody, otrzymali tytuły, słowem: nie zawiedli. Kolejny raz wyjazd grupy gimnastyków (26 października) okazał się wyprawą udaną, innymi słowy – drogą do sukcesu. Oczywiście nic za darmo. Przygotowania pochłonęły mnóstwo pracy nie tylko w sali gimnastycznej podczas treningu. Dodatkowo trzeba było wykonać kawał ciężkiej roboty nad strojami, makijażem, doborem muzyki, skonfrontować to wszystko

z możliwościami i gustami małych sportowców. Ostatecznie **Weronika Schreiber** zdobyła Puchar Polski, a jej podopieczni stawiali na podium. Wszystko to podczas Pucharu Polski Fit Kids WBBF WFF w Skarszewach. Tucholanie już mają ów teren zdobyty, ponieważ nie był to ich pierwszy wyjazd na tamte tereny.

– Wyjechaliśmy z nadzieją na dobry występ w sile siedemnastu dzieci – opowiada Weronika Schreiber. – Najmłodsze miało pięć lat, najstarsze czternaście. Od lipca układaliśmy choreografię, przez ostatni miesiąc ćwiczyliśmy wyłącznie pod te zawody. W stroje zaangażowali się rodzice, a szyliśmy je w Koszalinie i Sopocie. Mamy już jakieś doświadczenie, a Skarszewy nam się dobrze kojarzą. Teraz będą jeszcze lepiej wspominane.

Dzieci występowały w kategoriach swoich z wyszczególnieniem dziewczynek w każdym roczniku oraz chłopców – tu było prościej – do 9 roku życia i po nim. Na ogólną ocenę układu choreograficznego składały się: strój (25%), elementy taneczne (25%) oraz elementy akrobatyczne i siłowe (50%). Każdy trwający półtorej minuty występ oceniali ośmiu jurorów, wyciągano później średnią ocen sędziowskich.

– Brawa dla organizatorów za sprawne przeprowadzenie dekoracji – wspomina mąż Weroniki i trener **Oskar Schreiber**. – Niegdyś dzieci po występie musiały czekać nawet do wieczora, by odebrać nagrodę czy dyplom. Teraz dekoracja następowała zaraz po występie całej danej kategorii. Usprawniło to zawody. Można było wracać do domu, a warto zauwa-

Trenerka to wzór. Zdobyć Puchar Polski zobowiązuje i motywuje, jak mówi sama Weronika Schreiber.

żyć rolę rodziców i podziękować im. Dojechali własnymi samochodami i odbierali swoje pociechy.

Zdobywca i zdobywczyni Pucharu Polski

Efekt startu był olśniewający. Przede wszystkim to dwa mistrzowskie tytuły i krajowy puchar w rękach – dziecięcych i trenerskich. Puchar Polski Fit Kids zdobył 9-letni **Tymon Bonna** z Tucholi (jest też mistrzem Polski tej federacji). Jego trenerka Weronika Schreiber zdobyła również najwyższe laury, startując w kategorii dorosłych.

– Może to zabrzmiało jakoś niewiarygodnie, ale serio nie wiem, co bardziej cieszy, osobisty tytuł czy mistrzostwo podopiecznego – ocenia Weronika Schreiber. – Nie kryję, że przygotowanie i dzieci, i samej siebie do zawodów kosztowało mnie podwójnie. Dzieciaki są kochane i to dla nich to wszystko, ale mój własny sukces to też coś niezwykle przyjemnego tym bardziej, że nie przyszło samo ot tak, po prostu. Nie odkryję Ameryki, ale ciężka praca popłaca. Wiele godzin na siłowni, planów, kombinacji, rozłożenia wszystkiego w 24 godzinach – nie było to łatwe. Wielkim wsparciem jak zawsze był

tu dla mnie Oskar. Wszyscy z klubu sprawiają, że warto, po prostu warto. To się czuje na podium, podczas ogłaszania werdyktu.

Wśród około 150-osobowej grupy dzieci nie tylko Tymon stał na podium. Drugie miejsce w kategorii 5 lat zajęła **Kornelia Schreiber**. Ośmioletnia **Eliza Rusnak** stanęła na najniższym stopniu podium. Również trzecią lokatę uzyskał 10-letni **Szymon Papierowski** z Zielonki.

Poza główną areną pokazów również drugi plan tętnił życiem. Najmłodszy mogli się posilić, skorzystać z innych udogodnień, odpocząć, przygotować się, ubrać – wszystko to było, jak podkreślają trenerzy – na najwyższym poziomie. Wszyscy występujący otrzymali pluszaki, sportowcy z podium – puchary, medale i dyplomy.

– Nie mogę rzec niczego innego, jak znów to, że jesteśmy oboje dumni z naszych małych sportowców – podsumowuje Weronika Schreiber. – Na tle ogólnej jakiejś tendencji młodzieży do unikania sportu, oczywiście nie dotyczy to wszystkich, nasza grupa jawi się jako wyjątkowa, bo konsekwentna, regularnie ćwicząca i chętnie się spotykająca. Do końca roku czekają nas jeszcze dwa duże wydarzenia na Pomorzu. Już się do nich przygotowujemy.

Jarosław Kania, fot. nadesłane

W pełnej prezencji Pola Adamkowska.

Tymon Bonna – mistrz Polski, teraz zdobywca Pucharu Polski Fit Kids.

To tylko mała część możliwości Kornelii Schreiber. Była najmłodsza wśród tucholan. Fot. Marcin Mrzygłocki.

Szymon Papierowski w trakcie pokazu. Zajął III miejsce. Fot. Marcin Mrzygłocki.

Eliza Rusnak – mały człowie, wielka siła. Fot. Marcin Mrzygłocki

Fitness Sportowy Tuchola: Kornelia Schreiber, Eliza Rusnak, Tymon Bonna, Szymon Papierowski, Julia Szeffs, Oliwia Frączek, Maja Babińska, Nela Mindak, Nikola Sosnowska, Oliwia Karnecka, Pola Adamkowska, Maja Łepek, Weronika Deja, Wiktoria Ciecierska, Lena Pankau, Edyta Górka, Pola Hryniewska. Trenerzy: Weronika i Oskar Schreiberowie

Kręgle – liga gminna

Ścisk w czołówce

Rozkręca się rywalizacja w lidze gminnej. Nie można po dwóch kolejkach mówić o faworytach czy jakichś niespodziankach, ale na pewno matematyka nie kłamie – po dodaniu rezultatów z obecnego i poprzedniego spotkania na Pocztovej mamy lidera, mamy też tymczasowo najlepszy team. Różnice są niewielkie.

W dobrych nastrojach na każdym turnieju. Od lewej Marzena Krueger i Katarzyna Weilandt.

Nawet się człowiek nie obejrzy, a będą play-offy – takie myśli krążyły w tucholskiej kręgielni podczas rozgrywek drugiej kolejki gminnej ligi kręglarskiej. Popularność tej rywalizacji jest tak duża, że zachodzi konieczność rozdzielenia grających na tych, którzy startują jako zespół i na tych, którzy, należąc do drużyny, kulają indywidualnie, gdyż są poza trzema obowiązkowymi zawodnikami. W myśl regulaminu na każdym turnieju zespół stanowi trzech graczy, a jeśli jest czterech, jeden musi być poza zespołem, co nie zabrania mu startować. Wówczas zalicza tzw. start indywidualny, a jego wy-

nik nie jest wliczany w rezultat drużyny. Skład teamu na dane zawody ustala sama drużyna i podaje trzy nazwiska sędziemu głównemu, czyli **Paulinie Hen-**

Liderem po pierwszym kulaniu był **Maciej Landmesser**. W tym tygodniu występ tucholana nie był słaby, ale znaleźli się w drugiej kolejce lepsi od niego. Wciąż jednak wyżej wymieniony gracz znajduje się w czołówce. W drugiej kolejce nie miał sobie równych **Arkadiusz Weilandt**, który zgromadził 371 punktów. Jego mama **Katarzyna** również jest czynną zawodniczką – członkinią teamu żeńskiego

Aspekt. Nie jest to jedyny przypadek rodzinnego kulania. Także w układzie syn – rodzic na torze pojawiają się choćby odpowiednio **Jarosław** i **Maciej Przytarscy**. Ważnie pan Maciej zajął w drugiej kolejce trzecie miejsce z wynikiem 368 kręgów. Wśród mężczyzn Weilandt i Przytarskiego przedzielił **Jan Głowczewski** (370 kręgów). Spośród pań najlepiej zaprezentowała się w tej kolejce **Marzena Krueger**. Zgromadziła 364 punkty, a jej łączny wynik po dwóch startach to 712 kręgów.

Cztery kręgle różnicy

Tyle właśnie trafień dzieli dwa zespoły w klasyfikacji drużynowej po dwóch kolejkach. Zestawienie w oddzielnej ramce. Tymczasem

Klasyfikacja generalna – zespoły

1. JK Bysław I – 2122 pkt.
2. Hydromat I – 2118 pkt.
3. JK Bysław II – 2109 pkt.

Klasyfikacja generalna – indywidualnie

1. Jan Głowczewski – 734 pkt.
2. Maciej Przytarski – 724 pkt.
3. Maciej Landmesser, Arkadiusz Weilandt (ex aequo) – 721 pkt.

Maciej Przytarski jest drugi po dwóch kolejkach.

Arkadiusz Weilandt w drugiej kolejce nie miał sobie równych.

17 listopada najbardziej skuteczny team to JK Bysław II, którego gracze stracili łącznie 1071 kręgów. Niewiele mniej punktów zgromadziły JK Bysław I (1066) oraz Hydromat (1061).

Wielu uważa, że w tegorocznej edycji ligi gminnej wykreował się nowy układ sił, ponieważ jeszcze jakiś czas temu dominował Speedway Team, który miał dwa składy w roz-

grywkach, a teraz na czoło wysunęły się inne zespoły. Z pewnością przebojowi i zawsze głośni zawodnicy Speedwaya tanio skóry nie sprzedadzą i jak zwykle z uśmiechem na ustach i postawą fair przejdą każdą kolejkę. Wielkie emocje na pewno jeszcze przed nami. Jest sporo czasu, by zabłysnąć formą i utrząść nosa rywalom w sportowy sposób.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Kręgle – mistrzostwa Polski

Przytarski z rekordem życiowym

Skromna grupa z Tucholi uczestniczyła w zawodach ogólnopolskich, których miejscem była nowa kręgielnia w Sierakowie. Tucholanie mają powody do zadowolenia, mimo że nie stanęli na podium. Formą błysnął Jarosław Przytarski, który pobił podwójnie swój rekord życiowy.

Nie trzeba szerzej przedstawiać grupy Borowiaków związanych z tucholskim klubem, bo mają oni wiele startów i triumfów na koncie, a w końcówce października nabrali jeszcze nowego doświadczenia z solidnymi wynikami daleko od domu. W Sierakowie, które może chwalić się najnowocześniejszą kręgielnią w kraju, odbyły się Mistrzostwa Polski Par i Tandemów Mieszanych w Grze do Pełnych. Nie ma chyba osoby, która nie mówiłaby w samych superlatywach o obiekcie, na którym startowali tucholanie – nie po raz pierwszy.

Dwie panie i dwóch panów reprezentowało Bory na wielkopolskich torach. Siostrzany duet, już od jakiegoś czasu współpracujący sportowo i zgrany ramieniem, był wspomagany dwoma zawodnikami dwóch pokoleń. Rywalizacja obejmowała trzy konkurencje kręglarskie. Kulano w parach mężczyzn i kobiet, ponadto w tandemach mieszanych, gdzie możliwy był miks klubowy

i pod względem płciowym, stąd duety na torach damsko – męskie i z różnych zakątków Polski – pracujące na jedno konto. Kolejny raz tucholanie, mimo że nie zajęli czołowych miejsc, wracali do domu z poczuciem solidnie wykonanej pracy sportowej.

W parach kobiet siostry **Justyna** i **Katarzyna Wegner** zajęły 9 lokatę z dorobkiem 718 kręgów. Tucholanki zanotowały ostatecznie dość dużą stratę do podium, bo aż 23 kręgle (trzecia para mistrzostw miała wynik 741 kręgów).

Jarosław Przytarski: wszystko się sypało

Wyrażenie „wszystko się sypało” nie oznacza w tym znaczeniu czegoś zepsutego, zniszczonego czy układającego nie po myśli; zawodnik z Tucholi ma na uwadze przewracające się kręgle podczas właśnie jego startu. Najpierw **Jarosław Przytarski** startował z weteranem borowiackiego kręglarstwa **Andrzejem Schmidtem**. Pierwszy z wymienionych w swoim wyborowym starcie wykulał

402 kręgle, co było jego pierwszym rekordem życiowym. Mało tego: w drugim dniu Jarosław Przytarski startował w tandemach mieszanych z Katarzyną Wegner i tu było jeszcze lepiej. Jeden trafiony więcej kręgiel to nowa życiówka tucholanina.

– Zapamiętam te zawody, bo nigdy dotąd nawet na własnych torach nie osiągnąłem takiego wyniku – ocenia Jarosław Przytarski. – W pierwszym dniu z Andrzejem Schmidtem miałem 402 kręgle, potem z Kasią w tandemach 403. Określę to tak: dobry rozbieg, prosty rzut, idealna ulica i wszystko się sypało. Nie kryję, że jestem z siebie dumny. Pozostaje mały niedosyt, bo stosunkowo niewiele nam zabrakło do podium.

Również Andrzej Schmidt nie narzeka na swój start, bo niezmiennie podkreśla, że priorytetem dla niego jest wciąż być aktywnym i pojawiać się na torach, zaś co do samego rezultatu – nie ma presji na bycie najlepszym.

Borowiacy w Sierakowie, od lewej: Andrzej Schmidt, Justyna Wegner, Jarosław Przytarski, Katarzyna Wegner.

Ważne, by wciąż być w grze, będąc weteranem sportu. Podkreślimy, że wszyscy, którzy uczestniczyli w sierakowskich mistrzostwach

Polski, są zawodnikami gminnej ligi kręglarskiej w Tucholi.

Jarosław Kania, fot. nadesłane

Pary kobiet

1. Sylwia Kaczmarek, Weronika Remisz (KK Dziewiątka – Amica Wronki) – 763 pkt.
9. Justyna Wegner, Katarzyna Wegner (OZK Pomorski Tuchola) – 718 pkt.

Pary mężczyzn

1. Maciej Szafraniak, Piotr Mendyka (OZK Wielkopolski Gostyni) – 779 pkt.
5. Andrzej Schmidt, Jarosław Przytarski (MLKS Tucholanka JK M. Kiedrowski Tuchola) – 752 pkt.

ski Tuchola/OZK Pomorski Tuchola) – 769 pkt.

Tandemy mieszane

1. Iwona Paszke, Arkadiusz Stachecki (OZK Pomorski Puck/KS Stal Pleszew) – 784 pkt.
5. Katarzyna Wegner, Jarosław Przytarski (OZK Pomorski Tuchola) – 766 pkt.
9. Justyna Wegner, Andrzej Schmidt (OZK Pomorski Tuchola, MLKS Tucholanka JK M. Kiedrowski Tuchola) – 752 pkt.

Tenis stołowy – IV, VI, VII liga

W Cisie grają dorośli, grają dzieci – z sukcesami

Kolejny kawał sportowej roboty wykonał Cis Hylmet Cekcyn. Zespół z Borów wciąż jest w trakcie rozgrywek, niedługo odbędą się kolejne duże wydarzenia. Co ważne, przy stołach tenisowych stają także najmłodsi.

Cis Hylmet Cekcyn – IKTS Inowrocław 8:1 (IV liga)

Punkty: Bartosz Lepak (2,5 pkt.), i Błażej Słomiński (2 pkt.), Rafał Ordza (1,5 pkt.), Marcin Lica (1,5 pkt.), Tomasz Dębicki (0,5 pkt.)

KTS II Złotonia – Cis Hylmet II Cekcyn 8:6 (VI liga)

Punkty: Dariusz Kaczmarczyk (2 pkt.), Marek Piesik (1,5 pkt.), Krzysztof Czerwinski (1,5 pkt.), Robert Wojniewicz (1 pkt.)

Cis Hylmet III Cekcyn – Sokół II Gniewkowo 8:3 (VII liga)

Punkty: Nikodem Gackowski (2 pkt.), Krzysztof Dombrowski (2 pkt.), Damian Chmarzyński (1,5 pkt.), Dariusz Poróżyński (1,5 pkt.), Jerzy Szmelter (1 pkt.)

Sukcesy młodzieży

Zawodnicy Cisa Hylmetu to nie tylko ci tworzący ligowe składy. Gracze wychodzą poza

Zuzanna Ordza po turnieju nad Wisłą.

same rozgrywki ligowe. Przykładem tego był start w Sępólnie Krajeńskim, gdzie 11 listopada rozgrywany był Otwarty Indywidualny Turniej Tenisa Stołowego z okazji Święta Niepodległości. W hali sportowej tamtejszego Centrum Sportu i Rekreacji pojawiło się czternaścioro zawodników Cisa Hylmetu obojga płci (sześciu seniorów i ośmiu młodzieżowców). Drugie miejsce zajął Nikodem Gackowski, na trzecim miejscu została sklasyfikowana Zofia Kołodziejczak.

Również jedna z najmłodszych tenisistek trenujących w Cisie Hylmecie – w tym przypadku pod okiem ojca Rafała – odniosła sukces nad Wisłą. Zuzanna Ordza podczas Wojewódzkiego Turnieju Kwalifi-

Nikodem Gackowski i Zofia Kołodziejczak w Sępólnie Krajeńskim.

kacyjnego w Chełmnie w kategorii wiekowej skrzatów zajęła czwarte miejsce. Poskutkowało

to wieloma punktami dodanymi do nazwiska małej sportsmenki. Jarosław Kania, fot. nadesłane

Tenis ziemny i badminton

Sportowy duch w gminie nie ginie

W ramach przystąpienia gminy Lubiewo do projektu Aktywna Szkoła 10 listopada chętni ruszyli do rywalizacji w turnieju w tenisa stołowego i badmintona o puchar Wójta Gminy Lubiewo Joanny Jastak.

Lubiewski samorząd bierze udział przedsięwzięciu Aktywna Szkoła. Dzięki wykorzystaniu przyszkolonej i samorządowej infrastruktury sportowej oraz zapewnieniu wsparcia trener-skiego trwa tutaj aktywizacja społeczeństwa na poziomie lokal-

nym. Zajęcia w gminie Lubiewo prowadzone przez instruktorów i nauczycieli dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów są całkowicie bezpłatne. O tym pisaliśmy w wydaniu z 7 listopada.

Przypomnijmy, że dzięki udziałowi gminy w module „ak-

tywny weekend” i prowadzeniu zajęć przy szkołach w Lubiewie i Bysławiu, samorząd skorzystał z możliwości złożenia wniosku na sprzęt sportowy dla placówek. Ministerstwo Sportu i Turystyki pozytywnie rozpatrzyło akces gminy z powiatu tucholskiego

i tym samym przyznano środki po 25.000 zł na każdą ze szkół. Z przyznanej puli do końca roku zostanie zakupiony sprzęt sportowy. Mimo, że rozpatrzone już złożone wnioski, to przygoda z projektem „Aktywna Szkoła” trwa do końca listopada, a harmonogram organizowanych wydarzeń znajduje się na stronach gminy i szkół.

Rywalizacja i rozstrzygnięcia

Turniej zorganizowany przez Urząd Gminy Lubiewo we współpracy z instruktorami „Aktywnego Weekendu” przyciągnął licznych zawodników oraz kibiców, którzy mieli okazję obserwować rywalizację na wysokim poziomie i wspierać swoich faworytów. Do zawodów przystąpiło 33 chętnych, a byli to zarówno amatorzy jak i bardziej doświadczeni gracze. 20 z nich zdecydowało się wziąć udział w zawodach tenisa stołowego. Pozostała 13 przystąpiła do gry w badmintona.

Zanim na dobre przystąpiono do walki w imię sportowego ducha, wszystkich zgromadzonych uroczyście przywitała wicewójt Łucja Koniarska. Dużą zaciętość w rywalizacji zaobserwować

można było podczas gry w tenisa i badmintona, gdzie szczególnie młodzi zawodnicy zachwycali umiejętnościami.

Nie zabrakło spotkań, w których zwycięzcę wylaniała gra na przewagi. Wśród kategorii wiekowych można było zauważyć dużą różnorodność stylów gry. Najbardziej emocjonujące okazały się finały w kategorii open obu dyscyplin, gdzie spotkali się doświadczeni zawodnicy, prezentujący bardzo wysoki poziom techniczny i fizyczny.

Anna Lipska, fot. nadesłane

Turniej tenisa stołowego w gminie Lubiewo.

Wyniki turniej w tenisa stołowego oraz badmintona:

Wyniki badminton grupa open

I – Zenon Ziegert

II – Mariusz Żabicki

III – Natalia Jaremek

Wyniki badminton młodzież

I – Jakub Kinowski

II – Mateusz Minikowski

III – Kornelia Szatkowska

Wyniki tenisa stołowego grup open

I – Bartosz Remus

II – Bartosz Sońnicki

III – Dawid Orlikowski

Wyniki kategoria młodzież

I – Wiktoria Kulczyk

II – Marcel Gackowski

III – Nikodem Szulc

Tygodnik Tucholski

Piotr Paterski (redaktor naczelny),
tel. kom. 505 166 687
(e-mail: piotr@tygodnik.pl)

Kamil Tajl,
tel. kom. 781 770 703
(e-mail: kamil@tygodnik.pl)

Agata Wiśniewska,
tel. kom. 781 770 702
(e-mail: agata@tygodnik.pl)

Redakcja: 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3, tel. 52 336 30 50.

Biurowo czynne od 8:00 do 16:00 (w soboty nieczynne), e-mail: biuro@tygodnik.pl, tygodnik.pl

Sport: Jarosław Kania (e-mail: sport@tygodnik.pl);

współpracują: Halina Gut, Anna Lipska, Hanna Szulwic; rubryki stałe: Aniela Czyżyk, Bożena Olszewska;

sekretariat, skład komputerowy i łamanie: Krzysztof Janikowski (e-mail: biuro@tygodnik.pl); korekta: Halina Gut;

wydawca: Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3;

druk: Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Bydgoszczy, ul. Grunwaldzka 229, tel. 52 584 86 60.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji oraz zmiany tytułów dostarczanych tekstów.

Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń, życzeń oraz listów od czytelników.

Anonimów nie publikujemy. Tekstów niezamówionych nie zwracamy. Teksty artykułów,

zdjęcia i wzory reklam są chronione prawem autorskim. Nakład: 3605 egz.

DZIAŁ REKLAMY:

przedstawiciel na powiat tucholski:

Kamil Tajl,

tel. kom. 503 140 734,

(e-mail: reklama@tygodnik.pl)

redakcja: Krzysztof Janikowski,

tel. kom. 515 149 391,

(e-mail: biuro@tygodnik.pl)

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru
przyjmujemy do wtorku do godz. 16.00,
a reklamy i ogłoszenia ramkowe
do wtorku do godz. 12.00.

KLAUZULA INFORMACYJNA

Biorąc udział w dowolnym konkursie/plebiscytcie i dostarczając do redakcji zdjęcie albo rozwiązanie konkursu/plebiscytu na kuponie, mailem, telefonicznie, za pomocą SMS-a czy w dowolny inny sposób, wyrażacie Państwo zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych wyłącznie w celu realizacji tego konkursu/plebiscytu oraz zgodę na publikację swego imienia i nazwiska oraz dostarczonego zdjęcia na łamach Tygodnika Tucholskiego.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informuję, iż:

- administratorem Pana/Pani danych osobowych jest Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3.
- Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane tylko i wyłącznie w celu realizacji konkursu/plebiscytu, w którym Pan/Pani uczestniczy, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt a) wyżej wymienionego rozporządzenia
- Pana/Pani dane osobowe mogą zostać przekazane firmom Home.pl, ul. Zbożowa 4, Szczecin, Fibero Sp z o.o., ul. Wojska Polskiego 65, Bydgoszcz oraz Bild Presse Polska Sp. z o.o., ul. Żwirki 17, 90-539 Łódź w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu konkursu.

- Pana/Pani dane osobowe będą przechowywane do czasu zakończenia konkursu, a dane zwycięzców przez okres wymagany prawem oraz przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących administratorowi danych i w stosunku do niego.

- posiada Pan/Pani prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody uzyskanej przed jej cofnięciem;

- ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi do Prezesa UODO gdy uzna Pan/Pani, że przetwarzanie Pana/Pani danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;

- podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest dobrowolne. Jednak konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w konkursie/plebiscytcie.

- Pana/Pani dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany ani nie będą podlegały profilowaniu.

Awantura z trenerem w roli głównej! Ale Rawys wygrywa i łapie oddech

Rawys CEO Raciąż odwrócił losy spotkania w ostatniej akcji meczu, chociaż pod koniec pierwszej połowy zespół stracił nie tylko jednego obrońcę, ale i trenera na ławce. Obaj ujrzeni od sędziego czerwone kartoniki. Posypią się kary? Jak sprawę komentuje szkoleniowiec?

Andrzeja Borowskiego (z tyłu, w środku) od arbitra głównego musieli odciągać działacze klubu i sędzia boczny.

Rawys CEO Raciąż – Promień Kowalewo Pomorskie 2:1 (0:1)

Bramki: Ostrowski (90+3), Rybacki (90+4)

Rawys CEO Raciąż:

Borowa, Prusaczyk, Gąsiorowski, Rybacki, Nalewaj (78 Frymark), Narloch, Janke (46 Stenwak), Ostrowski, Kokoladze, Weltrowski, Dudzik.

16 listopada (sobota) raciążanie podejmowali na własnym boisku wyżej notowany zespół z Kowalewa Pomorskiego. Dla kiepsko

spisującego się jesienią Rawysa każdy punkt był na wagę złota. Tym bardziej, że sobotni mecz kończył zmagania w rundzie jesiennej kujawsko-pomorskiej okręgówki. Zawodnicy z Raciąża musieli udowodnić kibicom swoją wartość i przynajmniej do wiosny odsunąć od siebie widmo spadku.

Pierwsza połowa piłkarsko była niemrawa. Rawys nie grał tak, jak zazwyczaj. Nie atakował za wszelką cenę, tylko cofnął się na własną połowę i wyczekiwał przeciwnika. Z obu stron brakowało celnych strzałów i składnych akcji. Tym bardziej zdziwił

fakt, że w 25. minucie, po wydawaniu się niegroźnym dośrodkowaniu z prawej strony, goście z Kowalewa zdobyli bramkę. Zrobiło się 0:1, choć już kilkadziesiąt sekund później gospodarze mogli wyrównać. Ale napastnik Rawysa strzelił bardzo niecelnie z niezłej pozycji. Z przodu po raz kolejny wyróżniał się **Tomasz Prusaczyk**, który niestrudzenie napędzał akcje prawym skrzydłem. Jednak albo jego strzały były niecelne, albo nikt nie zamykał dobrych dośrodkowań.

Symulka? Nie, czerwień dla obrońcy i głośna chryja

Ciągnęła się nieco pierwsza połowa, aż do doliczonej minuty. Wtedy zadziało się więcej, niż w trakcie drugiego i trzeciego kwadransu. Po zwarciu z napastnikiem Kowalewa (na linii pola karnego) **Jakub Gąsiorowski** wyrzucił się wraz z przeciwnikiem. Obrońca Rawysa, jak wytłumaczył nam już po meczu, myślał początkowo, że sędzia odgwizdał symulowanie atakującego. Arbiter uznał jednak, że to Gąsiorowski faulował. Co więcej, pokazał mu bezpośrednią czerwoną kartkę (zawodnik i tak miał już na koncie jedną żółtą). Od tego momentu raciążanie grali w dziesiątkę, ale goście nie wykorzystali rzutu wolnego z dogodnej pozycji. Sędzia odgwizdał przerwę i... zaczęła się awantura. Wybuchowy temperament trenera Rawysa **Andrzeja Borowskiego** znowu dał o sobie znać. Nie pierwszy raz w tym sezonie, bo szkoleniowiec wyleciał już z ławki rezerwowych

np. podczas wrześniowego meczu z zespołem z Jabłonowa Pomorskiego.

Borowski ruszył w kierunku **Janusza Pajonkowskiego** – sędziego głównego – i ostro, w niewybrednych słowach, zaczął go krytykować. Padły przekleństwa, a arbiter chwycił po żółtą kartkę (pierwszą pokazał trenerowi na samym początku spotkania). Czerwień wyciągnięta z kieszeni zadziałała na Borowskiego jak płachta na byka. Zaczęły się krzyki, przepychanki i szarpanina. Brakowało naprawdę niewiele, aby doszło do rękoczynów. Interweniowali sędziowie boczni i działacze Rawysa. A wszystkim przyglądał się obserwator z Kujawsko-Pomorskiego Związku Piłki Nożnej...

Raciąski rollercoaster

W drugiej połowie zawodnicy Rawysa kolejny raz w tym sezonie pokazali, że lubią wyzwania. Drużyna w dziesiątkę i bez trenera grała o wiele lepiej, niż w jedenastu i z coachem na ławce. Z lewej strony nareszcie widoczny zaczął być **Dominik Rybacki**, który co chwila sprintami nękał obrońców. Po drugiej stronie dosłownie szalał **Prusaczyk**. Rawys był zdecydowanie lepszą drużyną od przyjezdnych. Zaczęły się celne podania, agresywna walka o piłkę (ale w duchu fair play) i groźne strzały. To, co wydarzyło się w doliczonych 4 minutach, wywróciło mecz do góry nogami. Piłkarze z Raciąża zagrali z wiarą do końca! Najpierw „Ryba” wpadł w pole karne w kolejnym już dryblingu i sprytnie wyczuł swojego obrońcę, który przy interwencji nie trafił w piłkę. Napastnik padł na murawę, a sędzia nie miał wyjścia i musiał podyktować rzut karny. Na bramkę zamienił go kapitan drużyny **Mirosław Ostrowski**. Zrobiło się 1:1. Dosłownie 30 sekund później w ostatnią akcję meczu zaangażowali się m.in. **Prusaczyk**, **Guladi Kokoladze** i **Rybacki**. Ten ostatni przejął piłkę na 5-6 metrów i mocnym strzałem nie dał żadnych szans bramkarzowi. 2:1! W Raciążu szala radości!

Dzięki sobotniej wygranej zarówno piłkarze, jak i kibice w nieco lepszych humorach będą wyczekiwać wiosny. Rawys w 15 meczach wywalczył 13 punktów, co daje mu trzynastą pozycję w lidze (na 16 drużyn). Na dnie tabeli cały czas jest jednak bardzo ciasno.

Jaka kara dla Borowskiego? Jak komentuje sprawę?

Rzecznik prasowy K-PZPN **Januariusz Stodolny** poinformował nas, że dzisiaj (czwartek, 21 listopada) zbiera się komisja dyscyplinarna. Gremium będzie analizowało protokół sędziow-

ski ze spotkania w Raciążu. Pod uwagę zostanie wzięty również głos obserwatora, który w sobotę był na miejscu. Stodolny ocenia, że trenera Rawysa może czekać kara odsunięcia od prowadzenia zespołu na jakiś czas. Tego samego zdania jest **Maciej Pietrzyk** z Wydziału Dyscypliny K-PZPN, który precyzuje: za 2 żółte kartki **Andrzej Borowski** obligatoryjnie zostanie zawieszony na jeden mecz. Być może kara będzie surowsza, bo do związku już kilkakrotnie docierały sygnały o tym trenerze. Jak mówi Pietrzyk „były to kolejne niesportowe zachowania”. Za „wysokie niesportowe zachowania” kara zawieszenia może wynieść nawet 3 mecze i więcej. Dopytujemy też o ewentualne kary finansowe. Nasz rozmówca przyznaje, że w praktyce pojawiają się one rzadko. I choć nakładane są na konkretną osobę (jeżeli już zapadnie decyzja), to i tak zazwyczaj płaci je klub.

Jak zaistniała sytuację ocenia **Andrzej Borowski**?

– Pierwszą żółtą kartkę otrzymałem niesłusznie. Dali sędziom przywilej pokazywania trenerom kartek za wszystko. Nie krytykowałem decyzji arbitra, tylko powiedziałem, że był faul. Można zwrócić uwagę w kulturalny sposób, ale oni są najmądrzejsi. Potem miałem pretensje do sędziego o tę czerwoną kartkę dla Gąski [Gąsiorowski – red.]. Uważam, że ona była niezasłużona. Sędzia główny pogubił się w tym meczu strasznie i słuchał wszystkiego, co mówił mu boczny na słuchawkę. Tylko to gwizdał. Byłem w emocjach i faktycznie gdzieś tam się zdenerwowałem – komentuje trener. Podtrzymuje, że Rawys niesłusznie grał w dziesiątkę.

– Powiedziałem mu [sędziemu – red.] parę słów i tak to wyszło. Natomiast moim zdaniem nie było jakiejś wielkiej afery czy przepychanek, tylko utarczka słowna między mną a sędzią. Tyle – kończy **Andrzej Borowski**.

Tabela

1. Victoria Czernikowo	15	43	50:14
2. Zawisza II Bydgoszcz	15	37	46:17
3. GLKS ROX-BUD Dobrcz	15	34	57:24
4. LKS JKG Dąbrowa Chełmińska	15	29	34:19
5. MUKS CWZS Bydgoszcz	15	26	32:27
6. Olimpia II Grudziądz SA	15	23	44:21
7. Chelminianka Chełmno	15	22	25:37
8. Legia Chełmża	15	20	21:27
9. Naprzód Green-Pack Jabłonowo Pomorskie	15	18	26:29
10. Gryf Sicienko	15	17	21:31
11. Promień Kowalewo Pomorskie	15	14	26:37
12. Krajna Sępólno Krajeńskie	15	14	31:61
13. Rawys CEO Raciąż	15	13	26:43
14. Sokół Radomin	15	13	26:34
15. Cyklon Końcówce	15	12	19:44
16. Pomorzanie Toruń	15	10	16:35

Tekst i fot. Kamil Tajl

PELLET

WYSOKOKALORYCZNY

NA SPRZEDAŻ

100% udziału drewna sosnowego

CENA 1300 zł/tona

608 536 180